

Тимофєєв В.Я.

**РІЧ
ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ**

*Часопис
козаків Буджаку*

КНИГА 8

2017

*** * ***

*Ідеали козацтва не мають строку давності,
бо це ідеали порядності, відданості й патріотизму.*

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постає сучасне українське лицарство – духовно постає Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу.

«Річ про Буджацьку Січ» - збірка газет, що друкувалися козаками Буджаку; це документальні свідчення про козаків та козачок Південноукраїнського Задністров'я, що в загальному громадському русі прокладали свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна.

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

*** * ***

Укладач: **Тимофєєв Валерій Якович** – теоретик козацького руху, отаман-координатор Українського Буджацького козацтва. Головний редактор альманахів козацтва Буджаку: «Козацький вісник» (1991-1998), «Козак» (1998-2001), «Річ про Адамівську Січ» (2001-2003), «Річ про Буджацьку Січ» (2004-2006), «Річ про Січ» (2007), «Козак Задністров'я» (2008-2010), «Річ про Буджацьку Січ» (2010- т.ч.). Автор 30 монографій та більше 200 наукових і науково-популярних публікацій з історії, історіографії сучасного козацтва і козацької педагогіки та реалізації ідей козаччини в практику діяльності козацьких організацій, громад і навчальних закладів.

*** * ***

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 8.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2017.**

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу!

XVIII-XIX ст. Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – це територія останньої козацької вольниці на теренах України. Багато років тому козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, чотирма хвилями переміщується у Буджак-Задністров'я: мазепинці (1710), некрасівці (1740), запорожці (1775), задунайці (1830).

З дозволу турецького султана козаки оселилися в пониззі Дністра від Акерману до Кучурган. На території Задністров'я було засновано Кіш Задністрової (інші назви - Подністрової, Акерман-Кучурганської) Січі, яка проіснувала до середини 1780-х років. За вимогою Російської імперії турецький уряд вимушений був переселити запорожців з гирла Дністра за Дунай; утворилася Задунайська Січ, яка проіснувала до 1828 року (за відмову задунайців брати участь у придушенні повстання греків проти турок - османи вирізали третину козаків; задунайцям довелося повертатися в Задністров'я, яке на той час вже було під владою Росії).

Із початку XIX століття, в межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного існують останні козацькі війська на теренах України: Усть-Дунайське козацьке військо (1807), загони Усть-Дунайського Буджацького козацького війська (1807-1827), Дунайське козацьке військо (1828-1856), Новоросійське козацьке військо (1856-1869). Козаки заснували станиці та храми, присвячені Святій Покрові – Бритівка, Великомар'янівка, Козацьке, Переможне, Руська Іванівка, Старокозаче, Царичанки (Стара та Нова), Шабо; в інших селах стояли стани – козацькі гарнізони – Петрівка, Турлаки, Красна Коса, Миколаївка.

Військо складалось з 12 станиць і багатьох станів-хуторів з кількістю козаків 13 тисяч осіб. Столицею козацьких військ був Акерман – сучасний Білгород-Дністровський. Після ліквідації війська переважна більшість козаків залишилась в Буджаку: рядові козаки переводились на становище селян-власників (державних селян); штабні і обер-офіцери були зараховані до дворянства Бессарабської губернії.

XХ ст. 1917-1918. У роки Української революції в Буджаку в новій якості відродилося українське козацтво; воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку.

1918-1944. За часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації в Буджаку діяли підпільні міські, селянські та козацькі організації.

1945-1972. У післявоєнний період в Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти.

1973-1987. Мистецько-культурні козацькі гурти зорганізовуються в козацькі осередки – нащадків мазепинців, некрасівців, запорожців,

задунайців, які згодом трансформуються в мережу осередків Українського Задністрового Вільного козацтва; налагоджуються контакти із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки.

1988-1991. Створюються неформальні козацькі гурти – осередок Задністрового козацтва-Адамівська Січ, Буджацький осередок-Буджацька Січ, Задністровий осередок-земляцтво, Задністрова паланка; видається газета «Козацький вісник».

1992-1995. На основі неформальних козацьких гуртів створюються козацькі громадські організації – Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Задністрове земляцтво, Адамівський Осередок Козацтва; формуються Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва; видаються три частини збірки «Козацтво», що слугувала козакам за довідник.

1996-1999. Проходить державна реєстрація козацьких громад та дружин, створюються організації – Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство, Білгород-Дністровський міський козацький Кіш, козацький духовий оркестр, Молоді Січі-школи – Долинівська, Старокозацька, Молозька, Адамівська, Випаснянська №1; видається газета «Козак».

XXI ст. 2000-2005. Створюються міська та районна Координаційні ради; затверджуються районні та міські заходи із розвитку козацтва; створюються джурові осередки в школах – Турлацька Січ, Вигінська Січ; до співпраці із козацтвом залучаються хор «Мрія», ансамбль «Веселка», ансамбль «Гроно» та гурт «Русичі», хорова капела «Алкалія»; створюються козацькі організації – Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, КЮМІР «Шквал», Задністрова Січ, Жіноча громада, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ»; створюються козацькі духовні громади – Свято-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська; буджацькі козаки беруть участь у Помаранчевій революції; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»; друкується дванадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я».

2006-2010. Затверджуються програми розвитку Українського козацтва та Патріотичного гарту молоді; створюються Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва; Шабівський, Гагаузський, Затоцький, Придністровський, Переможненський та Адміністративний курені, районна громада Берегинь; джурові та данові осередки – Випаснянська №2 Січ, Салганська Січ, Великомар'янівська Січ; відновлюється діяльність джурових та данових осередків – Вигінська Січ, Старокозацька Січ; створюються гурт «Отаман та Берегиня», ансамбль «Кредо»; видавництво «СПД СП» (згодом «Отаман», «Гетьман»); видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак

Задністров'я» - «Січ», «Козак Задністров'я», друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються Інтернет-сайти козаків Задністров'я.

2010-2013. Створюється Асоціація козацьких товариств Буджаку – Українське Буджацьке козацтво; затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва, Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; створюються Бритівська Січ, Переможненська Січ, Петрівська Січ, Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазький, Випасненський, Депутатський курені, Асоціація навчально-виховних закладів Українського Буджацького козацтва.

2014-т.ч. Буджацькі козаки беруть участь у подіях Євромайдану (Революції Гідності), захищають Батьківщину на сході України (АТО); до козацтва висвячуються творчий колектив «Дністр» та знані в Буджаку особи; друкуються багатотомники «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України», конволют «Час виховувати лицарів»; створюються нові Інтернет-сайти Буджацького козацтва (Задністрової Січі); продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ»; затверджується Програма розвитку українського козацтва на 2015-2020 роки, працює оновлена Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.

У Чотирнадцятиріку (Козацький Звичаєвий Кодекс Задністрових козаків) записано такі вимоги до козаків (цей Кодекс зачитують новачку при посвяті до козацтва):

Не обіцяй і не клянися. Бо людина – то тріска в потоці життя. Не все залежить від наших бажань. Краще вір справі, аніж словам.

Перед Богом всі люди рівні. Не гноби ні татарина, ані ляха і сам також не гнись. Корися в поході Старшині та козацькій громаді, бо ця покора для тебе ярмо, а скупині – то є заручина волі.

Лишнього не хапай. Не всяке добро на добре. Всього на світі з'їсти не вдасться, - то ж бо тримайся посту.

Коли просять, - помагай, - і коли не просять, а треба - помагай.

Родину свою шануй, бо то твоя втіха та рай на землі. Нема на світі притулку, окрім сім'ї.

Умій слухати. Слухай все до кінця. Отамана не перебивай. Гаси дратування та злість. Мовчання від розуму. Втрачай слова, як найдорожчий скарб.

Пам'ятай: один вірний шлях на землі – терпіння. Найвеличніші перемоги на світі – це перемоги над власним «Я».

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№01(579) СІЧЕНЬ- ЛЮТИЙ 2017 Часопис заснований у жовтні 1991 року	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net		http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва: 1-й ряд, сидять – Г.К.Хохлачов, В.В.Лукашевський, В.Я.Тимофєєв, М.К.Маринеску, О.Т.Ступак; 2-й ряд, стоять – Г.Л.Клоченко, С.М.Кравченко, Г.Ф.Трегубенко, Є.П.Пітюков, Б.І.Устименко. Відсутні – В.М.Воробйов, Д.М.Георгієш.

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва із порядком денним: 1.Про роботу Координаційної ради з питань розвитку українського козацтва при Міноборони України. 2.Про роботу Громадської ради при Міністерстві освіти України. 3.Про наповнення сайтів Українського Буджацького козацтва. 4.Про проект «Демократична школа». 5.Про видання у 2017 році довідника «Сучасне козацтво Буджаку». Про наповнення центральних, обласних, університетських бібліотек України книгами про Українське Буджацьке козацтво. 6.Про роботу Координаційної ради з питань розвитку українського козацтва при

голови РДА. 7.Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки.

Козаки звернули увагу на роботу із молодими козаками, на посадові інструкції отаманів, на приведення до оптимуму структури Українського Буджацького козацтва, на сезонний характер активної роботи керівництва УБК (виключаючи літній період – на моря!).

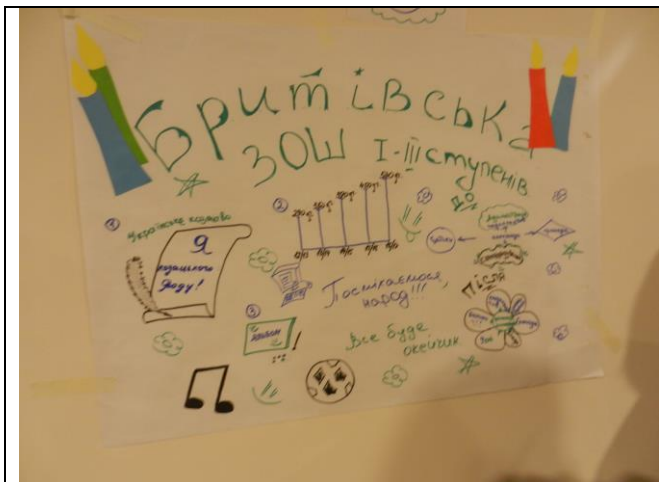
У Києві (готель «Русь», вул. Госпітальна, 4) відбулася конференція з нагоди початку другого циклу Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства «Демократична школа». В програмі: вітальні промови – Павло Хобзей (заступник Міністра освіти і науки України), Ана Перона-Фельдстад (виконавчий директор Європейського центру ім. Вергеланда-Норвегія), Петтер Баук (радник з питань співробітництва та розвитку, Посольство Норвегії в Києві), презентація Програми в контексті Конвенції нової української школи (Ірина Сабор, Христина Чушак), інавгураційна лекція (Мажена Рафальська – експерт Ради Європи з освіти, Польща), круглий стіл (Процеси демократизації у середній освіті в Україні: досвід Програми – Христина Чушак, Андрій Донець), знайомство директорів шкіл із різних регіонів України (40 чол.) та тренерів Програми, заключне слово (Раїса Євтушенко – головний спеціаліст Міносвіти), підписання Декларацій про співпрацю програми зі школами.

Ліворуч виступає заступник Міністра освіти і науки України П.Хобзей. Праворуч уважно слухає директор Бритівської ЗОШ I-III ступенів В.Тимофєєв.

У Львові відбувся базовий тренінг для шкільних команд другого циклу Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства

«Демократична школа» (Жидачівський НВК, Перечинська гімназія, Сарненський ліцей, Львівська ЗОШ №23, Чернівецька ЗОШ №5, Бахмутська ЗОШ №24, Бритівська ЗОШ, Краматорська ЗОШ №16, Селидівська гімназія). Команда Бритівської школи: В.Я.Тимофєєв – директор школи, О.І.Данилюк – заступник директора з НВР, І.Б.Мунтян – секретар школи, В.П.Главацька - учитель фізики.

Львів. Демократична школа. Фото з тренінгу.

Засідання Громадської ради МОН України.

Відбулося чергове засідання Громадської Ради Міністерства освіти і науки України (Київ) із порядком денним: 1. Зустріч з Державним секретарем Міністерства освіти і науки України П.Б. Полянським. 2. Питання впровадження нормативного запобіжника до встановлення прохідного балу ЗНО «здав/не здав» на рівні порогу сліпого вгадування з боку абітурієнтів ВНЗ (Андреев М.). 3. Питання структури Громадської ради, складу Правління (Кудрявець Є., Усатенко Г., Захарін С.). 4. Питання заміщення вакантного місця у складі Громадської ради, довибори (Кудрявець Є., кандидати). 5. Створення робочої групи з питання створення у місті Києві науково-освітнього простору "Музей науки" (Лісовий О.В.). 6. Звіт Голови Громадської ради при МОН про результати роботи у 2016 р. та виконання повноважень Голови Громадської ради при МОН, визначених п.5 розділу VII Положення про Громадську раду при МОН, інформація про результати участі у засіданнях колегії МОН, про план роботи колегії МОН на 2017 рік та забезпечення врахування позиції Громадської ради при МОН при ухваленні рішень за підсумками засідань колегії МОН (Кудрявець Є.). 7. Про звернення до МОН України щодо роз'яснення особливостей прийому та навчання у закладах професійної освіти осіб, які закінчили спеціалізовані школи-інтернати (Юкляєвська Н.). 8. Затвердження пропозицій Комітету НПВ до проекту Положення про Всеукраїнську військово-патріотичну гру "Джюра" (Фаріон С.). 9. Про результати розгляду звернень Громадської ради при МОН до Президента України, прем'єр-міністра України, Верховної Ради України, Міністра освіти і науки України та інших посадових осіб за підсумками роботи у 2016 р. (Зуєв М.). 10. Пізніше.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<p><i>Часопис козаків Буджаку</i></p>	<p>№02(580) ЛЮТИЙ 2017</p>	<p><i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i></p>
<p>E-mail: Budzakkozak@ukr.net</p>	<p>Часопис заснований у жовтні 1991 року</p>	<p>http://Budzakkozak.webstolica.ru/</p>

Прочитай та передай товаришу!

**ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА
КООРДИНАЦІЙНІ РАДИ ТА ЗАХОДИ І ПРОГРАМИ**

II. РАЙОННА КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ КОЗАЦТВА.

1. Перша Координаційна рада (2000-2007).

Білгород-Дністровською районною державною адміністрацією від 1 червня 2000 року за №204/2000 було видано розпорядження щодо створення при голові райдержадміністрації Координаційної ради з питань розвитку Українського козацтва. Керівний склад ради: Ігумнов Павло Михайлович – заступник голови районної державної адміністрації, голова Координаційної ради; Логінов Геннадій Вікторович – завідуючий відділом організаційної і кадрової роботи та з питань нагород, заступник голови Координаційної ради; Городецький Леонід Григорович – паланковий отаман Білгород-Дністровської паланки Українського козацтва, полковник Українського козацтва, заступник голови Координаційної ради; Тимофєєв Валерій Якович – директор Адамівської загальноосвітньої школи I-II ступенів, паланковий лицар Білгород-Дністровського козацтва, осавул Українського козацтва, секретар Координаційної ради.

Члени ради: Аблов Валерій Федорович, Вахмянін Сергій Васильович, Волобоєв Віктор Тимофійович, Дьяченко Раїса Петрівна, Кісе Василь Дмитрович, Кузаконь Тетяна Петрівна, Крилов Олександр Миколайович, Лесюкевич Василь Миколайович, Писарогло Іван Васильович, Ткаченко Павло Михайлович, Шемелюк Микола Євгенович.

Головними завданнями Координаційної ради є: сприяння розвитку в районі козацького руху; аналіз стану розвитку Українського козацтва в районі та координаційної взаємодії органів виконавчої влади і козацьких організацій у сфері відродження історик-культурних та господарчих традицій Українського козацтва в районі.

З метою реалізації вимог Національної програми відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки, затвердженої Указом Президента від 15.11.2001 року № 1092/2001, відповідного плану МВС України від 28.02.2002 року, плану УМВС України в Одеській області від 17.04.2002 року більш ефективного використання можливостей, передбачених положенням Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону, згідно плану Б-Дністровського РВ УМВС України в Одеській області щодо реалізації вимог Національної програми відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 роки від 03.05.2002 року, було здійснено такі заходи: проведено робочі зустрічі з керівниками Українського козацтва для розробки напрямків співпраці в охороні громадського правопорядку; проведено моніторинг діючих козацьких формувань на території району; визначено чисельність козацьких підрозділів, які мають намір створювати громадські формування з охорони порядку; надано допомогу щодо створення громадських формувань з охорони громадського порядку із числа козацтва та розробки їх статутів; здійснено перевірки членів громадських формувань із числа козацтва з метою недопущення членства в ГФ осіб, які перебувають на профілактичних обліках.

Постійно здійснюються слідуєчи засоби, які узгоджені з Білгород-Дністровськими козацькими товариствами: організуються навчання з правової та спеціальної підготовки членів громадських формувань з охорони громадського порядку із числа козацтва з видачею їм сертифікатів встановленого зразку; залучаються до охорони громадського порядку на вулицях в місцях масового відпочинку громадян, відзначення державних свят, проведення спільних рейдів, до охорони природно-історичних заповідників, збереження врожаю від розкрадання та інших заходів члени громадських формувань із числа козацтва; здійснюється комплекс заходів щодо підготовки допризовної молоді до військової служби з урахуванням кращих традицій козацтва; проводиться робота по відборі кандидатів на службу в ОВС серед кращих членів громадських формувань з охорони громадського порядку з числа Українського козацтва; постійно вивчається, узагальнюється та направляється для впровадження передовий досвід участі козацьких громадських формувань в охороні громадського порядку.

2. Друга Координаційна рада (2007-2012).

Склад Координаційної ради: голова – Ігумнов П.М., заступник – Тимофєєв В.Я., секретар – Кішка В.В.; члени - Дьяченко Р.П., Кольцов А.В., Корчагіна Д.І., Масло С.В., Макаренко С.В., Орлова В.В., Ткаченко П.М., Тимчук Ю.Л.

Склад Ради керівників козацьких організацій: Тимофєєв В.Я. – голова; члени – Васелинга Л.Д., Вдовиченко О.М., Вронська В.М., Кривенко А.К., Тома Т.І., Чумаченко В.М., Щербина Ю.І.

3. Третя Координаційна рада (2012-2016).

Склад Координаційної ради: Із правом вирішального голосу - Петренко С.П., Ігумнов П.М., Тимофєєв В.Я., Лукашевський В.В., Маринеску М.К., Устименко Б.І., Вронська В.М., Тома Т.І., Тиханська О.Ю., Чороба М.І., Савчук В.П. Із правом дорадчого голосу – Адиров М.С., Воробйов В.М., Волкова К.І., Георгієш Д.М., Єремєєв В.І., Завойчинський М.О., Зорило І.С., Клоченко Г.Л., Кравченко С.М., Ковпак В.П., Пітюков Є.П., Параденко І.Г., римська Т.Г., Скибенко М.П., Ступак О.Т., Трегубенко Г.Ф., Токаренко А.В., Хохлачов Г.К., Чумаченко В.М., Чекмарєва Л.В., Шефер В.Я., Щербина Ю.І.

4. Четверта Координаційна рада (2016-т.ч.).

Склад Координаційної ради: Титарчук М.І. – голова, Ігумнов П.М. – заступник, Тимофєєв В.Я. – секретар. Члени: Лукашевський В.В., Маринеску М.К., Устименко Б.І., Адиров М.С., Вронська В.М., Ковпак В.П., Чороба М.І., Вдовиченко О.М., Тодорова Т.П., Тома Т.І., Осолінська В.С., Чумаченко І.О., Тиханська О.Ю., Щербина Ю.І., Чабан Л.І.

III. ЗАХОДИ ТА ПРОГРАМИ З РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА В РАЙОНІ ТА МІСТІ.

За період роботи чотирьох Координаційних рад було затверджено Білгород-Дністровською районною радою та виконані (або виконуються) заходи та програми:

1. Заходи з розвитку Українського козацтва в районі на 2000-2005 роки (розпорядження №10/2002 від 10.01.2002);
2. Програма розвитку Українського козацтва в районі на 2008-2010 роки (рішення №132-V від 26.07.2007);
3. Програма розвитку Українського козацтва в районі на 2011-2015 роки (рішення №23-VI від 26.11.2010);
4. Програма патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2010-2012 роки (рішення №417-V від 15.12.2009);
5. Програма патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки (рішення №413-VI від 27.02.2013);
6. Програма розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки (рішення №99 від 04.03.2016).

I. МІСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ КОЗАЦТВА.

Міську Раду було організовано за рішенням міського голови №363 від 17.05.2001. Її склад: голова – Капустіна Л.К., члени – Боевчук І.Л., Бондаренко В.Г., Буханець О.В., Вереніч І.А., Власенко Воробйов В.М., Врублевський М.В., Дейна М.К., Дьяковський В.Г., Жуковський В.К., Кобаца І.В., Лапчук О.М., Майзліс Ю.Ю., Малюкін Ю.І., Нечіпоренко В.Т., Олексієнко С.В., Олесеюк Д.М., Пухкан В.Г., Слепцов Ю.М., Тимченко М.О.

Міська рада пропрацювала недовго – із 2005 року (за причини амбіційності керівників міських козацьких організацій та нерозуміння ними переваг роботи у об'єднаній команді навіть не було створено плану заходів) вона припинила свою роботу. Була спроба відновити її у 2009 році (Гавриленко В.О., Скляренко М.П., Воробйов В.М., Городниченко П.М. та ін.), але вона зазнала невдачі.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Часопис козаків Буджаку</i>	№03(581) БЕРЕЗЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

СИТІ ЗАХИСНИКИ ГОЛОДНИХ

«Коли у нас на громадську сцену виходить особа, яка щось любить, в щось велике вірить, яка зберігає гідність лиця, то принаймні радіти і дивуватись треба, а не похмуро чекати, коли її почнуть нокаутувати ситі захисники голодних». Євген Сверстюк.

Вже більше чотирьох років продовжується кадрова чехарда щодо посади директора Бритівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області; знані в районі люди – директори школи В.П.Савчук, М.М.Даценко, пропрацювавши деякий час, звільняються з цієї посади, не витримуючи невмотивованого тиску. Школа без директора залишається наодинці із своїми проблемами, не маючи змоги протистояти викликам часу, не відчуваючи елементарної підтримки владних структур; а заступник директора О.І.Данилюк роками виконує обов'язки свої та звільненого директора.

Бритівська загальноосвітня школа I-III ступенів була добудована ударними темпами та здана в експлуатацію із значними недоробками у вересні 2012 року: не працювали харчоблок, котельня, трансформаторна підстанція; налагоджування їх роботи згодом лягло на плечі виконуючої обов'язки директора.

У липні 2015 року директором школи було призначено В.Я.Тимофєєва, який у свій час працював директором школи, сільським головою, начальником оргвідділів районної державної адміністрації та районної ради; до речі, педагогічна громада України у січні 2017 року визнала директора Бритівської школи **Кращим освітянином України 2016 року** (у Всеукраїнських виданнях пройшов цикл публікацій із досвіду роботи директора школи - про систему лицарського виховання – «Час виховувати лицарів»).

За рік роботи нового директора в школі сталися позитивні зміни: закінчилися міжособистісні непорозуміння, почався нормальний навчально-виховний процес, здійснюються заходи щодо усунення недоліків швидкого будівництва школи, поповнюється її матеріальна база, продовжується зовнішнє та внутрішнє оформлення, розширюється коло друзів.

Колективом школи взято курс на створення навчально-виховного комплексу – школи майбутнього – соціокультурного центру села - де під спільним дахом із загальноосвітньою школою **вже працюють** (із 2016/2017 навчального року) філії музичної та спортивної шкіл, художній та хореографічний класи, будуть працювати профільні класи – у тому числі з посиленою військово-фізичною підготовкою, а в майбутньому – інших напрямків.

На сьогодні, згідно розкладу роботи філій та гуртків, школа має додатково до типового навчального плану 125 годин занять для позакласного розвитку школярів – це додаткова освіта - інвестиції в майбутнє школяра! Стрижнем роботи школи залишається національно-патріотичне виховання (на період АТО – із перевагою його військово-патріотичної складової), що відбувається у багатьох напрямках розвитку здібностей учнів – лідерських, інтелектуальних, художніх, музичних, до наукової праці, літературних, артистичних, технічних, військово-спортивних й має слугувати фундаментом для побудови сучасної моделі школи та процесу виховання патріота-громадянина – школа на початку розробки та впровадження цієї моделі.

Представники школи є членами громадських рад при Міністерстві освіти, науки, молоді та спорту України, Міністерстві оборони України (практично радниками Міністрів із проблем загальної середньої освіти та військово-патріотичного виховання молоді).

Школа є учасником проекту «Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства «Демократична школа» (школою було підписано договір із партнерами - Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України; Європейським Центром ім. Вергеланда; Радою Європи); реалізація проекту – величезна інтелектуальна праця шкільної команди – ініціаторів змін в школі на краще. На виході проекту – демократизація шкільного врядування та середовища у школі, включення принципів демократії та прав людини у правила функціонування школи, поглиблення співпраці з громадою заради розвитку демократичних громадянських компетенцій (до речі, шкільна команда має наміри щодо реалізації ще із десятка, поки що відкладених до кращих часів, Всеукраїнських проектів покращання шкільного життя).

Бритівська школа – єдина школа в районі, що демонструє стале збільшення контингенту; кожен рік її дитяче населення збільшується на 15-20% (2014 - 350, 2015 - 420, 2016 - 490, 2017 – 545 учнів); школа **вже має сталий авторитет** - батьки прагнуть віддати навчатись дітей до Бритівської школи!

Львів. Лютий 2017 року. Демократична школа. Фото з тренінгу. Серед учасників – команда Бритівської ЗОШ I-III ступенів: В.Я.Тимофєєв, О.І.Данилюк, І.Б.Мунтян, В.П.Главацька.

Відомо, що в більшості випадків ініціаторами змін на краще в шкільному житті стають педагоги, батьки, навіть самі школярі; на первісному етапі змін вони не завжди мають підтримку владних структур. Приклад: ще двадцять років тому Адамівська школа впроваджувала козацько-лицарську систему виховання «Джура» (директором школи тоді був В.Я.Тимофєєв); сьогодні «Джуру» (систему виховання та підсумкову теренову гру-таборування) сповідує вся Україна! Тому ініціатори змін у школі (якщо до того вони вміють розробляти-реалізувати інноваційні проекти!) – це інтелектуальний скарб країни!

На жаль, із боку депутата Одеської обласної ради Д.Л.Барвіненка почалися безпідставні обвинувачення адміністрації школи у порушеннях в організації навчально-виховного процесу, що негативно вплинуло на перебіг навчально-виховного процесу, на міжособистісні стосунки між членами трудового колективу; ігноруючи запрошення трудового колективу до діалогу, депутат «гатить» листами районний та обласний відділи освіти із вимогами перевірок школи; з його подачі в Інтернеті розмішуються статті, що невірно інформують громадськість району щодо життя школи. Так, депутат є найбагатшою людиною в районі, але це не підстава вважати, що є тільки дві правди - депутатська та неправильна; така позиція тхне феодалізмом!

Дивує позиція органів влади: трудовий колектив неодноразово звертався з колективними листами до обласної та районної державних адміністрацій, районної ради, районного відділу освіти, особисто до депутата Д.Л.Барвіненка із вимогою захистити колектив від

«рейдерського наїзду ситих захисників голодних», дати спокійно працювати і формувати майбутнє нашої держави, але керівництво не спромоглося зустрітися із колективом, щоб почути працівників школи. Натомість районна державна адміністрація (мінуючи районний відділ освіти!) на період хвороби директора школи (довели людину до інфаркту!) перепризначила в. о. директора школи не заступника директора, не особу, що є в кадровому резерві, а «людину депутата», маючи на меті звільнити працюючого директора.

Трудовий колектив вміє працювати, розуміє проблеми школи, знає як ці проблеми вирішувати, бачить перспективи розвитку школи в напрямку національно-патріотичного виховання (Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України, кафедри педагогіки вищих навчальних закладів рекомендують наші посібники студентам-педагогам у якості основної літератури; посібники є в усіх національних, обласних та університетських бібліотеках України).

Грубе безпідставне втручання в життя школи депутатом обласної ради, намагання розколоти її колектив, цькування адміністрації – це переслідування за патріотичну позицію колективу і добре спланована акція із знищення системи національно-патріотичного виховання школярів та, за великим рахунком, підрив обороноздатності країни. Який це «виховний патріотичний момент» (на багато років наперед) для учнів, колективу школи, батьків – феодал-олігарх бажать!

До речі, Д.Л.Барвіненко останні п'ятнадцять років був у владі (депутатом районної та обласної рад) і, мабуть, час вже персонально відповідати за всі негаразди, що «нардепуки» накоїли в Україні!

Шановна громадськість! Допоможіть у справі захисту творчого доробку школи! Захистить Бритівську школу від втручання феодалів у справу національно-патріотичного виховання дітей та молоді!

У Середні віки практика «розставляти на хлібні місця» «своїх людей» називалась непотизмом; у сучасному світі, згідно з ратифікованою Україною відповідною Конвенцією ООН, це вважається корупцією, а сам процес «розставляння» - рейдерським захопленням школи.

P.S. Щоб виходити на протести в регіонах, часто потрібно ще більше героїзму, ніж у столиці...Я вже не кажу про райони чи села...

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№04(582) БЕРЕЗЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

СВЯТКУВАННЯ 500-РІЧЧЯ ЗАПОРОЗЬКОГО КОЗАЦТВА

Відзначення 500-ліття Запорозького козацтва - масовий історико-просвітницький захід Народного Руху України у 1990 році. Відзначення відбувалося у Дніпропетровській та Запорізькій областях 1-5 серпня. Загальна кількість учасників святкування за різними оцінками від 300 до 500 тис. чол. Численні делегації були від усіх областей України включно з Кримською.

Основні організатори свята: Народний Рух України та Товариство української мови імені Т.Г.Шевченка. Допомогу в організації Свята Козацької Слави надали ряд місцевих адміністрацій, зокрема Дніпропетровщини та міст Запоріжжя і Нікополя.

Основні заходи: 1 серпня - вшанування пам'яті дослідника Січі академіка Дмитра Івановича Яворницького (Січеславі); 2 серпня - розташування делегацій всіх областей України і Кубанського козацтва на Олексіївській затоці Дніпра в наметовому таборі; 3 серпня - наукова конференція з історії Запорозької Січі в Нікополі. Походи, концерти, урочисті мітинги на майданах та стадіонах; 4 серпня - вшанування пам'яті ушанованого Кошового Запорозької Січі Івана Сірка. Відкриття пам'ятного хреста на Могилі Пам'яті; 5 серпня - свято на острові Хортиця — колисці запорозького козацтва, де мав залоги ще князь Дмитро Вишневецький (Байда). Хід по Запоріжжю та Велика ватра на березі Дніпра.

Загальна кількість учасників свят на Олексіївській затоці Дніпра (неподалік колишньої Чортотлицької Січі) сягнула 300 тис. чол. Надзвичайною подією стало насипання Могили Пам'яті, яке велося за старим козацьким звичаєм всіма учасниками зібрання. Всі делегації привезли на Запоріжжя землі зі своїх країв і заклали її в єдину Могилу Пам'яті. У Запоріжжі, на Хортиці свято сягло свого піку. Великий Хід по Запоріжжю зібрав близько 500 тис. чол. Брала участь у відзначеннях й наша делегація у складі В.Тимофєєва, В.Гуцана, В.Гончарова.

ДЕНЬ КОЗАКІВ ПІВДНЯ БЕСАРАБІЇ

День Покрови Богородиці - 14 жовтня 1990 року – храмове свято села Муравльовки на Ізмаїльщині готувалося з розмахом – центр старообрядства-липованства та некрасівського козацтва на півдні України святкував ювілей. На свято з'їхались козаки – некрасівці, запорожці-задунайці, мазепинці (Ізмаїльській, Кілійський, Саратовський, Татарбунарський, Білгород-Дністровський райони). Отець Акакій (місцевий священик) відслужив святкову службу, далі – спортивні змагання, ярмарок, а ввечері – святковий концерт та святкова вечеря. На святі була присутня делегація АОК у особі її отамана – В.Тимофєєва.

БЕРЕГІНІ-МАЙСТРИНІ

Берегині-майстрині за проектами геральдичної ради козаків Білгород-Дністровщини створюють прапори козацьких організацій: Білгород-Дністровська паланка – Л.Саранді, Адамівський Осередок Козацтва – М.Худа, 1-й Білгород-Дністровський полк ім. П.Орлика – Л.Саранді, Задністрова Січ – Г.Лукашевська.

СВЯТОПОКРОВСЬКИЙ ХРАМ В ПЕРЕМОЖНОМУ

Храм в Переможному (вулиця Кишинівська, біля 7-ї школи – вже закритої за браком учнів) почав відбудовуватися (був закритий та розібраний на будматеріали у 1950-х роках) на початку 2000-х років. Храмівий священик о. Андрій Іванович Ляшик (в минулому офіцер-спецназовець) був призначений капеланом Буджацького козацтва із 2010 року. Із 2012 року перейшов із Московського патріархату до Київського патріархату й продовжує служіння в місті Одеса.

ШАБІВСЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь був організований у вересні 2008 року. Першим отаманом був М.П.Скибенко - «афганець», кавалер Ордену Червоної Зірки, двох медалей «За Звитягу» (перейшов у 2010 році на посаду радника до Ради Старшини); на т. ч. отаман – полковник ЗСУ Г.К.Хохлачов – «афганець», кавалер Ордену Червоної Зірки. Курінь взаємодіє із сільською організацією воїнів-інтернаціоналістів, налагоджує роботу молодіжного військово-патріотичного клубу «Десантник», а отаман куреня є головою ветеранської організації сільської ради.

ОКРЕМИЙ ГАГАУЗЬКИЙ КУРІНЬ «КОМУР АТ» ЗАДНІСТРОВОВОГО КОЗАЦТВА

Гагаузький курінь Задністрового козацтва було створено в листопаді 2010 року. Отаманом було обрано С.Крістіогло. Курінь підтримував стосунки із козаками Гагаузії. Було проведено традиційні гагаузькі свята Касим (виступ фольклорного ансамблю «Седеф» з Бешалми), Курбан та ін., міжнародна педагогічна конференція з питань козацької педагогіки (Комрат-Білгород-Дністровський, Гагаузія-Білгород-Дністровщина); круглий стіл з питань співпраці педагогів України, Туреччини, Гагаузії у справі патріотичного виховання гагаузької молоді та ін.

ЗАТОЦЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь був організований у 2010 році. Отаманом обрано Б.Г.Шевчука – депутата селищної ради (в минулому майора міліції). Козаки куреня активно взаємодіють із селищною владою у справі благоустрою курорту, охорони громадського порядку.

ПРИДНІСТРОВСЬКИЙ КУРІНЬ ЗАДНІСТРОВОВОГО КОЗАЦТВА

Придністровський курінь Задністрового козацтва було створено в квітні 2011 року. Отаманом було обрано І.Ніколаєва – кореспондента газети «Комсомольська правда» в Придністров'ї (Тірасполь). Організація підтримує зв'язки із Придністровськими козаками.

ПЕРЕМОЖНЕНСЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь був організований у 2010 році. Отаманом було обрано В.Я.Шефера, якого було рекомендовано козаками Окремого куреня ім. С.Білого. Курінь співпрацював із керівництвом, педагогами та джуровим осередком 7-ї міської школи. Після закриття школи налагоджує роботу із козаками та джурами за місцем їх проживання в Переможному (сьогодні це сільський район міста Білгорода-Дністровського – без школи, без Будинку культури). Колись Переможне входило до Бритівської сільської ради. Стара назва Переможного – Папушойя; заснували його нащадки запорозьких-задунайських козаків; у Папушоях в ХІХ ст. стояв козацький гарнізон Буджацького та Новоросійського козацьких військ (казарми), на Кишинівській вулиці (біля 7-ї школи) стояв козацький Свято-Покровський храм (на т. ч. відбудовується).

АДМІНІСТРАТИВНИЙ КУРІНЬ

Курінь було організовано у 2010 році. До його складу входили (та входять) козаки-працівники районної державної адміністрації та районної ради – П.М.Ігумнов, В.Я.Тимофєєв, О.Л.Полещук, С.В.Короленко, А.Г.Царук, М.В.Салій та ін., Берегині – С.П.Петрівно, А.В.Васильченко, В.В.Орлова, С.В.Макаренко, Д.І.Корчагіна, О.М.Баргамон, Л.Д.Гусько та ін. Першим отаманом було обрано В.І.Каланжова. На т. ч. отаманша – Г.В.Золотар. Члени куреня люблять інтереси Буджацького козацтва в органах виконавчої та представницької влади.

РАЙОННА ГРОМАДА БЕРЕГИНЬ

В 2007 році була організована жіноча громада Берегинь, керівником обрано С.Петрівно. Одними з перших її Берегинь були працівники райдержадміністрації та райради Ганницька С.П., Баргамон О.М., Васильченко А.В. До її керівного складу було зараховано першого заступника голови райдержадміністрації Орлову В.В., начальника відділу культури Корчагіну Д.І., заступника голови райдержадміністрації Петренко С.П., керівників шкіл Тома Т.І., Вронську В.М., Тиханську О.Ю., Лавриненко П.М., Гриценко В.Н., учителів Чумаченко В.М. та ін.

ВИПАСНЯНСЬКА №2 СІЧ (ШКОЛА)

В 2005 році в школі над проблемою козацького виховання почав працювати учитель історії та НВП капітан ЗСУ Кривенко А.К. Його було прийнято в козаки, присвоєно звання осавул УК. На жаль, із виходом на пенсію за вислугою років А.Кривенка, загін молодих козаків в школі призупинив практичну діяльність.

САЛГАНСЬКА СІЧ (ШКОЛА)

В 2008 році було засновано Салганську школу козацько-лицарського виховання. Засновники – директор Назарук Ю.І., завуч Мельникова І.Д., учителі – Тиханська О.Ю., Шевченко В.О., Рябченко О.І. На сьогодні в школі потужно працює організація Берегинь на чолі з директором школи О.Ю.Тиханською та шкільна організація джур і дан, яка тісно взаємодіє у козацьких справах із Буджацьким козацтвом. Педагогічний колектив працює над становленням української національної школи, основними пріоритетами якої є самореалізація особистості учня і вчителя через залучення до світу національної та загальнолюдської культури.

ВЕЛИКОМАР'ЯНІВСЬКА СІЧ (ШКОЛА)

В 2009 році було організовано Великомар'янівську школу козацько-лицарського гарту. Засновники – директор Чороба М.І. та завуч Чороба Т.О. В школі діє клуб «Червона калина». Члени клубу вивчають традиції, обряди свого народу, ведуть пошукову роботу, проводять фольклорні свята. В історико-краєзнавчому залі шкільного музею працює група краєзнавців, які проводять екскурсії з історії села, зустрічі з односельцями, беруть участь у Всеукраїнських краєзнавчих експедиціях. На жаль, у зв'язку із реформою територіальних громад школу-девятирічку у 2016 році закрили, залишивши лише початкову.

БАШТАНІВСЬКА СІЧ «КОЗАЧАТА» (ШКОЛА)

Засновники Січі - О.Рибак, І.Ющенко. Козацька дитячо-юнацька організація в Баштанівській школі була організована в жовтні 2007 року, відновила роботу в 2012 році. Співпрацює із татарбунарськими козаками, бере участь у проведенні районного етапу гри «Джура-Сокіл».

МИХАЙЛІВСЬКА СІЧ (ШКОЛА)

Засновники Михайлівської Січі - директора шкіл – НВК та інтернату – М.Грибкова та В.Спориш, заступник директора НВК з ВР Л.Зубак, педагог-організатор Х.Вуколова. Козацька дитячо-юнацька організація у Михайлівській школі була організована в жовтні 2007 року, відновила діяльність з 2012 року. На базі НВК працює вокальна група «Веселі козачата», школярі беруть участь у грі «Сокіл» - «Джура».

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№05(583) БЕРЕЗЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

ТАТАРБУНАРСЬКЕ ПОВСТАННЯ - збройне селянське повстання в Південній Бессарабії під керівництвом більшовицької партії проти румунської влади, що проходило 15-18 вересня 1924 року. 12 вересня 1924 року в селі Миколаївському (Бессарабія, Румунія) розпочалося селянське повстання, що через три дні перекинулося на Акерманський повіт. 15 вересня в Татарбунарах селяни проголосили радянську владу, яку утримували три дні. Повстання жорстоко придушене румунськими військами: розстріляно 500 селян, більшість з яких не були причетними до повстання.

Однією із причин повстання було незадоволення селян аграрною політикою, яку проводив румунський уряд, зокрема Аграрною реформою 1921 року. Також сприяв повстанню курс Комінтерну на світову революцію, селянський повстанський рух (протягом 1918-24 рр. відбулося понад 150 повстань).

У повстанні брало участь близько 6 тис. осіб, очолив повстання ревком на чолі з О. Ключніковим. Слабоозброєні повстанці не могли протистояти румунській армії. Повстання не підтримали молдавські селяни і німецькі колоністи. 1925 року судовий процес («Процес 500») над учасниками повстання. 85 осіб було засуджено на різні терміни ув'язнення. Судові переслідування тривали аж до 1929 року. Порівняно ліберальні вироки були зумовлені широкою компанією протестів у Румунії та за її межами.

На боці повсталих виступила Комуністична партія Румунії. ЦК компартії Румунії в спеціальному маніфесті закликав надати допомогу повстанцям. У ноті протесту радянський уряд зажадав покласти кінець кривавим розправам. Розправившись з повсталими і заарештувавши багатьох його учасників, румунська влада в 1925 році інсценувала «процес 500», який повинен був довести, що Татарбунарське повстання — «справа рук Москви». На захист заарештованих татарбунарців виступили Анрі Барбюс, Ромен Роллан, Ептон Сінклер, Теодор Драйзер, Альберт Ейнштейн, Бернарד Шоу, Луї Арагон, Михай Садовяну, Костянтин Пархон, Томас Манн і багато інших представників науки і культури. У листопаді 1925 року в Кишинів прибула делегація прогресивної громадськості країн Західної Європи на чолі з письменником Анрі Барбюсом. Делегація добилася присутності на процесі. Пізніше Барбюс напише у своїй книзі «Кати»: «Може бути, якщо б я вже не був революціонером, я став би ним, повернувшись із цього трагічного хаосу південної Європи». Судові

переслідування тривали до 1929 року. Не знайшовши доказів їх зв'язки з Москвою і під тиском громадської думки суд виправдав більшість арештованих. Засуджено було лише близько 85 чоловік, які були засуджені до термінів від 5 років до довічного ув'язнення.

ХОТИНСЬКЕ ПОВСТАННЯ – організований виступ населення Хотинського, Бельцького та Сорокського повітів проти румунської окупації. Хотинським названо тому, що центральні події відбувалися саме в Хотинському повіті.

Формально керувала Хотинським повстанням «Хотинська Директорія», сформована з 5 осіб (голова М. Лискун, секретар Л. Токан). Вона намагалася співпрацювати з Директорією УНР, представник якої отаман військ могилівського району І. Маєвський трохи допомагав повстанцям зброєю. Хоча слід відзначити, що в цілому Директорія УНР, побоюючись Антанти і отримуючи матеріальну допомогу безпосередньо від Румунії (зокрема - амуніцію) уникала допомоги повстанцям, та навіть мали місце неодноразові бойові зіткнення повстанців і петлюрівців. Небажання надавати будь яку допомогу повстанцям також було пов'язано і з тим, що серед повстанців, в значній мірі, були розповсюджені більшовицькі настрої. У самий розпал повстання, його пропетлюрівські керівники Лискун, Дунгер просто втекли. Одночасно слід зазначити, що рядові петлюрівці щиро співчували повстанцям. В Могилів-Подільському навіть команда петлюрівського бронепоезду повикидала своїх командирів і приєдналася разом з бронепоездом до повстанців. Цей бронепоезд був одною з головних ударних сил повстанців, дійшов аж до станції Романківці.

Розпочалося повстання у ніч з 5 на 6 січня (за старим стилем; з 18 на 19 січня - за новим стилем), з самостійного виступу загонів Георгія Барбуци і А. Старова, яких, всупереч планам штабу підготовки повстання, підбив на виступ Маєвський. Загін в кількості від 400 до 600 бійців, які здебільшого були колишніми солдатами царської армії - вихідцями з Хотинського та Сорокського повітів, переправився через Дністер в районі села Атакі Сорокського повіту (нині селище Отачь Окницького району Молдови) і за активної підтримки місцевого молдавського населення захопив значну частину Сорокського повіту. Дії загону Барбуци були також підтримані вже зазначеним бронепотягом під керівництвом матроса Мулера і сокирянця Миколи Скутельника. При цьому, прямо на мості повстанці повісили командира румунської дивізії – генерала Поеташа (він згодом був похований румунами у Сороках). Майже одночасно загони А. Старова і В. Штепюка переправилися через Дністер в районі села Наславча (нині теж Окницький район Молдови). Далі загони рухався в бік Окниці, Сокирян, Гвіздівців, Романківців (загін Барбуци). Повстанці Старова і Штепюка діяли в районі інших сіл. Потім вони дійшли до станції Ларга, яку захопив загін помічника Барбуци Михайла Нягу (майбутній легендарний командир дивізіону бригади Г.І.Котовського). У всіх селах почали спалахувати стихійні локальні повстання, бої з румунськими вояками і жандармами.

І лише в ніч на 10(23) січня Хотинська Директорія підтримала вже розпочате повстання. «У ніч із 9 на 10 січня в районі хотинських Атак група селян зібралася зайняти мости через Дністер, для того щоб переправити в Бессарабію зібрану й закуплену у подільських селян зброю. Румунський патруль, помітивши повстанців, сповістив на свою батарею і вона відкрила вогонь. Звуки гарматних пострілів (їх було 40) послужили сигналом для всього населення Хотинського повіту, і воно - хто зі зброєю, хто з косою - виступило проти румунів. Ті румунські солдати й жандарми, які пручалися, були вбиті, а ті що здали зброю взяті в полон. 10 січня Хотин і навколишні його села були в руках повстанців. Та це була не

просто група і не просто переправа зброї. Хотинська Директорія вирішила негайно підтримати фактичне розпочате повстання, і в ніч на 10(23) січня під її керівництвом Рукшинський і Ставчанський загони, у кількості 230 чоловік, під командуванням Н. Адажія і К. Єремецького зібралися у Хотинському лісі. Підступи до мостів пильно охоронялися румунськими військами, які звели дротяні укріплення, виставили кулемети. Захопити їх можливо було лише ударом зненацька, як з боку Дністра, так і з тилу. Сигналом до бою повинні були стати постріли петлюрівської артилерійської батареї (можливо, що за сприяння Г. Маєвського), що стояла в Жванці. Але збір загону у Хотинському лісі виявив кінний румунський патруль. Артилерія окупантів обстріляла ліс. Вибухи снарядів і були сприйняті повстанцями як очікуваний сигнал. У темноті партизани наблизились до ворожих укріплень і кинулись на штурм. У цей же час інший загін повсталих у 300 багнетів під командою І. Бабича пішов у наступ на Атаки з лівого берега Дністра. В результаті рішучих дій переправи були захоплені, а село визволене від окупантів. Понад 100 румунських солдатів і офіцерів потрапили у полон, 10 кулеметів, багато рушниць і набоїв .

Повстанці захопили місто Хотин, село Атаки Хотинського повіту (нині село Атаки Хотинського району) і більшість інших сіл повіту, з яких вигнали румунську владу. Крім Рукшинського і Ставчанського полків був сформований також Данковецький полк. 11(24) січня Анадольський полк розгорнув наступ у напрямку Хотин – Кельменці – Ларга – Сокиряни, а Данковецький і Рукшинський діяли в інших напрямках – на Новоселицю, Ліпкани й Окницю. Разом вони незабаром очистили від румунських загарбників майже увесь Хотинський повіт. Повстання тривало від 6 до 31 січня 1919 року.

Але румунські вояки поступово оговталися. У Хотинський і Сорокський повіти були стягнуті значні сили румунських військ: 1-й прикордонний полк, 1-ша кавалерійська дивізія, 8-ма та 9-та піхотні дивізії, загони спецпризначення. Значну допомогу їм надавали інші держави Антанти – у бойових діях безпосередню участь брали французькі артилерійські частини. Англійські офіцери стали інструкторами. Загальне керівництво по придушенню повстання, разом з румунським генералом Давідоглу, здійснював керівник англійської місії в Румунії генерал Гринглі.

Після завзятих боїв румунське військо примусило повстанців (близько 4 тисяч) відступити за Дністер. З ними відійшли також близько 50 тисяч біженців. В той самий час, військове командування частин УНР, а ні повстанцям, а ні мирним біженцям з Бессарабії притулку не надавали, повсюдно намагалися повстанців роззброювати і арештувати. Були арештовані Георгій Барбуца, його перший заступник Рудь, командири Сирбу, Просвірін, Філюк. Барбуцу у Дунаївцях розстріляла петлюрівська контррозвідка. Командування військ Директорії УНР також активно роззброювало лівобережне населення, яке попри румунські артилерійські обстріли, сприяло повстанцям. Судили також і своїх вояків, які були причетні до надання будь якої допомоги повстанцям. Щоправда, не завжди їм це вдавалося, в тому числі через саботаж з боку рядових петлюрівців.

Та самим жахливим злочином петлюрівського командування по відношенню до бессарабців слід вважати те, що вони арештовували і передавали румунським військовим мирних біженців з Бессарабії, знаючи, що на них у румунів чекає жорстока розправа.

Румуни жорстоко покарали населення восьми сіл: Мендиківці, Рукшин, Недобоївці, Ширівці, Керстенці, Ставчани, Данківці, Владична, Атаки, Романківці, Гвіздівці. Було розстріляно до 15 тисяч повстанців і просто мирних жителів, у самосу Хотині – 500 чоловік.

Після розстрілу петлюрівцями Г. Барбуци, арешту ними інших командирів повстанців і видачі румунам багатьох мирних біженців, бійці загону Барбуци та інші повстанці розпочали активну боротьбу з петлюрівцями. Наприкінці березня 1919 р. повстанці сформували два партизанських полки — 1-й та 2-й Бессарабські, домовилися з місцевими підпільними більшовицькими організаціями і на початку квітня навіть заволоділи містом Кам'янець-Подільський, яке утримували до підходу частин Червоної Армії. Не забули вони і петлюрівського отамана І. Маєвського – підірвали його залізничний вагон, та тому повезло – залишився живий.

У червні 1919 р. обидва Бессарабські полки увійшли до кадрового складу Червоної Армії, з них було сформовано 45-ту Червонопрапорну стрілецьку дивізію. Багато бійців з загону Г. Барбуци опинилися у складі кавалерійської бригади Г.І.Котовського.

В Хотинському повстанні брали участь жителі села Білоусівка - Каланжії Роман, Бабій Максим, Дідик Григорій, Цибульський Артем, Цибульський Тимофій.

БЕНДЕРСЬКЕ ПОВСТАННЯ – збройне повстання, підняте 27 травня 1919 в Бендерах проти окупації Бессарабії Румунією. Повстання почалося рано вранці за підтримки загону Червоної армії, що переправився в місто через Дністра. Повстанці захопили контроль над містом, але до вечора того ж дня були розгромлені румунськими військами за підтримки військ Антанти.

Румунські війська вступили в Бессарабію в грудні 1917 року формально на виконання наказу командувача Румунським фронтом російського генерала Щербачова про забезпечення охорони складів, доріг і відновленні порядку. Румунські війська під приводом того, що Бессарабія є етнічно румунською територією, у січні-березні 1918 року повністю зайняли край, де-факто включивши його до складу Румунського королівства. Антанта запропонувала Радянській Росії посередництво в переговорах з Румунією. У лютому 1918 року був підписаний протокол про ліквідацію російсько-румунського конфлікту, 5-9 березня - угода між РРФСР і Румунією про звільнення Румунією Бессарабії. Згідно з протоколом, Румунія зобов'язувалася вивести свої війська з Бессарабії в двомісячний термін. Проте, скориставшись складним становищем Радянської Росії (вторгнення австро-німецьких військ на Україну і тимчасовий відступ радянських військ), румунський уряд порушив угоду і анексував Бессарабію. Наприкінці 1918 року в Бендери були перекинуті дві французькі дивізії для допомоги румунським військам. На початку 1919 року на півночі Бессарабії відбулося Хотинське повстання. Після цього дії більшовиків у Бендерах активізувалися. Бендерські більшовики, плануючи повстання, розуміли, що для успіху повстання необхідно домогтися як мінімум нейтралітету французів, а краще залучити їх на свою сторону. Підпільний комітет почав встановлювати контакти з французькими солдатами. Його члени, які володіли іноземними мовами (Е. Погонкін, В. Попович, А. Галацер і багато інших), влаштовувалися на підсобні роботи у французьку дивізію і, за спогадами французького солдата Марселя тандем, відкрили їм «очі на те, що відбувалося в Росії і на події в інших країнах». Серед французьких військовослужбовців стало наростати невдоволення. На початку 1919 року 58-й Авіньйонський піхотний полк відмовився виконати наказ командування про наступ на Тирасполь. Під тиском офіцерів він перейшов було Дністер, але на підході до Тирасполя, коли французька артилерія відкрила вогонь по візкам з жінками й дітьми, піхота відмовилася йти далі і відступила в Бендери. Три дні їх протримали в Бендерській фортеці під арештом, а потім знову спробували послати на Тирасполь. Солдати відмовилися, і полк перевезли в Галац, роззброїли і

відправили багатьох солдатів на каторгу в Марокко. Спроба групи Бендерських залізничників, до якої входив і Павло Ткаченко, звільнити солдатів, замкнених на миловарному заводі, провалилася, але викликала широкий резонанс і зумовила нейтралітет і навіть підтримку в майбутньому повстанні. У квітні-початку травня 1919 більшовики, зайнявши Україну, готували завоювання Румунії, для чого була зосереджена 6-а дивізія третьої Української Червоної Армії під командуванням Григор'єва. У квітні 1919 року друга Бендерська підпільна партконференція «взяла курс на повстання». Воно повинно було бути синхронізоване з наступом на місто частин Червоної армії через Дністра. На початку травня по радіо були передані ультимативні ноти румунському уряду з вимогами негайно вивести війська з Бессарабії, зрадити суду всіх винних у злочинах проти жителів цього регіону і повернути все захоплене майно. Однак заколот Григорівський дивізії (8 травня 1919 року) зірвав всі плани більшовиків. Бунтівники зайняли Миколаїв і Херсон. Командувач третьої Українською армією Н. Худяков кинув значні сили на придушення заколоту. У той же час Денікін почав наступ на Донбас. 17 травня козаки Шкуро прорвали червоний фронт під Волновахою; 24 травня частина Української армії була кинута проти Денікіна. У таких умовах похід на Румунію ставав абсолютно неможливим. Однак заплановане повстання скасовано не було.

Повстання почалося вранці 27 травня 1919. Повсталі, в основному робітники-залізничники, разом з прибулим червоноармійським загоном (близько 150 чоловік, в основному уродженці Бессарабії) із складу 3-ї бригади 5-ї дивізії третьої Української армії атакували кріпосний гарнізон, захопили вокзал, пошту, фінансову адміністрацію, телеграф і залізничний міст, звільнили політ'язнів. На бік повсталих перейшла частина солдатів 4-го і 37-го французьких полків, решта французьких солдат зберігали нейтралітет. До повсталих приєдналися багато солдат, які дезертирували з румунської армії. Після деякого опору викинув білий прапор капітуляції і весь гарнізон румунських солдатів, що засіли в Бендерській фортеці. Керував повсталими Г. І. Борисов (Старий). До середини дня все місто опинився в руках повстанців. До вечора того ж дня до Бендер були підтягнуті свіжі сили румунських військ, які після артилерійського обстрілу з Борисовських висот повели наступ на місто. На допомогу румунам були кинуті французькі колоніальні війська, що склалися з алжирських солдатів - зуавів, які зазвичай використовувалися для проведення каральних акцій. До кінця дня повстання було придушене. Залишки повстанців під румунським вогнем почали відступ за Дністер. Частина французів стала на шляху румунів і алжирців, які не наважилися в них стріляти, що врятувало життя при переправі багатьом повсталим. Протягом кількох днів у місті велися масові обшуки і арешти. Близько 150 учасників були розстріляні, багато були заарештовані і віддані суду.

Причини поразки: у ситуації, що склалася до кінця травня, повстання в Бендерах було очевидною авантюрою. Командування Українським фронтом та Бендерські підпільні організації явно недооцінили сили румунських військ і порахували, що повсталим вдасться утримати місто навіть при невеликій підтримці Червоної армії.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№06(584) БЕРЕЗЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

ГУРТ «ОТАМАН ТА БЕРЕГІНІ»

В 2007 році було організовано гурт «Отаман та Березиня» працівниками районної державної адміністрації та районної ради: Соколюк Н.А., Тимофеев В.Я., Форостяний В.П., Могорян Н.В., Червачук З.П., Гончарук А.І.

КОЗАЦЬКИЙ ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ «КРЕДО»

При Бритівському БК було організовано козацький ансамбль «Кредо». Організатори – Мица О.Д., Горлачов С.П., Горлачова Л.Я.; керівник Царевська Л.В., співаки-козаки-берегині Коцюрубенко В.І., Кривоберець Т.І., Кучерява Н.М., Моїсєєва Н.А., Кожухарь М.І., Бобилева Н.М., Оленів І.П., Зімін В.К., Усова В.Г., Вітряк Б.М. та ін. Ансамбль дав більше ста концертів в Одесі та Одеській області; взаємодіяв із Одеським Соборним козацтвом Січ (отаман Майстеренко В.З.).

ВИДАВНИЦТВА «СПД СП», «ОТАМАН», «ГЕТЬМАН»

Із метою друку видань, що готували козаки Буджаку, у жовтні 2005 році було створено видавництво «СПД СП» (спочатку мало назву «Філія СПД «Петрекс» - до жовтня 2007); згодом змінило назву на «Отаман» (із лютого 2008) та «Гетьман» (із жовтня 2011). Засновником «СПД СП» була Ганницька С.П. У видавництві друкувалися козацькі газети – «Річ про Буджацьку Січ» (2004-2006), «Річ про Січ» (2007), «Козацтво Задністров'я» (2008), «Козак Задністров'я – Січ» (2009), «Козак Задністров'я» (2010), знову «Річ про Буджацьку Січ» (2010- т.ч.), багатотомники – «Архіви козаччини Задністров'я» (21 кн., 2003-2010), «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (9 кн., 2006-2010), «Архіви козаччини Буджаку» (5 кн., 2011-2012), «Архіви козаччини Одещини» (7 кн., 2010-2016), «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху» (14 кн., 2005-2016), «Час виховувати лицарів» (3 кн., 2010-2017) та інші книги.

СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Прапор. Священний символ товариства. Прямокутне полотнище кольору морської хвилі (розмірами довжини до ширини 2:1). На одній стороні Мальтійський білий хрест, оторочений золотисто-жовтою стрічкою; на другій стороні – нашитий напис – Українське Буджацьке козацтво. Полотнище закріплене на дерев'яному держаку довжиною 2,5 метра, на вершині якого є тризуб.

Хоругва. Символ Українського Буджацького козацтва. Являє собою прямокутне полотнище (довжина до ширини – 1,5:1) кольору морської хвилі, оторочене золотисто-жовтою стрічкою, на дерев'яному держаку з перекладиною. На лицьовій стороні – Мальтійський білий хрест, по периметру напис – Українське Буджацьке козацтво.

Бунчук. Знак Стану отамана. Виготовлений з кінського волосу. Має п'ять частин (пряди – Задністрова Січ, Буджацька Січ, Придунайська Січ, Задунайська Січ, Бессарабська Січ) та мідне навершиє із хрестом.

Комишина. Знак перебування отамана. Завдовжки 3 метра, закінчується прапорцем, що подібний до прапору Українського Буджацького козацтва, але в п'ятеро менший.

Однострой. Однострой – уніфікована форма одягу козака. Літній варіант – козацький кашкет з малиновим околицем та кокардою (Тризуб на фоні білого Георгіївського хреста); біла (або захисного кольору) офіцерська рубашка навипуск (з коротким або довгим рукавом) з погонами, шевроном; брюки чорного кольору із малиновими лампасами; чорні туфлі. Зимовий варіант – мундир чорного кольору (брюки з малиновими лампасами) з золотими погонами; папах (чорна, сіра) з кокардою; плащ-пальто чорного кольору з золотими погонами; чорні чоботи. При параді – ритуальна зброя на портупеї.

Шеврон. Нарукавний знак козака. На лівому рукаві – загальнокозацький, на правому – осередковий. Осередковий являє собою Мальтійський щит кольору морської хвилі, оторочений золотисто-жовтою стрічкою, по центру – Мальтійський білий хрест, оторочений золотисто-жовтою стрічкою, по периметру напис – Українське Буджацьке козацтво. Нижче шеврону – прямокутний шеврончик кольору морської хвилі, оторочений золотисто-жовтою стрічкою, з написом «Задністрова Січ», «Буджацька Січ», «Придунайська Січ», «Задунайська Січ», «Бессарабська Січ».

Ритуальна зброя. Ритуальна зброя – зброя, яку козак носить при параді. Це – козацька шабля (до 100 см завдовжки), ніж-колодач (до 45 см завдовжки); носяться в чохлах (піхвах) на портупеї.

РАДА СТАРШИНИ (РАДА ОТАМАНІВ) БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Склад Ради Старшини (Отаманів) Буджацького козацтва: **Тимофєєв Валерій Якович** – отаман – загальне керівництво. **Лукашевський Вячеслав Васильович** – заступник отамана – загальне керівництво. **Хохлячов Григорій Костянтинович** – осавул – отаман

Служби військово-патріотичного виховання, допризовної підготовки молоді, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, охорони громадського порядку і державного кордону, участі у військових церемоніях і парадах, козацькі ігри – таборування. **Тиханська Ольга Юріївна** – виховник – отаманша Служби освіти і виховання, накопичування методичних матеріалів та виховних методик, семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування», Асоціація шкіл козацько-лицарського виховання. **Зоріло Іван Сергійович** – бунчужний – отаман культурно-просвітницької Служби, організації та проведення мистецьких свят. **Чекмарьова Людмила Вікторівна** – науковець – отаманша науково-дослідної, пропагандистської та видавничої Служби, газети, Центру позашкільної освіти, Окремого загону характерників, музею-класу козацтва, сайтів. **Шефер Василь Якович** – хорунжий – отаман Служби фізкультури, спорту – Козацьких змагань та туризму. **Кравченко Сергій Миколайович** – господар – отаман фінансово-господарської Служби, обозного, скарбника, шафара, ревізійної комісії. **Воробйов В'ячеслав Миколайович** – природознавець – отаман Служби створення, відродження, відновлення та охорони заповідних місць і об'єктів Українського козацтва, сприяння охороні пам'яток історії та культури, природоохоронної діяльності, відновленню історичних назв, пов'язаних з історією Українського козацтва, заповідника Подністрянської Січі, козацьких станиць і станів, козацьких церков – Переможненська, Старокозацька, Бритівська, Староцаричанська, Руськоїванівська, Петрівська, Шабівська, Великомар'янівська. **Пітюков Євген Петрович** – толмач – отаман Служби зовнішніх справ – співробітництва з громадсько-політичними організаціями, міжнародної діяльності, сектору перекладу. **Ступак Олексій Тимофійович** – звичаєвик – отаман Служби козацького звичаю та ритуалів, духовного виховання, козацьких та державних свят, днів народжень. **Трегубенко Григорій Федорович** – начальник Штабу – писар – аналітика+збір та аналіз відомостей про кандидатів – СББК, зовнішній зв'язок, інформаційне забезпечення – інформація про діяльність, зв'язок із організаціями, школами, розсилка – довбуш. **Кішка Василь Васильович** – голова Суду Честі. **Маринеску Микола Костянтинівич** – голова Ради Старійшин.

Із правом голосу до Ради Старшини (Отаманів) входять: Скибенко М.П., Адиров М.С., Ігумнов П.М., Завойчинський М.О., Ковпак В.П., Щербина Ю.І., Кривенко А.К., Чороба М.І., Єремєєв В.І., Параденко І.Г., Тимофєєв В.В., Нікіруй М.І., Римська Т.Г., Ушанова С.В. та отамани куренів.

РАДА СТАРІЙШИН БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Рада Старійшин Буджацького козацтва була створена у жовтні 2010 року. Головою було обрано **Маринеску Микола Костянтинівич**. До складу Ради увійшли козаки поважного віку: **Клоченко Георгій Лаврентійович, Ступак Олексій Тимофійович, Устименко Борис Іванович, Георгієш Дмитро Миколайович**.

МАТЕРІАЛЬНА БАЗА АСОЦІАЦІЇ КОЗАЦЬКИХ ТОВАРИСТВ БУДЖАКУ

Із початком діяльності Асоціації козацьких товариств Буджаку – Буджацького козацтва – гостро постало питання щодо створення відповідної матеріальної бази діяльності – звісно, діяльність потребує затрат (часу, енергії, обладнання і розхідних матеріалів, транспорту, до нього пального, грошей на оплату сторонньої – не волонтерської – допомоги, оренди приміщень). За кошти козаків закуплено обладнання (казан для куліша, 4 пневматичні гвинтівки, намети, розкладні похідні стіл та стільці) та створено руками козаків (економічна пересувна «кобиця»-«горнушка»-«плита», яка потребує обмежену кількість дров – В.Лукашевський, навіс проти негоди та ін..).

ХРАМИ СВЯТОЇ ПОКРОВИ ТА ІН. РАЙОНУ

Село Переможне – Ляшик Андрій Іванович. Село Бритівка – о.Михаїл. Село Велика Мар'янівка (Долинівка) – о.Єндржеєський Костянтин Всеволодович. Село Руська Іванівка – о.Алексюк В'ячеслав Вікторович. Село Стара Царичанка – о.Золотухін Павло Миколайович. Село Старокозаче – о.Діаковський Віктор Антонович.

Село Шабо – о.Снитко Микола Володимирович. Село Салгани – о.Андрій. Село Турлаки – о.Мельник Андрій Павлович. Село Адамівка (Приморське) – о.Лис Ярослав Степанович.

ПЕРЕМОЖНЕНСЬКА СІЧ (ШКОЛА №7)

Січ була створена у жовтні 2011 року на базі Білгород-Дністровської міської школи №7 (вул. Кишинівська, неподалік від храму Святої Покрови). Керівником була обрана її директор Римська Т.Г. Були створені шкільні загони джур та дан, але із закриттям школи у 2012 році та переходом Римської Т.Г. на посаду головного спеціаліста відділу освіти міськвиконкому роботу із джурами та дани прийшлося перенести по місту жителям дітей (цю роботу сьогодні очолює отаман Переможненського куреня Шефер В.Я.).

ПЕТРІВСЬКА СІЧ (ШКОЛА)

Січ було створено у 2000 році. Керівником її було обрано директора школи Васелінга Л.Д. Шкільна організація джур, дан, козаків та козачок співпрацювала із районним об'єднанням Українського козацтва, Координаційною радою з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації, іншими козацькими школами району та області. Педагоги використовують у своїй роботі особистісно-орієнтовану систему виховання, яка спрямована на рішення ключових завдань гуманізації освіти в умовах глобалізації знань. На жаль, із виходом на пенсію Л.Д.Васелінгі, робота з козацько-лицарського виховання була призупинена.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№07(585) БЕРЕЗЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЗАВЖДИ ГОТОВІ КАЗКА

*«Казка вигадка, проте
щось тут, браття, не пусте!». М.Рильський.*

... На планеті Змя є собі країна Кураїна; і у тій країні є собі боласть Обдес та руїн Куріман; і живуть в ньому різні лдю – дуже багаті, багаті, не дуже багаті, не дуже бідні, бідні та дуже бідні (до речі, не всім щастить стати дуже бідним). Здавна є така особливість життя в Кураїні – кандидат на якусь виборну хлібну посаду в країні клятвено обіцяє всім все (навіть – кожному чоловікові по дружині, кожній жінці по чоловіку!), але після виборів відразу ж про всі свої обіцянки забуває й намагається стати дуже бідною лдю – все, що у нього є – переписує на дружину-чоловіка, дітей, батьків, родичів, а в декларації пише – нічого свого не маю; все орендую, навіть заповідник... є лише з десяток годинників швейцарських на кожній рученяті... та з півмільйона доларів під подушкою...

Є ще одна особливість життя в Кураїні – той, хто ставав виборною дуже бідною лдю – намагався як найбільше ускладнити життя іншим – пересічним лдю: устроював мітинги, протести, організовував обговорення (мабуть, таким чином імітував практичну діяльність), або просто «чмурів» пересічних лдю, щоб не забували, хто вони є...

І є у тому руїні громд Берет, а в громді є школа із всіма навчальними причандалами. І не щастило тій школі із директорами – мінялися вони один за другим: за чотири роки – три директори та чотири виконуючих обов'язки (але, правди ніде діти, мінялися в руїні й начальники відділу освіти: за два роки – два начальника й два виконуючих обов'язки начальника!) і все тому, що їх «чмуріли» виборні дуже бідні лдю.

І ось призначили у ту школу чергового директора – пересічного лдю, який мав бачення перспектив розвитку школи: перші півроку –

покращання технічного стану будівель школи; другі півроку – підготовка документів для відкриття філій музичної, художньої, хореографічної, спортивної шкіл, профільних класів та знаходження друзів школи; треті півроку – початок покращання навчальної матеріальної бази школи й поступове виведення її на достойний рівень, підготовка документів для відкриття ліцею, внутрішнє та зовнішнє оформлення школи; четверті півроку – демократизація врядування в школі й поступове перетворення її в соціально-культурний центр громад Берет – де трудовий колектив, громада, батьки й діти об'єднані загальними сьогоднішніми справами, майбутніми звершеннями та стратегічною метою розвитку школи; п'яті півроку – входження в масштабні Всеукраїнські та міжнародні освітянські проекти із розвитку школи майбутнього й так далі.

Виборна дуже бідна лдю не могла цього допустити; вона почала «чмуріти»: використовуючи своє виборне становище, насилала руїнські, боластські та інші комісії із метою зняти директора та поставити на це місце свою лдю. Доходило, навіть, до фарсу – вся Кураїна дала добро на проведення Всеукраїнських тренінгів з демократизації шкільного врядування (тренінги проходили у трьох найкрупніших університетських містах за сприянням Міністерства освіти і науки), на тренінги приїхали всі 46 заявлених Міністерством директорів шкіл, а руїнський Куріманський відділ освіти порахував Беретському директорові поїздку на тренінг як неявку на роботу – прогул – і звільнення за статтею!

Директор бореться, за півроку отримав другий інфаркт, переніс три тяжких операції на серці, продовжує працювати (його підтримує колектив!), але, мабуть, **вже пора підключатися батькам, громаді – захищати майбутнє своїх дітей!**

Виникає питання – якщо є виборні дуже бідні лдю (вони були у минулому, вони є зараз, мабуть, вони ще довго будуть у майбутньому) – то вони для чогось потрібні. Для чого? Основна маса пересічних лдю вважає, що виборні дуже бідні лдю потрібні для того, щоб виявляти ще одну категорію лдю – завжди готових. Завжди готових для чого? Для виконання завдань, що ставлять виборні дуже бідні лдю. Як правило, ці завдання тхнуть непорядністю й пересічні лдю виконувати їх не поспішають до безкінечності, або й зовсім не виконують. А ось завжди готові лдю ці завдання виконують із радістю й, мабуть, безоплатно, забуваючи, що **все зло на Землі від завжди готових; і все має оцінку і кінець...**

Все, що викладено у казці – не має жодного відношення до українського сьогодення й сьогомісця – все це лише КАЗКА.

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

ХАРАКТЕРНИЦЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь було створено у жовтні 2011 року. Отаманом було обрано В.Коренева. До складу куреня на загальному Колі приймаються козаки та берегині, що досягли особливих успіхів у одній з галузей, напрямків людської діяльності (на районному, обласному, Всеукраїнському, Всеєвропейському та Світовому рівні). Особистий склад куреню засекречений.

КАРОЛІНОБУГАЗСЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь було створено у жовтні 2012 року. Дислокація керівних органів куреню - база відпочинку «Одисей». Керівником його було обрано директора б/в Завойчинського М.О. Курінь тісно співпрацює із міськими та районними організаціями козаків, налагоджує контакти із обласними та Всеукраїнськими козацькими організаціями.

ВИПАСНЕНСЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь було створено у червні 2013 року. Отаманом було обрано Випаснянського сільського голову В.Н.Молчанова. Курінь співпрацює із районними та міськими козацькими організаціями, допомагає Турлацькій, Випаснянським школам №1 та №2 у налагодженні виховання джур та дан, організовує змістовну роботу з національно-патріотичного виховання молоді за місцем проживання.

ДЕПУТАТСЬКИЙ КУРІНЬ

Курінь було створено у 2008 році із депутатів козаків Буджаку. Отаманом було обрано Кравченка С.Б. У різний час до складу куреню входили (і входять) депутати всіх рівнів: Кравченко С.Б., Кравченко С.В., Щербина Ю.І., Орлова В.В., Ткаченко В.П., Петренко С.П. та ін. Члени куреня лобюють інтереси Буджацького козацтва у органах виконавчої та представницької влади.

НМР НДІК ІУ НАНУ

Склад Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної Академії Наук України (на т.ч.): Чухліб Т.В. (д.і.н., директор Науково-дослідного інституту козацтва), Титова О.М. (к.і.н., директор Центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК), Клепак Г.О. (заступник голови Національної спілки краєзнавців України), Петренко Є.Д. (к.і.н., Почесний отаман Звичаєвої громади УК, викладач університету «Україна»), Руденко Ю.Д. (д.п.н., Українське козацтво, професор НПУ ім. Драгоманова), Панченко П.П. (д.і.н., Міжнародна асоціація козацтва, професор), Задунайський В.В. (д.і.н., професор Донецького НУ, каф. історії України), Грива А.М. (Голова РКОУ, наказний кошовий отаман УВК діаспори), Князюк Г.Т. (Старійшина УК, викладач університету «Україна»), Припуга І.П.

(методист Координаційного центру фізкультури і спорту Головного управління освіти і науки м. Києва), Сопівник М.П. (Старійшина УК, керівник відділу секретаріату ВУТ «Просвіта» ім. Т.Шевченка), Мельничук Ю.Л. (зав. відділом Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді МОН України), Опанащук В.С. (Писар МГО «Українське козацтво», журналіст), Тимофєєв В.Я. (отаман Буджацького козацтва), Козар І.Я. (Голова Ради Старійшин УК, викладач Хмельницького МАУП), Трачук О.В. (секретар Науково-методичної ради).

РАДА СТАРІЙШИН ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

Склад РСОУК на т.ч.: В.Литвин (голова), Г.Князюк (заступник), О.Трачук (писар), М.Ганич, А.Коляса, І.Синепольський, О.Семидуб, І.Колос, О.Кузнєцов, В.Тимофєєв, Є.Петренко, О.Опанасенко, І.Петерейко, О.Гнибіда, О.Пажимський, М.Марченко, С.Олійник, О.Суховій, Д.Тимошенко, А.Бондаренко, Й.Саламаха, М.Сопівник, К.Матвіюк, І.Шклярський, В.Коростильов, О.Дорошенко, А.Зубков, М.Боніт, М.Зубань, В.В'юн, О.Шпоть, П.Реутов.

РАДА ЗАСНОВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА (РЗУК)

Рада Засновників Українського козацтва була створена у жовтні 2012 року із метою координації зусиль активу Українського козацтва початку 1990-х років, спрямованих на відновлення єдиної козацької організації з єдиним органом управління - Великою Козацькою Радою.

Члени Ради Засновників Українського козацтва (на т.ч.): М.Ганич (голова), І.Козар, Є.Петренко, В.Гарбуз, О.Кузнєцов, В.Тимошенко, М.Лисенко, Б.Скребцов, В.Тимченко та ін.

ТВОРЧИЙ КОЛЕКТИВ «ДНЕСТР»

У 2011 році була створена громадська організація Естетичний Розвиток Акерманців (ЕРА) «Дністр», за сприянням якої існує ансамбль народного танцю «Дністр» під керівництвом Ростікової Світлани Селівестрівни (вже більше 20 років) і театр танцю С.Ростікової «Дністр» Білгород-Дністровського районного центру позашкільної освіти і виховання. За період із 2007 року ансамбль виступав із творчими звітами у містах – Львів і Дніпропетровськ, Київ і Ялта (Україна), Варна і Кранево (Болгарія), Стамбул (Туреччина), Краков (Польща), Білгород і Москва (Росія), Мюнхен і Дрезден (Німеччина), Париж і Диснейленд (Франція), Творчий колектив «Дністр» було посвячно у козацтво у грудні 2014 року.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<p>Часопис козаків Буджаку</p>	<p>№08(586) БЕРЕЗЕНЬ 2017</p>	<p><i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i></p>
<p>E-mail: Budzakkozak@ukr.net</p>	<p>Часопис заснований у жовтні 1991 року</p>	<p>http://Budzakkozak.webstolica.ru/</p>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося 29 Святкове Коло Українського Буджацького козацтва – Рада керівників громадських організацій козацького спрямування із порядком денним: Нагородження козаків грамотами Українського Буджацького козацтва, районної ради, районної державної адміністрації, міськвиконкому, районної ради ветеранів. Після Ради козаки взяли участь у народних гуляннях, присвячених Масляної – урочисте відкриття, концерт, млинці та козацький куліш.

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва із порядком денним: Про завдання Українського Буджацького козацтва.

Рада Отаманів УБК. Зліва: стоять – Д.М.Георгієш, Г.Л.Клоченко, Г.Ф.Трегубенко, О.Т.Ступак; сидять – В.М.Воробйов, В.Я.Тимофєєв, Є.П.Пітюков, М.К.Маринеску.

У Національній Академії Наук України вийшов друком двохтомник «Схід і Південь України: час, простір, соціум» (Т.1. К. : Колективна монографія. Інститут історії України НАН України, 2014; Т.2. К. : Матеріали до бібліографії. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського).

Т.1. Колективна монографія.

Колективна монографія присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню нових просторово-часових підходів до дослідження регіональної специфіки Сходу і Півдню України. У полі зору авторів – історичні витоки диспропорцій і асиметрій у регіональ-

ному розвитку регіонів, глибинні причини незбігу політичних орієнтацій, ментальності та історичної пам'яті населення. Монографія стане у нагоді не лише фахівцям-науковцям, політикам, але й широкому загалу читачів, бо останнім часом зазначені проблеми набули екстремального політичного, економічного і соціокультурного значення.

Т.2. Матеріали до бібліографії. У бібліографічному покажчику представлено монографії, матеріали наукових конференцій, довідкові, картографічні та бібліографічні видання, що висвітлюють історичні процеси державотворення, суспільно-політичного і соціально-

економічного розвитку, еволюцію науково-освітньої і культурної сфери Півдня і Сходу України, зокрема Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської областей та Криму. Відображено документи, видані в Україні та за її межами з кінця XVIII ст. до 2015 р. українською, російською та іншими мовами (всього 5709 джерел 7,5 тис. авторів). На допомогу історикам, краєзнавцям, політологам, культурологам, етнологам, бібліотечним працівникам, аспірантам і студентам, усім, хто цікавиться історією України. На сторінках 198-199 (розділ **1.5. Роки незалежності (1991-2015). Одеська область**) представлено й наші Аккерманські книги:

1123. **Архіви** козаччини Буджаку. Останнє десятиріччя XX ст. – перша чверть XXI ст. / уклали: С.В.Ушанова, В.Я.Тимофєєв. – Білгород-Дністровський : Отаман, 2011-2012. П'ять томів. В354597/1-3.

1124. **Архіви** козаччини Задністров'я. Останнє десятиріччя XX ст. – перше десятиріччя XXI ст. : [в 11 т.] / уклад.: С.В.Тимофєєва, В.Я.Тимофєєв. – Білгород-Дністровський : Петрекс : Отаман, 2003-2010. Двадцять томів. В351016/1-11.

1125. **Лицарі** України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку. / уклад. : В.Я.Тимофєєв, С.В.Ушанова. Білгород-Дністровський : Гетьман, 2008-2014. П'ятнадцять збірок. В354598/1-12.

Рада Отаманів УБК. Зліва: стоять – Г.Ф.Трегубенко, Г.К.Хохлачов, Г.Л.Клоченко Б.І.Устименко; сидять – В.І.Рубан (зість), О.Т.Ступак, В.Я.Тимофєєв, Є.П.Пітюков, М.К.Маринеску, Д.М.Георгієш..

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, О.Ступак, Д.Георгієш, Г.Хохлачов) із порядком денним: Про підготовку до 30 Кола Буджацького козацтва. Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки в районі. Про хід виконання плану роботи Буджацького козацтва на 2017 рік. Про хід видання Енциклопедії УБК – «Лицарі України». Про отримання нових бланків посвідчень козака Українського козацтва.

За рішенням Ради Старшини 1-го Білгород-Дністровського козацького полку до районної Громадської ради було делеговано члена Ради Старшини Трегубенка Григорія Федоровича, до міської Громадської ради - голову Ради Старшини Тимофєєва Валерія Яковича.

Відбулася зустріч особистого складу окремої понтонної бригади (Білгород-Дністровський) із представниками учасників АТО та Євромайдану (В.Д.Напрудкін та В.Я.Тимофєєв).

Отаман Українського Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав декілька зустрічей із студентами столичних вишів – Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова, Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка, Києво-Могилянської Академії – читачами університетських бібліотек та презентував книгу «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія».

Отаман В.Тимофєєв біля бібліотек: Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка, Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського (головний корпус та філія по вул. Володимирській), Києво-Могилянської Академії.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№09(587) КВІТЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПЛАН РОБОТИ БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА НА 2017 РІК

Затверджено 29 Колом Буджацького козацтва (протокол №29 від 24.02.2017)

**А. Стратегічний перспективний план роботи Буджацького козацтва,
за яким діяльність організацій зосереджується на вирішенні актуальних
проблем козацького життя.**

Розділи, напрямки	Козацькі навчальні заклади	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Сокіл» («Джура»).</i> <i>«Козацькі розваги», «Нащадки козацької слави».</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини козаків-ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій. Козацькі ритуали.</i>	<i>Регіональний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ЦО, ТСОУ).</i>		
	<i>Осередок МАН - Характерників при ЦПОВ.</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Хорти».</i>	<i>Осередки Характерників «Сірі Хорти».</i>
	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>		
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання історії сучасного козацтва Задністровщини-Буджаку-Придунав'я «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху».</i> <i>Громадські козацькі ради при громадах.</i> <i>Школа козака-депутата місцевої громади.</i>		
	<i>Школа лідера козацького шкільного самоврядування.</i>	<i>Школа-семінар для козацьких молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва Буджаку: 2002-2005, 2007-2010, 2011-2015, 2016-2020.</i> <i>Програма патріотичного гарту молоді: 2010-2012.</i>			

Б. Календарний план роботи Буджацького козацтва на 2017 рік –
вирішення тактичних завдань на основі стратегічного перспективного плану
та Програми розвитку Буджацького козацтва.

I. Засідання Ради.

1. Лютий 2017. 1. Про хід виконання програм розвитку Українського козацтва і Національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Буджаку. 2. Про хід виконання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу. 3. Про хід роботи із заснування Козацького ліцею та Молодої Січі. 4. Різне.

2. Квітень 2017. 1. Про хід виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про хід виконання грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України. 3. Про хід виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання. 4. Різне.

3. Липень 2017. 1. Про хід виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Про дотримання положень установчих документів Козацького ліцею та Молодої Січі. 3. Різне.

4. Жовтень 2017. 1. Про хід виконання Програми розвитку козацтва Буджаку на 2016-2020 роки. 2. Про розробку Програми національно-патріотичного виховання молоді в Буджаку. 3. Про затвердження Програми діяльності Козацького ліцею та Молодої Січі. 4. Про затвердження програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу. 5. Про затвердження положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 6. Про затвердження положення про основні світоглядні засади козацтва. 7. Різне.

II. Організаційна та методична робота.

1. Січень. 1. Розробка заходів з виконання програм Розвитку Українського козацтва і національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Білгород-Дністровському районі на 2017 рік. 2. Підписання угоди Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу на 2017 рік.

2. Лютий. Тренінг з розробки грантових угод між Буджацьким козацтвом та державними інституціями і фондами України.

3. Березень. 1. Аналіз перебігу виконання угод Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним

інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін. 2. Аналіз перебігу виконання Положення про Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. Аналіз перебігу виконання Програми взаємодії Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із Науково-дослідним інститутом козацтва Національної академії наук України, Науково-дослідною лабораторією історії козацтва Запорізького національного університету, Радою козацьких отаманів України, Радою Старійшин організацій Українського козацтва, Інститутом проблем виховання Національної академії педагогічних наук України та ін.

5. Травень. Розробка установчих документів Козацького ліцею та Молодої Січі.

6. Червень. Погодження установчих документів Козацького ліцею та Молодої Січі.

7. Липень. Розробка та погодження програмних документів Козацького ліцею та Молодої Січі.

8. Серпень. 1. Розробка програми реалізації виховного потенціалу козацько-лицарського виховання (гарту) у навчально-виховних закладах цього типу. 2. Розробка Програми національно-патріотичного виховання молоді.

9. Вересень. 1. Розробка положення про основні козацькі свята (Ритуальний круг - Чотирнадцятирік). 2. Аналіз перебігу виконання Програми розвитку козацтва Буджаку на 2016-2020 роки.

10. Жовтень. Розробка положення про основні світоглядні засади козацтва.

11. Листопад. Розробка програми інформаційного забезпечення діяльності Ради керівників громадських організацій козацького спрямування.

12. Грудень. Розробка плану роботи Ради керівників громадських організацій козацького спрямування на 2018 рік.

III. Основні козацькі заходи.

1. Січень. 1. *Козацька рада на історичних місцях Запорозької Січі (с.Копулівка Дніпропетровської обл.).* 2. 22 січня - День Соборності. 3. 29 січня - *Урочисті заходи з нагоди річниці битви під Крутами та оборони Києва - станція Крути.*

2. Лютий. Зимове козацьке таборування – снігова фортеця - осередки Буджацького козацтва й школи козацько-лицарського виховання.

3. Березень. 1. День Буджацького козацтва (Шевченківські дні - Урочисті заходи з нагоди Дня народження Т.Г.Шевченка). 2. Коло Буджацького козацтва. 3. Шкільна гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання.

4. Квітень. 1. Районна-міська гра «Сокіл» («Джура») – школи козацько-лицарського виховання. 2. *Заходи по вшануванню героїв Холодного Яру – весняне козацьке таборування (Козацька школа «Гайдамацька Січ – Холодний Яр») (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах,*

культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Мельники Чигиринський район, Черкаська обл.

5. Травень. 1. Обласна гра «Сокіл» («Джура»). 2. День Задністрової Січі: Вознесіння - Семик (Сьомий тиждень по святому). 3. Коло Буджацького козацтва.

6. Червень. 1. Трійця - Хортиця. 2. Літнє козацьке таборування – козацька таборова зміна. 3. 28-29 червня - Заходи з відзначення Берестецької битви, святкування перемоги у Конотопській битві та святкування Дня Конституції України – літнє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Берестечко Рівненська обл.

7. Липень. 1. Берегиня-Дана (День української культури) - пісенний фестиваль української національної культури – День Берегині - регіональний фестиваль козацької творчості. 2. Фестиваль української етнічної культури (козацькі організації привозять свої делегації на місце події, заходи проводять протягом 3-х днів у формі туристичного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - м. Вінниця.

8. Серпень. 1. Всеукраїнський збір Джура-2017 - м. Харків (12-14-денне таборування). 2. Медовий Спас (Маковія) - Яблучний Спас. 3. Коло Буджацького козацтва. 4. Заходи по вшануванню пам'яті Кошового отамана Івана Сірка – осіннє козацьке таборування (для участі у зазначених заходах всі козацькі організації РКОУ привозять свої делегації, заходи проводити протягом 3-х днів у формі вишкільного оздоровчого табору з проживанням учасників у наметах, культурно-виховною програмою і змаганнями) - с. Капулівка Дніпропетровської обл. 5. 23 серпня - День Державного Прапора України. 6. 24 серпня - День Незалежності України.

9. Вересень.

1. Звітні кола шкіл козацько-лицарського виховання Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2017/2018 навчальний рік.

10. Жовтень. 1. 14 жовтня - День Українського козацтва. 2. Покрови Пресвятої Богородиці. 3. День Захисника України. 4. Коло Буджацького козацтва. 5. Велика Рада Українського козацтва.

11. Листопад.

1. Звітне Коло Буджацького козацтва. 2. Затвердження плану роботи на 2018 рік.

12. Грудень.

1. Звітні Кола організацій Буджацького козацтва. 2. Затвердження планів роботи на 2018 рік.

***Панове товариши-брати козаки! Сестри козачки!
Слава Богу, що ми козаки! Слава Україні! Слава козакам!***

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<p>Часопис козаків Буджаку</p>	<p>№10(588) КВІТЕНЬ 2017</p>	<p>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</p>
<p>E-mail: Budzakkozak@ukr.net</p>	<p>Часопис заснований у жовтні 1991 року</p>	<p>http://Budzakkozak.webstolica.ru/</p>

Прочитай та передай товаришу!

ДОВІДКА

**про результати діяльності Українського Буджацького козацтва
за період 2015-2016 роки**

В жовтні 2010 року було створено Буджацьке козацтво – Асоціацію козацьких товариств Буджаку (райони – Арцизький, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратський, Татарбунарський, Тарутинський, міста обласного підпорядкування – Білгород-Дністровський, Ізмаїл). Отаманом-координатором обрано В.Тимофєєва. Склад Старшинської Ради: В.Лукашевський, Г.Хохлачов, О.Тиханська, І.Зоріло, Л.Чекмарьова, В.Шефер, С.Кравченко, В.Воробйов, Є.Пітюков, О.Ступак, Г.Трегубенко, В.Кішка, М.Маринеску, М.Скибенко, М.Адиров, П.Гумнов, М.Завойчинський, В.Ковпак, Ю.Щербина, А.Кривенко, М.Чороба, В.Єремєєв, І.Параденко, В.Тимофєєв, М.Нікіркі, Т.Римська, С.Ушанова та отамани куренів.

Організації Буджацького козацтва: **1. Арцизький район – Арцизьке козацьке товариство** (отаман І.Павлов). **2. Білгород-Дністровський район – Задністрова Січ** (отаман В.Тимофєєв, старшина В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Б.Устименко, В.Кішка, Д.Георгієш, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, В.Савчук, Є.Костецький, В.Єремєєв, В.Тимофєєв-молодший, С.Ушанов, С.Ушанова, І.Лелеченко, О.Черв'як, Г.Клоченко, М.Адиров, В.Шефер), **Білгород-Дністровське паланкове козацьке товариство** (почесний отаман Л.Городецький, старшина П.Білоусенко, Ю.Денисів, Є.Хоменко, І.Хоменко, В.Якименко, Л.Гречко, В.Гуцул), **Адамівський осередок козацтва** (отаман В.Рибальченко, старшина А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, Р.Куліков, Ф.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Ф.Макаренко, Д.Лазуренко, С.Макаренко, С.Редько, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко, О.Чеботюк, О.Козаченко-1, О.Козаченко-2, І.Одорожа, О.Харченко), **Монашієвська сотня** (отаман В.Ткаченко, козацька старшина В.Парпалак), **Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ** (отамани В.Білоус, О.Яровий, козацька старшина **І.Половенко**), **Шабівський** (отамани М.Скибенко, Г.Хохлачов), **Гагаузьський** (отаман С.Крістіогло, старшина Д.Чолак), **Затоцький** (отаман Б.Шевчук), **Каролінобугазький** (отаман М.Завойчинський), **Придністровський** (отаман І.Николаєв), **Випаснянський** (отаман В.Молчанов), **Переможненський** (отаман В.Шефер, старшина Г.Римський), **Бритівський** (отаман В.Єремєєв), **Депутатський** (отаман С.Б.Кравченко, старшина Г.Трегубенко, С.В.Кравченко, О.Шевчук) та **Адміністративний** (отаман В.Каланжов, старшина А.Токаренко, С.Майстро, Б.Деренжі, С.Батін, М.Салій, А.Царук, С.Короленко, О.Полещук, Б.Бойко) курені козацтва, **районна громада Берегинь** (керівник В.Орлова, старшина Г.Золотар, Т.Римська, С.Макаренко, Т.Браткевич, Н.Фоменко, Л.Гусько, Д.Корчагіна, С.Ганницька, Л.Попова); **Свято-Казанська-Адамівська** козацька духовна громада (о.Микола); **Адамівська Січ** (директор В.Вронська, завуч П.Лавриненко, педагог-організатор В.Гриценко), **Бритівська Січ** (отаман-наставник В.Ковпак, педагог-організатор К.Волкова), **Випаснянська №1 Січ** (педагог **В.Гавриленко**), **Вигінська Січ** (директор О.Вдовиченко), **Долинівська Січ** (директор Т.Тома, завуч М.Долгошеєнко, педагог Т.Молчанова), **Молозька Січ** (педагог **О.Гетманченко**), **Старокозацька Січ** (отаман-

наставник Ю.Щербина), **Турлацька Січ** (директор Т.Тодорова, педагог В.Чумаченко, педагог-організатор Л.Коваленко), **Випаснянська №2 Січ** (керівник А.Кривенко), **Салганська Січ** (директор О.Тиханська, завуч Г.Мельникова, педагог-організатор О.Дякова, педагоги І.Мельникова, В.Шевченко, О.Рябченко, О.Хоменко), **Великомар'янівська Січ** (директор М.Чороба, завуч Т.Чороба); **КЮМІР «Шквал»** (керівник В.Тимофєєв); **клуб «Козачка»** (керівник Л.Васелінга); **народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаче (керівник В.Вареник), козацькі художні колективи **«Отаман та Берегиня»** (керівник В.Тимофєєв), **«Кредо»** (керівник Л.Царевська), шкільні **МАНівські осередки** (керівники А.Рубанович - Сергіївська школа, А.Галинська - Білгород-Дністровська №4 школа, Ю.Федьків - Білгород-Дністровський районний ліцей «Пріоритет», **В.Корінь** - Білгород-Дністровська №11 школа). **3. Місто Білгород-Дністровський - Буджацьке Січове козацьке військо** (отаман М.Склярєнко, старшина В.Гавриленко, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Мельниченко, А.Чередниченко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (отаман С.Горлачов, старшина В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), **1-й Окружний полк ім. П.Орлика** (отаман В.Воробйов, старшина В.Єремєєв, І.Мамонтов), **Окремий курінь ім. С.Білого** (отаман П.Городниченко, старшина Ю.Сокоєв, О.Сокоєв, М.Ясинський, О.Садовський), **курінь Війська Запорозького** (отаман М.Возний, козацька старшина В.Жуковський, В.Лесін), **жіноча громада** (керівники Л.Горлачова, Ю.Шинкаренко), **Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська** та **Свято-Покровська-Білгород-Дністровська** козацькі духовні громади (о.Микола), **військово-спортивний клуб «Патріот»** (керівник В.Гавриленко), **Білгород-Дністровське училище** Південноукраїнського державного педагогічного університету (викладачі В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань), **духовий оркестр** (керівник С.Радченко), **хор української народної пісні «Мрія»** (керівник І.Зорило), **ансамбль української народної музики «Веселка»** (керівники М. та В. Нікіруй), **ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі»** (керівник Б.Нікіруй). **4. Болградський район - Болградське районне козацьке товариство** (отаман В.Копитін). **5. Ізмаїльський район - Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства** (отаман Ю.Закіров), **Ізмаїльське районне козацьке товариство** (отаман С.Желязков). **6. Місто Ізмаїл - Придунайська Січ** (отаман М.Деревенча), **Ізмаїльська паланка козацтва Запорозького** (отамани М.Підпригора, В.Ромашук), **Ізмаїльський міський курінь «Наливайко»** (отаман А.Гриченко), **Бессарабський козацький полк УРК** (отаман В.Поправко). **7. Кілійський район – Кілійське районне козацьке товариство (О.Бойченко), Кілійське районне козацьке товариство УРК** (М.Сокольников), **Кілійський районний осередок Соборного козацтва України** (отаман А.Палій). **8. Ренійський район – Ренійське козацьке товариство** (отаман В.Рені). **9. Саратський район - Саратське районне козацьке товариство** (отаман С.Іванов), **Миколаївсько-Новоросійська Січ** (директор **В.Безотосна**), **Михайлівська Січ** (директор **М.Шевченко**). **10. Татарбунарський район - Татарбунарське районне козацьке товариство** (отаманша О.Гусаренко), **Баштанівська Січ** (директор **О.Мамчур**). **11. Тарутинський район – Тарутинське козацьке товариство** (отаман К.Тарута).

Враховуючи історичну роль козацтва в заселенні та формуванні історико-культурної складової господарства Буджаку, з метою взаємодії органів виконавчої влади та громадських організацій у здійсненні заходів щодо відродження і розвитку історичних, патріотичних, господарських та культурних традицій Українського козацтва, залучення його державотворчого потенціалу до розбудови України, було здійснено такі заходи:

2015 рік. Засідання Ради Отаманів: 11.01.2015 Про план роботи Буджацького козацтва на 2015 рік. **06.02.2015** Про Раду отаманів Буджацького козацтва; Про голову первинної ветеранської організації Буджацького козацтва; Про зразки бланків Буджацького козацтва. **31.03.2015** Про Звернення до Українського козацтва; Про науково-практичну конференцію (Одеса). **14,21.04.2015** Про завдання організацій Буджацького козацтва на сучасному етапі; Про хід створення антитерористичних підрозділів ЧКВ та Господарської діяльності ЧКВ; Про розповсюдження Меморандуму «Як нам об'єднати козацьку Україну». **10,29.05.2015** Про план роботи Буджацького козацтва на 2-3 декади 2015 року – міський, районний, обласний етапи гри «Джура»; Про підготовку до святкування 25-річчя Буджацького козацтва. **01,05.06.2015** Про звітно-виборчі збори ветеранів Буджацького козацтва; Посвята до козаків та Берегинь. **11,17.07.2015** Посвята до козаків та Берегинь; Нарада ЧКВ. **08.08.2015** Про Бритівську Січ. **11.10.2015** Стратегія розвитку національно-патріотичного (у

формі козацько-лицарського) виховання в сучасній школі. **24.10.2015** Козацьке національно-патріотичне виховання в сучасній школі; Про створення громадського військово-історичного Центру м. Білгорода-Дністровського. **28.10.2015** Упровадження концепції національно-патріотичного виховання. **05.11.2015** Буджацьке козацтво: історія та сьогодення. Стратегія розвитку. **28.11-05.12.2015** Про перспективний план роботи Буджацького козацтва на 2016-2020 роки. **Кола Буджацького козацтва - Засідання Ради керівників громадських організацій козацького спрямування: 24 Коло-20.02.2015** Про хід виконання рішень попередніх Кіл Буджацького козацтва-Ради керівників громадських організацій козацького спрямування; Про заходи із святкування 25-річчя відновлення козацтва на Буджаку. **25 Коло-23.05.2015** Святкове. **26 Коло-08.10.2015** Національно-патріотичне виховання дітей та молоді. **Окремі заходи:** Згідно Програми розвитку Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2011-2015 роки та плану роботи Буджацького козацтва на 2015 рік. Участь у засіданнях Ради Козацьких Отаманів України (Київ), Ради Старійшин Організацій Українського Козацтва (Київ), Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії Наук України (Київ), Міжнародних наукових педагогічних конференціях з питань козацько-лицарського виховання (26.02.2015-Одеса, 03-04.03.2015-Одеса, 12.06.2015-Київ, 11.12.2015-Харків, 18.12.2015-Київ), Великих Радах Українського козацтва (02.05.2015–Київ; 12.09.2015-Київ); проведення II (обласного) етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл-Джура»-Одеса (12-16.05.2015), в проведенні шкільних, районних, міських козацьких ігор – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацькі звитяги», «Козацький гарт». **Публікації:** «Козацька нація. Буджацькому козацтву – 25», газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), **№31, 23.04.2015;** «Міський етап «Джури», «Ще не вмерла козацька старшина», газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), **№39, 21.05.2015;** «Козак завжди козак», газета «Советское Приднестровье» (Білгород-Дністровський), **№43, 04.06.2015;** «Козацьке лицарство Буджаку (Козак завжди козак)», газета «Чорноморські новини» (Одеса), **№41, 28.05.2015;** «Праздник в Парке Мира», газета «Советское Приднестровье», **№55, 16.07.2015;** «Головні на святі Першого вересня – першокласники!», газета «Слово Придністров'я», **№69, 03.09.2015;** «Нарада в Малій залі РДА», газета «Слово Придністров'я», **№76, 26.09.2015;** «Несеться слава козацька», газета «Слово Придністров'я», **№81, 15.10.2015;** ТВ «7 канал», <http://7kanal.com.ua/2015/05/v-odesse-startovala-sokol-dzhura-sovremennaya-zarnitsa/> ; ТВ «Факти», <http://fakty.ictv.ua/ru/index/view-media/id/90438> ; ТВ ICTV, <http://fakty.ictv.ua/ua/index/view-media/id/93158?play=1> ; «Козаки», газета «Чорноморські новини» (Одеса), **№41, 28.05.2015;** «Громадська рада міста», сайт міста Білгорода-Дністровського <http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=10386> ; «Козацькі розваги», сайт міста Білгорода-Дністровського <http://www.bilgorod-d.org.ua/index.php?area=1&p=news&newsid=10413> ; «3 прицілом на майбутнє», газета «Торнадо» (Білгород-Дністровський), **№45, 5.11.2015** та ін.

2016 рік. Засідання Ради Отаманів: 11.01.2016 Про спільну роботу Буджацького козацтва та Бритівської Січі з національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Про участь у Всеукраїнській Програмі демократичних змін. **23.02.2016** Про підготовку до 28 Кола Буджацького козацтва **25.03.2016** Посвята в Березині. **27.03.2016** Посвята в Березині. **4-5.05.2016** Про проведення гри «Джура». **12.06.2016** Про створення козацького підрозділу з охорони кордонів (Росомаха) та функціонування Бритівської Січі. **10.07.2016** Про козацький однострій. Про перебіг роботи Громадської ради при МОНУ. Вручення Універсалів про присвоєння чергових козацьких військових звань. Різне (Екскурсія учасників Всеукраїнського етапу гри «Сокіл»-«Джура» до Білгород-Дністровської фортеці; Участь у акції під стінами Маразліївської сільської ради). **07.08.2016** Про затвердження тексту Меморандуму про співпрацю в напрямку військово-патріотичному між міськвиконкомом та громадськими організаціями (воїнами АТО, воїнами-інтернаціоналістами, клубом «Десантник», козаками). **24.08.2016** Посвята. **01.10.2016** Про підготовку до святкування Дня Українського козацтва. **14.10.2016** Святкове. День Українського козацтва. **Кола Буджацького козацтва - Засідання Координаційної Ради з питань розвитку козацтва: 27 Коло-23.01.2016** Про план роботи Буджацького козацтва на 2016 рік. Про районну програму розвитку Українського козацтва на 2016-2020 роки. Про районну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. У «різному» було розглянуто питання виконання деяких розділів та пунктів плану роботи Буджацького козацтва на 2016 рік, зокрема – Про Програму заснування-відкриття-розвитку навчального закладу військово-спортивного спрямування – на засадах козацького лицарства (можливо, із спеціалізацією офіцер-перекладач) та Молододі Січі

району-міста-регіону; про програму заснування-відкриття-розвитку музею-скансенсу «Задністрова Січ» («Подністрова», «Акерманська» та ін.); про угоду Ради керівників громадських організацій козацького спрямування із сільськими радами, школами козацько-лицарського виховання та Буджацьким козацтвом про спільну роботу з питань національно-патріотичного виховання. **28 Коло-12.04.2016** Про затвердження плану роботи на 2016 рік та заходів щодо виконання Програми розвитку українського козацтва в районі на 2016-2020 роки. Про проведення гри «Джура». **Окремі заходи:** Згідно Програм розвитку Українського козацтва в Білгород-Дністровському районі на 2011-2015 роки і 2016-2020 роки та планів роботи Буджацького козацтва на 2015, 2016 роки. Участь у засіданнях Ради Козацьких Отаманів України (Київ), Ради Старійшин Організацій Українського Козацтва (Київ), Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Національної Академії Наук України (Київ), Міжнародних наукових педагогічних конференціях з питань козацько-лицарського виховання (Одеса, Київ, Харків, Запоріжжя), нарадах керівного складу Українського козацтва (Київ, Тернопіль, Львів, Чернігів); проведення шкільних, міського-районного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура), проведення шкільних, районних, міських козацьких ігор – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацькі звитяги», «Козацький гарт». **Публікації:** «Про скликання чергової сесії районної ради», газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський), **№7, 18.02.2016**; «Від Бритівки до Хортиці», газета «Чорноморський вісник» (Білгород-Дністровський), **№07, 21.05.2016**; «Причорноморська академія мовних технологій та комунікацій етносів», газета «Слово Придністров'я» (Білгород-Дністровський), **№34, 25.08.2016**; «Час виховувати лицарів», Всеукраїнський щотижневик «Освіта» (Київ), **№№41-42, 28.09-05.10.2016; №№42-43, 12-19.10.2016; №№43-44, 28.10-02.11.2016; №№45-56** та ін.

За цей період (2015-2016 роки) вийшли друком книги: «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку» - 12 томів (Білгород-Дністровський); «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання», «Адамівська школа козацько-лицарського виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Довідник козака», «Сучасне українське козацтво на півдні Одещини», «Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини», «Сучасне лицарство Задністров'я», «Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник», «Сучасне козацтво Буджаку. Довідник», «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія» (Дніпропетровськ, Дніпро). Працюють сайти Буджацького козацтва; є інформація про Буджацьке козацтво у Вікіпедії **Сайт** Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського (Київ). Книги про Буджацьке козацтво.

Друкується (із жовтня 1991 року тиражем 500 екземплярів) регіональний козацький часопис «Річ про Буджацьку Січ»; вже вийшло 588 номерів.

Із 2016 року працює **Четверта** Рада керівників громадських організацій козацького спрямування (за персональним складом – Тітарчук М.І., Ігумнов П.М., Тимофєєв В.Я., Лукашевський В.В., Маринеску М.К., Устименко Б.І., Адиров М.С., Вронська В.М., Ковпак В.П., Чороба М.І., Вдовиченко О.М., Тодорова Т.П., Тома Т.І., Осолінська В.С., Чумаченко І.О., Тиханська О.Ю., Щербина Ю.І., Чабан Л.І.), яка опікується питаннями розвитку Українського козацтва в регіоні. **Перша** працювала із 2000 року по 2007 рік; **Друга** – із 2007 року по 2012 рік. **Третя** – із 2012 року по 2016 рік.

За період із 2000 року були затверджені Білгород-Дністровською районною державною адміністрацією і районною радою та виконані (або виконуються): **Заходи** з розвитку Українського козацтва в районі на 2002-2005 роки (розпорядження голови райдержадміністрації №10/2002 від 10.01.2002), **Програма** розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки (рішення сесії районної ради №132-V від 26.07.2007), **Програма** розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки (рішення сесії районної ради №23-VI від 26.11.2010); **Програма** розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки (рішення сесії районної ради №99-VII від 04.03.2016); **Програма** патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2010-2013 роки (рішення сесії районної ради №417-V від 15.12.2009); **Програма** патріотичного гарту дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки (рішення сесії районної ради №413-VI від 27.02.2013).

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Часопис козаків Буджаку</i>	№11(589) ТРАВЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

З метою вдосконалення патріотичного виховання підрастаючого покоління на традиціях і звичаях українського козацтва, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини народу України у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» (ректор П.М.Таланчук) відбулася II Всеукраїнська науково-практична конференція учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава». У складі організаторів конференції – отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв.

Отаман Українського Буджацького козацтва В.Тимофєєв мав декілька зустрічей із студентами столичних вишів - майбутніми

педагогами – читачами Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О.Сухомлинського та презентував книгу «Час виховувати лицарів».

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».

Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського.

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, О.Ступак, Д.Георгієш, І.Комарова) із порядком денним: Про підготовку до 30 Коло Буджацького козацтва (технічні питання).

Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва: Д.Георгієш, Г.Клоченко, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, О.Ступак, М.Маринеску. Фото І.Комарової.

30 КОЛО УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Відбулося 30 Коло Українського Буджацького козацтва із порядком денним: Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки та завдання Українського Буджацького козацтва на сучасному етапі розвитку.

У програмі Коло: частування ветеранів Другої Світової війни та артистів кулішем (частування проходило у Парку Миру); звітна доповідь

отамана у формі презентації – листівки, козацькі газети; дотепні виступи делегатів; із 12 години – для делегатів козацький куліш біля башти.

Парк Миру. Козацький куліш. Панове козаки! Пані Березині! Будьмо!

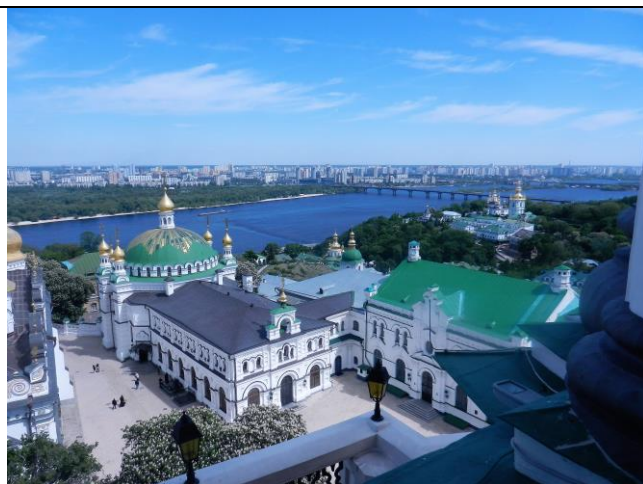
Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на протязі декількох днів із метою збору матеріалу для книги про козацтво Буджаку здійснив маршрутний автопробіг Білгород-Дністровський – Сарата – Арциз – Тарутине – Арциз – Болград – Ізмаїл – Рені – Ізмаїл – Кілія – Вилкове – Татарбунари – Сарата - Білгород-Дністровський; в цих містах та містечках отаман мав зустрічі з старшиною та старійшинами місцевих козацьких осередків; зустрічі проходили у форматах рад, круглих столів, неформальних спілкувань та зустрічей із читачами районних бібліотек. На добру згадку про Буджацьке козацтво кожній районній бібліотеці було подаровано комплект книг авторів В.Тимофєєва та С.Ушанової: «Архіви козаччини Буджаку» (5 кн.), «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я» (7-9 кн.), «Сучасне козацтво на півдні Одещини», «Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини», «Сучасне лицарство Задністров'я», «Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник», «Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання», «Адамівська школа козацько-лицарського виховання», «Школа козацько-лицарського виховання», «Довідник козака», «Українське Буджацьке козацтво. Енциклопедія».

Відбулося чергове засідання Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України Національної академії наук України (18.05.2017, 16.00, Київ, вул.

Грушевського 4, Національна Академія наук України (Інститут історії України), зала засідань - 6-й поверх) із порядком денним: 1. Система патріотичного виховання в освіті України (В. Тимофєєв, Ю. Мельничук, Ю. Руденко). 2. Гетьманський університет. Структура, проблеми та перспективи (Є. Петренко, О. Трачук). 3. Юридичне оформлення Гетьманського університету (статут у додатку).

Національна Академія наук України.

Лавра.

Відбулася чергова Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, О.Ступак, Д.Георгієш, І.Комарова, Г.Хохлачов, Б.Устименко, Г.Трегубенко).

Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва. Зліва сидять: Д.Георгієш, Б.Устименко, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков; стоять - Г.Трегубенко, Г.Хохлачов, О.Ступак. Фото І.Комарової.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
 м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
 E-mail: Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№12(590) ТРАВЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України. Із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці (1709), некрасівці (1740), запорожці (1775) - переміщується на Задністров'я-Буджак. В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Наддністрянської (Акерман-Кучурганської) Січі** (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено **Задунайську Січ** (1782-1828); **Вірних козаків** (1783-1788), **Чорноморське козацьке** (1788-1807), **Усть-Дунайське козацьке** (1807), **Усть-Дунайське Буджацьке козацьке** (1807-1827), **Дунайське козацьке** (1828-1856), **Новоросійське козацьке** (1856-1869). Столицею козацьких військ був **Акерман** (сучасний **Білгород-Дністровський**). Із 1856 року столиця – Миколаївка-Новоросійська, але більшість адміністративних установ війська залишалися в Акермані до 1863 року. В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян. Але ще в кінці XIX століття, при проведенні перепису населення Російської імперії, близько 70% мешканців станиць та станів Акерманського повіту вважали себе або козаками, або вихідцями з козаків. У 1917 році на **Буджаку** знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало **Буджацьку козацьку республіку**, маючи зв'язки із кубанцями та донцями, отаманська верхівка яких мріяла про створення Кубанської та Донської республік. Головною військовою силою Буджацької республіки стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська (отамани С.Заболотний, Дерев'яга, Я.Кошовий, Солтис, Боровський, Кіршул, Карий, Коваленко, Стратіївський, Солоненко, І.Деркач, Бондаренко, Шевченко), Одеського українського військового Коша (І.Луценко), Союзу української молоді (Одеська Січ), Гайдамацькі курені (О.Сахно-Устимович), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок осередкам **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що діяло на теренах Буджаку...

Сучасне козацтво Буджаку пройшло в своєму розвитку ряд етапів: **Етап «Вільнокозацький». 1973-1987.** В 1970-ті роки цього періоду мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти («Вусачі», «Гасанці», «Покровці»), трансформуються в аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків: нащадки мазепинців та запорожців - **м. Білгород-Дністровський** (М.Русін, М.Бевз), **Білгород-Дністровський район – Старокозаче** (О.Кочубинський), **Петрівка** (В.Негода), **Переможне-Папушойа** (В.Сергеев), **Турлаки** (С.Федоров), **Стара Царичанка** (Г.Городецький), **Нова Царичанка** (С.Стеценко); нащадки запорожців та некрасівців - **Кілійський район – Кілія** (Л.Суворов, І.Малий), **Вилкове** (Л.Соколов, М.Маковецький), **Мирне** (В.Казаков), **Трудове** (Ф.Задорожний), **Шевченкове** (Х.Юрченко), **Приморське** (В.Мішков); нащадки некрасівців та запорожців - **м. Ізмаїл** (В.Корнєв, І.Лісовий), **Ізмаїльський район – Стара Некрасівка** (В.Селезньов), **Муравльовка** (Д.Макаров, Я.Тимофеев), **Першотравневе** (П.Волощук), програми діяльності яких практично не мають чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямку й лише некрасівці ще й на духовному (старовірство). Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із **Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками козаків Румунії** (некрасівці-липовани-старовіри та запорожці), **Молдови і Гагаузії**. Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків виступали родові старійшини та козацька молодь.

Етап «Розбудовний». 1988-1991. Створюються неформальні легальні козацькі гурти в **Адамівці – осередок Задністрового козацтва** (В.Тимофеев, В.Гуцан, В.Гончаров, Д.Завацький, А.Редько), в **місті Білгороді-Дністровському – Буджацький осередок-Буджацька Січ** (І.Деордиця, Б.Устименко, В.Мисюк, О.Зуєв, Д.Георгієш) та **Задністровий осередок** (А.Токарев, М.Слепухін, Ю.Корнєв, В.Кучер), в **Білгород-Дністровському районі – Задністрова паланка** (Л.Городецький, Є.Костецький, П.Білоусенко, А.Берлізов, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисів); козаки-задністровці беруть участь у святкуваннях 300-річчя Запорозького козацтва, Дня козаків Півдня Бессарабії; видається регіональна газета **«Козацький вісник»** (В.Тимофеев).

Етап «Перехідний». 1992-1995. Створюються неформальні та формальні козацькі громадські організації, активізується їх діяльність – **Буджацьке Січове козацьке військо** (І.Деордиця, Б.Устименко, кн. В.Долгорукий-Аргутинський, В.Мисюк, О.Зуєв, Д.Георгієш, О.Ступак, В.Бойчев, М.Вітряк, О.Черв'як, В.Воробйов, М.Склярєнко, Г.Мельниченко), **Білгород-Дністровська паланка** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофеев, Є.Костецький, П.Білоусенко, Г.Марин, Д.Серцевич, Ф.Панаїт, Ю.Денисов, П.Смаглій, Є.Хоменко, І.Хоменко, А.Майстро, В.Якименко, Г.Римський), **Задністрове земляцтво** Всесвітньої спілки козаків (М.Слепухін, Ю.Корнєв, А.Токарев, Ю.Ломовцев, В.Кучер, Г.Антонов, О.Некрасов, С.Пронін, Г.Глуценко, Є.Дмитренко, Ю.Харчук), **Адамівський осередок козацтва** – Адамівський курінь Задністрового козацтва – добровільна козацька дружина з охорони громадського порядку (В.Тимофеев, А.Редько, В.Гончаров, В.Гуцан, Д.Завацький, М.Маринеску, А.Кульчицький, Ю.Ніколайчук, В.Рибальченко, О.Чеботюк, В.Тимофеев-молодший, Р.Куліков, О.Козаченко, І.Одорожа, В.Білоус, Ф.Козубенко, В.Козубенко, Ю.Лавриненко, С.Подолько, В.Деревенча, Д.Лазуренко, Ф.Макаренко, С.Макаренко, С.Редько, О.Харченко, І.Гамар, А.Антонюк, І.Даниленко), що за основу роботи обрав Чотирнадцятирік (Козацький звичасвий кодекс, який ґрунтується на заповідях некрасівців, мазепинців і

запорозжців) та Кодекси буття Українського козацтва; починається робота із вивчення козацької виховної спадщини в **Білгород-Дністровському училищі** Південноукраїнського державного педагогічного університету (В.Юрченко, В.Лобанова, О.Виштак, І.Головань); видається збірка **«Козацтво»** (В.Тимофєєв), що слугувала козакам за довідник. **Етап «Реєстровий». 1996-1999.** Проходить державна реєстрація козацьких громад, створюються нові козацькі організації – **Білгород-Дністровське міжрайонне козацьке товариство пасічників**, яке згодом отримало назву – **Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство** (Л.Городецький, А.Берлізов, В.Тимофєєв, П.Білоусенко, І.Денисів, І.Тищенко, Ф.Панаїт, А.Миряков, М.Савчин, Я.Арезда, Г.Марин, Д.Серцевич, Ю.Денисів, М.Скляренко, М.Дейна, І.Лісіцин, В.Тимофєєв-молодший, В.Гуцан, Л.Гречко, Д.Завацький, І.Гамар, А.Майстро, В.Якименко), **Білгород-Дністровський міський Кіш** (М.Скляренко, О.Царенков, В.Гавриленко, О.Мица, С.Горлачов, В.Бойчев, Б.Устименко, М.Дейна, В.Воробйов, О.Черв'як, В.Павлюк, М.Скиба, В.Кулинський, І.Оленєв, Б.Вітряк), **Саратське районне козацьке товариство** (С.Іванов), **Ізмаїльський міський курінь «Наливайко»** (А.Гриченко), **Татарбунарське районне козацьке товариство** (О.Гусаренко, В.Швець); залучаються козаки до співпраці із владою; створюється козацький художній колектив - **духовий оркестр** (С.Радченко); створюються школи козацько-лицарського виховання та джурові осередки в школах – **Долинівська Січ** (Т.Тома, М.Долгошеєнко, Т.Молчанова), **Старокозацька та Молозька Січі** (І.Лісіцин), **Миколаївсько-Новоросійська Січ** (В.Фоменчук, Г.Настаченко), **Адамівська Січ** (В.Тимофєєв, П.Лавриненко, В.Гриценко, С.Тимофєєва-молодша, В.Вронська, Н.Галицька, К.Граждан, Р.Буравицька, І.Корженко), **Випаснянська №1 Січ** (В.Гавриленко); видається регіональна газета **«Джура»**, **«Козак»** (В.Тимофєєв). **Етап «Установчий». 2000-2005.** Створюються **районна та міська Координаційні ради** з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації (П.Ігумнов) та міському голові; затверджуються **районні та міські заходи** із розвитку козацтва (2002-2005); створюються джурові осередки в школах - **Турлацька Січ** (Т.Тодорова, В.Чумаченко, Л.Коваленко), **Вигінська Січ** (В.Біленко, О.Вдовиченко, А.Берлізов, М.Поліщук); до співпраці із козацтвом залучаються художні колективи - **хор української народної пісні «Мрія»** (І.Зорило), **ансамбль української народної музики «Веселка»** (М. та В. Нікіруй), **ансамбль української народної музики «Гроно»** та **гурт «Русичі»** (Б.Нікіруй), **народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаچه (В.Вареник); створюються нові козацькі організації – **Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика** (О.Царенков, М.Врублевський, В.Воробйов, В.Єремєєв, П.Лабунець, І.Мамонтов, С.Ковалів, М.Скиба), **Окремий курінь ім. С.Білого** (П.Городниченко, Ю.Сокоорєв, О.Сокоорєв), **курінь Війська Запорозького** (М.Возний, В.Жуковський, В.Лесін), **Монашівська сотня** (В.Ткаченко, В.Парпалак), **Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ** (В.Білоус, О.Яровий), **Болградське районне козацьке товариство ЧКЗ** (В.Копитін), **Арцизьке козацьке товариство** (І.Павлов), **Кілійське районне козацьке товариство** (О.Бойченко), **Кілійське районне козацьке товариство УРК** (М.Сокоольников), **Кілійський районний осередок Соборного козацтва України** (А.Палій), **Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства** (Ю.Закіров), **Ізмаїльське районне козацьке товариство** (С.Желязков), **Ізмаїльський міський козацький клуб школярів, Придунайська Січ ЧКВ** (М.Деревенча), **Ізмаїльська паланка МГО козацтво Запорозьке** (М.Підпригора, В.Ромашук), **Бессарабський полк УРК** (В.Поправко), **КЮМІР «Шквал»** (В.Тимофєєв), **Задністрова Січ** (В.Тимофєєв, В.Смаковський,

В.Лукашевський, М.Дейна, О.Царенков, В.Єремєєв, Б.Устименко, В.Тимофєєв-молодший, І.Лелеченко, О.Черв'як, В.Павлюк, Ю.Щербина, А.Кривенко, М.Скибенко), **Жіноча громада** (Л.Горлачова, Ю.Шинкаренко), **Військово-спортивний клуб «Патріот»** (В.Гавриленко), **клуб «Козачка»** (Л.Васелінга), районна **«Молода Січ»**; створюються козацькі духовні громади – **Св.-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська** (всі - о.Микола); берегині-майстрині створюють козацькі прапори – **Білгород-Дністровської паланки** (Л.Саранді), **Адамівської Січі** (М.Худа), **Задністрової Січі** (Г.Лукашевська), **1-го Білгород-Дністровського полку** (Л.Саранді); буджацькі козаки беруть участь у **Помаранчевій революції**; видаються газети **«Річ про Адамівську Січ»**, **«Річ про Буджацьку Січ»** (В.Тимофєєв); друкується двадцятитомник **«Архіви козаччини Задністров'я»** (С. та В.Тимофєєви). **Етап «Програмний». 2006-2010.** Затверджуються **районні програми розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки та Патріотичного гарту молоді на 2010-2012 роки**; створюються **районна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування** (В.Тимофєєв) та **районна Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва** (П.Ігумнов); за Буджацьким козацтвом закріплюється священик Святопокровського храму на Переможному (о.Андрій); проводиться цикл семінарів-тренінгів **«Козак-лідер-2007»**, **«Козацька громадська Рада-2010»**; святкується 20-тиріччя Задністрової Січі; проводяться виїзди делегації козаків Задністров'я на Ради в **Київ, Конотоп, Тернопіль, Єнакієве, на Хортицю**; створюються **Шабівський** (М.Скибенко, Г.Хохлачов), **Гагаузський** (С.Крістіогло), **Затоцький** (Б.Шевчук), **Придністровський** (І.Николаєв), **Переможненський** (В.Шефер) та **Адміністративний** (В.Каланжов) курені, **районна громада Берегинь** (С.Петрівно), створюються джурові та данові осередки в школах – **Випаснянська №2 Січ** (А.Кривенко), **Салганська Січ** (О.Тиханська, Г.Мельникова, О.Дякова), **Великомар'янівська Січ** (М.Чороба, М.Чороба, Н.Чурак); відновлюється діяльність джурових та данових осередків в школах – **Вигінська Січ** (О.Вдовиченко), **Старокозацька Січ** (Ю.Щербина); створюються нові осередки - **Баштанівська Січ** (О.Рибак, І.Ющенко), **Михайлівська Січ** (М.Грибкова, В.Спориш, Л.Зубак, Х.Вуколова); працюють у Малій Академії наук (МАН) педагоги-керівники учнівських проектів з історії та сучасного стану Українського козацтва: **А.Рубанович** (Сергіївська школа, учні – В.Козак), **А.Галинська** (Білгород-Дністровська №4 школа, учні – В.Соловенко), **Ю.Федьків** (Білгород-Дністровський районний ліцей «Пріоритет», учні – Н.Пак), **В.Корінь** (Білгород-Дністровська №11 школа, учні – М.Базиленко) та ін.; створюються козацькі художні колективи **«Отаман та Берегиня»** (В.Тимофєєв), **«Кредо»** (Л.Царевська); створюється видавництво **«СПД СП»** (згодом **«Отаман»**, **«Гетьман»**); видаються газети **«Річ про Січ»**, **«Козацтво Задністров'я»**, **«Козак Задністров'я»-«Січ»**, **«Козак Задністров'я»** (В.Тимофєєв), друкується дев'ятитомник **«Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я»** (В.Тимофєєв), створюються сайти козаків Буджаку – Задністрова Січ, Придунайська Січ, Буджацька Січ, <http://DunajDnestr.webstolica.ru/> - Козацтво межиріччя Дунай-Дністер, <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/> - Козацька педагогіка (В.Тимофєєв). **Етап «Сучасний». 2010-т.ч.** Затверджуються регіональні програми **Розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки, Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот» на 2013-2015 роки**; оновлюється **регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування** (С.Петренко); створюється **Асоціація козацьких товариств «Буджацьке козацтво»**, укріплюється її матеріальна база (приміщення штабу –

Білгород-Дністровський-Радянська-3А; прапор, перначі, пересувна піч – В.Лукашевський; шаблі – В.Тимофєєв, В.Лукашевський, О.Ступак, Г.Клоченко; казан – Є.Пітюков); створюються **Ренійське козацьке товариство** (В.Рені), **Тарутинське козацьке товариство** (К.Тарута), **Бритівська Січ** (В.Савчук, В.Ковпак, К.Волкова), **Білоліська Січ** (В.Носуленко, Н.Кравченко), **Школа Старшини** (О.Соколів), **Навчально-методичний центр** (А.Правець), **Характерницький** (В.Коренев), **Чорноморський навчально-оздоровчий** (О.Ступак), **Каролінобугазький** (М.Завойчинський), **Випасненський** (В.Молчанов), **Депутатський** (С.Кравченко) курені; **Татарбунарська районна організація УКВ** (В.Гербей, О.Олійник, В.Коваль, Н.Павленко), **Михайлівський (Саратський) окремих козацький полк** («**Чумацький шлях**» - І.Іванов та «**Сузір'я**» - А.Сердюк); буджацькі козаки беруть участь у подіях **Євромайдану** (Революції гідності), захищають **Батьківщину на сході України**, починають формувати **архівний фонд** документів козацьких організацій (у складі Національного архівного фонду України), беруть участь у роботі **Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України** (Т.Чухліб), **Ради Старійшин та Раді Засновників Організацій Українського Козацтва** (В.Литвин, І.Козар), **Ради Козацьких Отаманів України** (А.Грива), **Всеукраїнських та міжнародних конференцій** з питань козацької педагогіки (Ю.Руденко, Ю.Мельничук), зустрічах з **козаками зарубіжжя** (Болгарія-Софія, Туреччина-Стамбул, Румунія-Гулча, Молдова-Комрат, Придністров'я-Рибниця, Росія-Муравлянка), в проведенні шкільних, районних, обласних етапів **козацьких ігор** – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацький гарт», «Козацькі звитяги», «Сокіл-Джура», **Великих козацьких рад** – в Києві, Західній (Львів, Тернопіль) та Східній (Харків) Україні, на Хортиці, в щорічних акціях **ГЖО «Червона калина»** щодо Калинового гаю; до козацтва висвячуються творчий колектив «**Дністр**» (С.Ростікова) та знані в регіоні люди – В.Чорнолуцький, С.Б.Кравченко, В.Орлова, Д.Корчагіна, С.Петренко, Д.Чолак, Є.Пітюков, В.Молчанов, А.Токаренко, Б.Бойко, Г.Золотар, Б.Деренжі, С.Батін, А.Чередніченко, О.Полещук, С.Короленко, А.Царук, М.Салій, С.Майстро, О.Садовський, Л.Попова, Т.Римська, В.Савчук, Т.Браткевич, Н.Фоменко, М.Адиоров, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Г.Клоченко, С.Макаренко, В.Ковпак, К.Волкова, А.Кожухаренко, Л.Гусько, С.В.Кравченко, О.Шевчук, Л.Чекмарева, І.Пораденко, К.Ткаченко, Г.Агафонова, І.Комарова, С.Ростікова, А.Павленко, С.М.Кравченко, А.Задорожний, О.Ростіков, Т.Демченко-Козланюк, Г.Руссу, Ю.Леванюк, І.Кутова, О.Кобзар, А.Кольцов, С.Козубенко, Ю.Кутовий, Л.Гейченко, І.Цуркан, Л.Муржа-Ромашук, Г.Холостенко, В.Гловацька, Г.Архипенко, С.Ніколаєнко, М.Шарахматов та ін.; друкується п'ятитомник «**Архіви козаччини Буджаку**», семитомник «**Архіви козаччини Одещини**», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «**Лицарі України**», трьохтомник «**Час виховувати лицарів. Школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства**» (С.Ушанова, В.Тимофєєв); створюються Всеукраїнський сайт («**Козацька бібліотека**»), регіональні сайти, що висвітлюють діяльність організацій Буджацького козацтва в ХХІ столітті; продовжується видання козацького часопису «**Річ про Буджацьку Січ**» (В.Тимофєєв), затверджується **Програма розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки**, працює оновлена Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№13(591) ЧЕРВЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

31 КОЛО УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

Відбулося 31 Коло Українського Буджацького козацтва із порядком денним: Про хід виконання Програми розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки та завдання Українського Буджацького козацтва на сучасному етапі розвитку.

Учасники посвяти до козацтва. Зліва: В'ячеслав Воробйов, Григорій Руссу, Євген Пітюков, Павло Антонов, Валерій Тимофєєв, Григорій Трегубенко, В'ячеслав Лукашевський, Дмитро Георгієш, Олексій Ступак.

У програмі Кола: частування козаків та берегинь – учасників Кола та артистів кулішем (частування проходило у зеленій зоні біля фортеці);

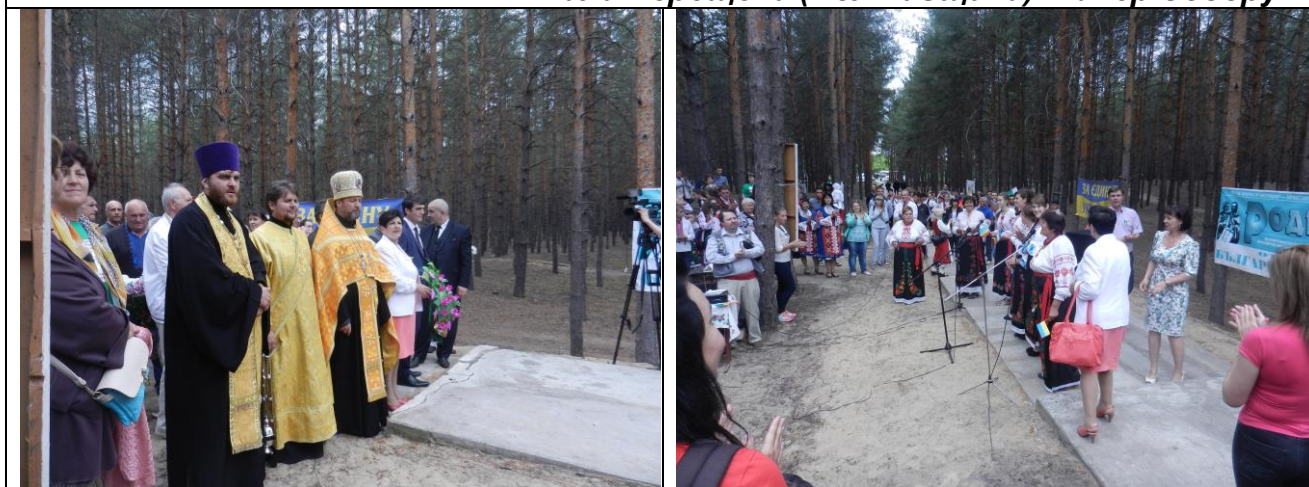

звітна доповідь отамана у формі презентації – листівки, козацькі газети; дотепні виступи делегатів; висвячення до козацтва Павла Пименовича Антонова – автора слів гімну міста Білгорода-Дністровського «Білгород-Дністровський хай живе в віках» (музику написав козак Ігор Григорович Пораденко).

Делегація Українського Буджацького козацтва (за запрошенням редакції Всеукраїнського щотижневика «Роден край», Білгород-Дністровського болгарського товариства та козацького товариства Малої Перещепи - Полтавщина) взяла участь у щорічному Роденкраевски събор «Кубрат събира потомците си». **В програмі:** перший день - відвідування гончарного підприємства містечка, музею Кубрата (школа), храму Святої Покрови (священослужитель Олег Дзюба - офіцер-десантник Болградської дивізії), святкове Курбатове дійство із «привалом», футбольний матч між болгарами та місцевими школярами-козаками, святкова вечеря; другий день - круглий стіл із науковцями та представниками Республіки Болгарія, болгаро-український концерт.

Мала Перещепя (Полтавщина). Банер Собору.

Мала Перещепя (Полтавщина). Фото з святкового Курбатового дійства.

Мала Перещепа (Полтавщина). Делегація Білгород-Дністровщини біля пам'ятнику засновнику Великої Болгарії хану Кубрату (роки правління 632-651).

У КУ «Білгород-Дністровський територіальний центр соціального обслуговування» відбулася посвята в Берегині та козаки директора центру Пашенко Зінаїди Анатоліївни та пенсіонера-силовика Андроника Георгія Костянтиновича. Після посвяти відбулася презентація діяльності Асоціації козацьких товариств «Буджацьке козацтво» та концерт ансамблю ветеранів територіального центру і ансамблю «Майчина обіч» міського болгарського товариства.

Делегація Українського Буджацького козацтва у складі колективу майстрів пісенного жанру (за запрошенням Польського товариства Аккермана та товариства польсько-української дружби Бещадського повіту Підкарпатського воєводства Польщі) взяла участь у щорічному пісенному фестивалі «Стрвенж-Чорне море - 2017» у місті Устшікі-Дольне (Польща).

На фото нижче: ансамбль «Майчина обіч» болгарського товариства, музиканти із В.Цурканом – керівником фестивалю, Білгород-Дністровська делегація, ансамбль «Днестр».

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twj/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№14(592) ЧЕРВЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

СУЧАСНЕ КОЗАЦТВО БІЛГОРОД-ДНІСТРОВЩИНИ

Білгород-Дністровщина (Задністровщина) – територія останніх козацьких військ на теренах України. Із кінця XVIII ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці, некрасівці, запорожці - переміщується в Задністровщину, де, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: **Кіш Наддністрянської (Акерман-Кучурганської) Січі** - під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де було створено **Задунайську Січ; Усть-Дунайське козацьке, Усть-Дунайське Буджацьке козацьке, Дунайське козацьке, Новоросійське козацьке**. Столицею козацьких військ був **Акерман** (сучасний **Білгород-Дністровський**). В 1869 році останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване.

Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини пройшло в своєму розвитку ряд етапів: **Етап «Вільнокозацький». 1973-1987.** Мистецько-культурні козацькі гурти («Вусачі», «Гасанці», «Покровці» та ін.), трансформуються в мережу осередків: нащадки мазепинців та запорожців - м. Білгород-Дністровський, Білгород-Дністровський район – Старокозаче, Петрівка, Переможне-Папушойя, Турлаки, Стара Царичанка, Нова Царичанка; нащадки запорожців та некрасівців - Кілійський район – Кілія, Вилкове, Мирне, Трудове, Шевченкове, Приморське; нащадки некрасівців та запорожців - м. Ізмаїл, Ізмаїльський район – Стара Некрасівка, Муравльовка, Першотравневе. Згодом виникає мережа козацьких осередків **Українського Задністрового Вільного козацтва**, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки. **Етап «Розбудовний». 1988-1991.** Створюються неформальні легальні козацькі гурти в **Адамівці – осередок Задністрового козацтва**, в місті **Білгороді-Дністровському – Буджацький осередок-Буджацька Січ та Задністровий осередок**, в **Білгород-Дністровському районі – Задністрова паланка**; козаки-задністровці беруть участь у святкуваннях 300-річчя Запорозького козацтва, Дня козаків Півдня Бессарабії; видається регіональна газета «**Козацький вісник**». **Етап «Перехідний». 1992-1995.** Створюються неформальні та формальні козацькі громадські організації, активізується їх діяльність – **Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Задністрове земляцтво Всесвітньої спілки козаків, Адамівський осередок козацтва**; починається робота із вивчення козацької виховної спадщини в **Білгород-Дністровському педучилищі**; видається збірка «**Козацтво**», що слугувала козакам за довідник. **Етап «Реєстровий». 1996-1999.** Проходить державна реєстрація козацьких громад, створюються нові козацькі організації – **Білгород-Дністровське міжрайонне козацьке товариство пасічників**, яке згодом отримало назву – **Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство, Білгород-Дністровський міський Кіш**; залучаються козаки до співпраці із владою; створюється козацький художній колектив - **духовий оркестр**; створюються школи козацько-лицарського виховання та джурові осередки в школах – **Долинівська Січ, Старокозацька та Молозька Січі, Адамівська Січ, Випаснянська №1**

Січ; видається регіональна газета «Джура», «Козак». Етап «Установчий». 2000-2005. Створюються **районна та міська Координаційні ради** з питань розвитку козацтва при голові райдержадміністрації та міському голові; затверджуються **районні та міські заходи** із розвитку козацтва; створюються джурові осередки в школах - **Турлацька Січ, Вигінська Січ**; до співпраці із козацтвом залучаються художні колективи - **хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія»** Будинку культури с. Старокозаче; створюються нові козацькі організації – **Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, КЮМІР «Шквал», Задністрова Січ, Жіноча громада, Військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ»**; створюються козацькі духовні громади; козаки беруть участь у **Помаранчевій революції**; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»; друкується багатотомник «Архіви козаччини Задністров'я». Етап «Програмний». 2006-2010. Затверджуються **районні програми розвитку Українського козацтва та Патріотичного гарту молоді**; створюються **районна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та районна Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва**; святкується 20-тиріччя Задністрової Січі; проводяться виїзди делегації козаків Білгород-Дністровщини на Великі Ради Українського козацтва; створюються **Шабівський, Гагаузьський, Затоцький, Придністровський, Переможненський та Адміністративний курені, районна громада Берегинь, джурові та данові осередки в школах – Випаснянська №2 Січ, Салганська Січ, Великомар'янівська Січ**; створюються козацькі художні колективи «Отаман та Берегиня», «Кредо»; створюється видавництво «СПД СП» (згодом «Отаман», «Гетьман»); видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак Задністров'я»-«Січ», «Козак Задністров'я», друкується багатотомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються Інтернет-сайти козаків Білгород-Дністровщини. Етап «Сучасний». 2010-т.ч. Затверджуються регіональні програми **Розвитку Українського козацтва та Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства «Патріот»**; оновлюється **регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування**; створюється **Асоціація козацьких товариств «Буджацьке козацтво»**; створюються **Бритівська Січ, Школа Старшини, Навчально-методичний центр, Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазький, Випасненський, Депутатський курені**; буджацькі козаки беруть участь у подіях **Євромайдану (Революції гідності), захищають Батьківщину на сході України, починають формувати архівний фонд документів козацьких організацій (у складі Національного архівного фонду України), беруть участь у роботі Науково-методичної ради Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України, Ради Старійшин та Раді Засновників Організацій Українського Козацтва, Ради Козацьких Отаманів України, Всеукраїнських та міжнародних конференціях з питань козацької педагогіки, зустрічах з козаками зарубіжжя, в проведенні шкільних, районних, обласних етапів козацьких ігор – «Козацькі забави», «Козацькі розваги», «Козацький гарт», «Козацькі звитяги», «Сокіл-Джура», Великих козацьких рад**; до козацтва висвячуються творчий колектив «Днестр»; друкуються багатотомники «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», «Лицарі України. Енциклопедія сучасного козацького руху», «Час виховувати лицарів. Школа національно-патріотичного виховання на засадах козацького лицарства»; продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ», затверджується регіональна **Програма розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки**, працює оновлена **Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.**

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№15(593) ЛИПЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Центр патріотичного виховання. З метою виховання почуття патріотизму в учнівської та студентської молоді, національної свідомості, відданості у служінні Батьківщині, духовної єдності поколінь у 2015 році при Відкритому міжнародному університету розвитку людини «Україна» було створено Центр патріотичного виховання. Директором його було призначено Ю.Л.Мельничука (члена обласної козацької ради при Київській облдержадміністрації).

У програмі діяльності Центру – години патріотичного виховання в навчально-виховних підрозділах; проведення патріотичних заходів на базі навчальних закладів з козацько-лицарського виховання (посвята в козачата, джури, молоді козаки); проведення тематичних екскурсій до Дня українського козацтва та захисника України; підготовка та проведення свят до цих дат; зустрічі із волонтерами та бійцями АТО; проведення Всеукраїнських та Міжнародних конференцій з козацької педагогіки; Всеукраїнських науково-практичних конференцій учнівської та студентської молоді «Україна – козацька держава»; козацько-лицарські вишколи студентів осередку «Молодої Січі» на Труханову острові та ін.

Отаман-координатор Буджацького козацтва В.Тимофєєв пройшов на «відмінно» курсову перепідготовку (кваліфікація педкадрів та лінгвістична практика) у Департаменті інформації та перепідготовки учителів Софійського університету ім. Климента Охридського (Болгарія). В програмі перепідготовки – болгарська мова, історія Болгарії, географія Болгарії, образотворче мистецтво, болгарський фольклор, лінгвістична практика, зустрічі із видатними особами Болгарії (Президент, діячі культури та освіти – поети-письменники, художники, музиканти-композитори, педагоги); зустрічі із читачами бібліотек – Національної Болгарії Кирила і Мефодія, Академії наук Болгарії, Столичної, університету Климента Охридського – там є мої книги; відвідування театрів, музеїв, фестивалів, виставок та ін...

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
 ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

РАЗПИСАНИЕ НА КУРСОВЕТЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 17 ЈУЛИ – 2 АВГУСТ 2017
 начало на лекциите: 9.00 часа; на упражнението: 13.30 часа

I ГРУПА: Всеукраинска асоциация на българите в Украйна – Одеса, 17 ЈУЛИ – 30 ЈУЛИ 2017
 II ГРУПА: Всеукраинска обществена организация „Конгрес на българите в Украйна“ – Одеса, 28 ЈУЛИ – 2 АВГУСТ 2017

Дата	Група застава 2017 лекция/упр.	Преподавател / Преподобавител	Група застава 2017 лекция/упр.	Преподавател / Преподобавител
17.07.2017 понеделник	6	География на България: Политика и културни особености Проф. д-р Димитър Ангелов		
	2	Забележителности на София (град) Проф. д-р Димитър Ангелов		
18.07.2017 вторник	7	КАРТОВОТ (Решава Караманов)		

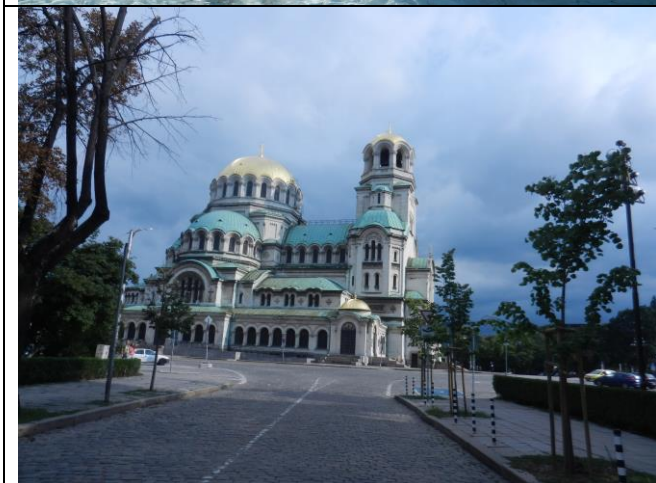
ОБЩИНА КАРЛОВО
 ВИ КАНИ НА
XXVI НАРОДЕН СЪБОР
 ПОСВЕТЕН НА 180 ГОДИНИ
 ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ
 ПРАЗНИК НА ГРАД КАРЛОВО

1-2 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 3 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 4 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 5 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 6 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 7 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 8 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 9 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 10 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 11 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 12 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 13 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 14 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 15 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 16 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 17 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 18 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 19 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 20 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 21 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 22 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 23 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 24 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 25 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 26 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 27 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 28 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 29 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА
 30 юни 2017 г. - ПРАЗНИК НА НАРОДА

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№16(594) СЕРПЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася Рада Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Б.Устименко, І.Комарова, О.Маринеску, Г.Трегубенко).

Зліва (по колу): Б.Устименко, Є.Пітюков, М.Маринеску, О.Маринеску, В.Тимофєєв, Г.Клоченко, В.Лукашевський.

На порядку денному: 1.Про залучення молодіжного крила УБК до керівництва організацією. Вирішили: Ввести до складу Ради Отаманів УБК таких козаків із правом дорадчого голосу: О.Яровой, В.Ковпак, А.Токаренко, С.Козубенко, 2.Про підготовку Меморандуму щодо співпраці між УБК та районною організацією ЧКЗ (О.Яровой). Вирішили: Дати згоду на розробку тексту Меморандуму щодо співпраці між УБК та районною організацією ЧКЗ. 3.Про взаємодію із комунальною установою «Білгород-Дністровський міський центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)». Вирішили: Дати згоду на взаємодію та розробку заходів щодо волонтерської роботи із КУ «БДМЦСО». Питання

щодо дій УБК в разі «Армагедону» вирішили підготувати та розглянути на наступному засіданні.

Комунальна установа «Білгород-Дністровський міський центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» - КУ «БДМЦСО».

Із 2017 року почалась плідна співпраця Буджацького козацтва із КУ БДМЦСО (керівник – Берегиня З.Пашенко). У планах Центру та Буджацького козацтва (щодо організації дозвілля людей з числа пільгових категорій та ін.) – створення музичного колективу «Хор ветеранів міста»; оригінальних прикладних навчальних програм, семінарів та тренінгів з психології стосунків у сім'ї та ін.; створення громадських організацій, де лідери – активні громадяни міста, які володіють цінними соціальними знаннями, вміннями, навичками, різноманітними творчими інтересами; створення пізнавального і паломницького туризму та ін.

Із інспекторською перевіркою (напередодні циклу Рад Українського козацтва) стану справ судочинства в козацьких організаціях Буджаку перебував Генеральний суддя Українського козацтва Володимир Степанович Гарбуз (розробник першого та другого – сьогодні діючого – Статутів Українського козацтва, Положень про структурні та територіальні підрозділи УК) із відповідальним секретарем УК п.Оленою. Пан Володимир (в минулому – начальник відділу Міністерства юстиції України) мав кількогадинну (протягом декількох днів) бесіду із отаманом-координатором Буджацького козацтва В.Я.Тимофєєвим та членом Ради Старійшин О.Т.Ступаком щодо перспектив розвитку Українського козацтва.

Зліва (по колу): В.Гарбуз, В.Тимофєєв, п.Олена, О.Ступак.

Буджацькі козаки взяли участь у заходах, присвячених річниці незалежності України, Дню Державного Прапора України, річниці визволення Білгород-Дністровщини від фашистських загарбників.

Декілька фото із заходів.

Відбулася зустріч керівництва Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, О.Яровой, В.Лукашевський, Г.Хохлачов, Г.Трегубенко, Є.Пітюков) із заступником голови Білгород-Дністровської РДА Н.А.Гречановською. Козаки ознайомили пані Наталю із напрацюваннями щодо виконання районної програми розвитку українського козацтва, особливостями діяльності Координаційної ради з питань розвитку козацтва при голові РДА та перспективами співпраці з військово-патріотичного виховання між РДА та Буджацьким козацтвом.

Відбулося засідання виконкому Білгород-Дністровської міської ради, на якому було схвалено пропозиції Буджацького козацтва щодо співпраці із КУ БДМЦО щодо налагодження спільної волонтерської роботи.

Відбулася Рада Отаманів Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, О.Маринеску, О.Ступак, Д.Георгієш, Б.Устименко, Г.Хохлачов, Г.Андроник, Г.Клоченко), присвячена проведенню Дню Незалежності України, 32 Кола Буджацького козацтва, 80-річному ювілею Б.Устименка та Дню народження Г.Хохлачова і Г.Андроника.

Відбулася Рада отаманів Чорноморського козацького війська (Одеса) під головуванням Верховного отамана А.Петька. На порядку денному: 1.Інформація Верховного отамана А.Петька щодо подій в козацтві протягом останніх 6 місяців. 2.Затвердження нової редакції статуту ЧКВ. 3.Звіти отаманів про роботу районних козацьких організацій (Ананіївська, Білгород-Дністровська, Іванівська, Кодимська, Котовська-Подольська, Лиманська, Овідіопольська, Савранська; відмовилась від участі делегація Балтської). 4.Різне. 5.Неформальне спілкування.

Зліва-направо, зверху-вниз: Верховний отаман А.Петько. Отамани уважно слухають. Перетин вулиць Балковської та Маловського. Делегація Білгород-Дністровщини (зліва-направо) – В.Лисоволик, В.Тимофєєв, О.Ступак.

Відбулося 32 Коло Буджацького козацтва, присвячене обговоренню змін до програми розвитку українського козацтва. Було проведено посвяту до козацтва Валентина Парамея.

Фото на згадку.

**Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>**

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№17(595) ВЕРЕСЕНЬ 2017	<i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв на протязі декількох днів із метою збору матеріалу для книги про козацтво Буджаку здійснив маршрутний автопробіг Білгород-Дністровський – Сарата – Арциз – Тарутине – Арциз – Болград – Ізмаїл – Рені – Ізмаїл – Кілія – Вилкове – Татарбунари – Сарата - Білгород-Дністровський; в цих містах та містечках отаман мав зустрічі з старшиною і старійшинами місцевих козацьких осередків (зустрічі проходили у форматах рад, круглих столів, неформальних спілкувань) та читачами районних бібліотек із презентацією енциклопедії «Українське Буджацьке козацтво».

В школі №6 м. Білгорода-Дністровського відбулася зустріч делегації Буджацького козацтва із педагогічним колективом. Козаки В.Тимофєєв, Є.Пітюков презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на численні запитання.

Відбулася чергова Рада Старійшин організацій Українського козацтва (Київ, музей І.Гончара). На порядку денному питання: 1. Російська збройна агресія і місце Козацтва у цій війні (В.Темненко, М.Бондар). 2. Узаконення продажу нашої землі – смертельна загроза для народу (К.Матвіюк). 3. Виховання національної свідомості і патріотизму – необхідна умова виходу України із всіх криз (Ю.Руденко). 4. Козацьке судочинство – один із засобів подолання корумпованості влади (І.Козар). 5. Різне.

Відбулася чергова Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Глоченко, Г.Хохлачов, В.Воробйов, О.Ступак, Д.Георгієш, Б.Устименко). Було розглянуто звернення Ради Старійшин організацій Українського Козацтва до козаків України.

Рада РСОУК. Розгляд першого питання. Доповідає В.Темненко.

Керівництво РСОУК обмінюється думками: зліва – К.Матвіюк, О.Трачук, В.Тимофєєв.

Рада Отаманів УБК. Зліва по колу: В.Воробйов, Д.Георгієш, В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Б.Устименко, М.Маринеску, Г.Клоченко, Г.Хохлачов, О.Ступак.

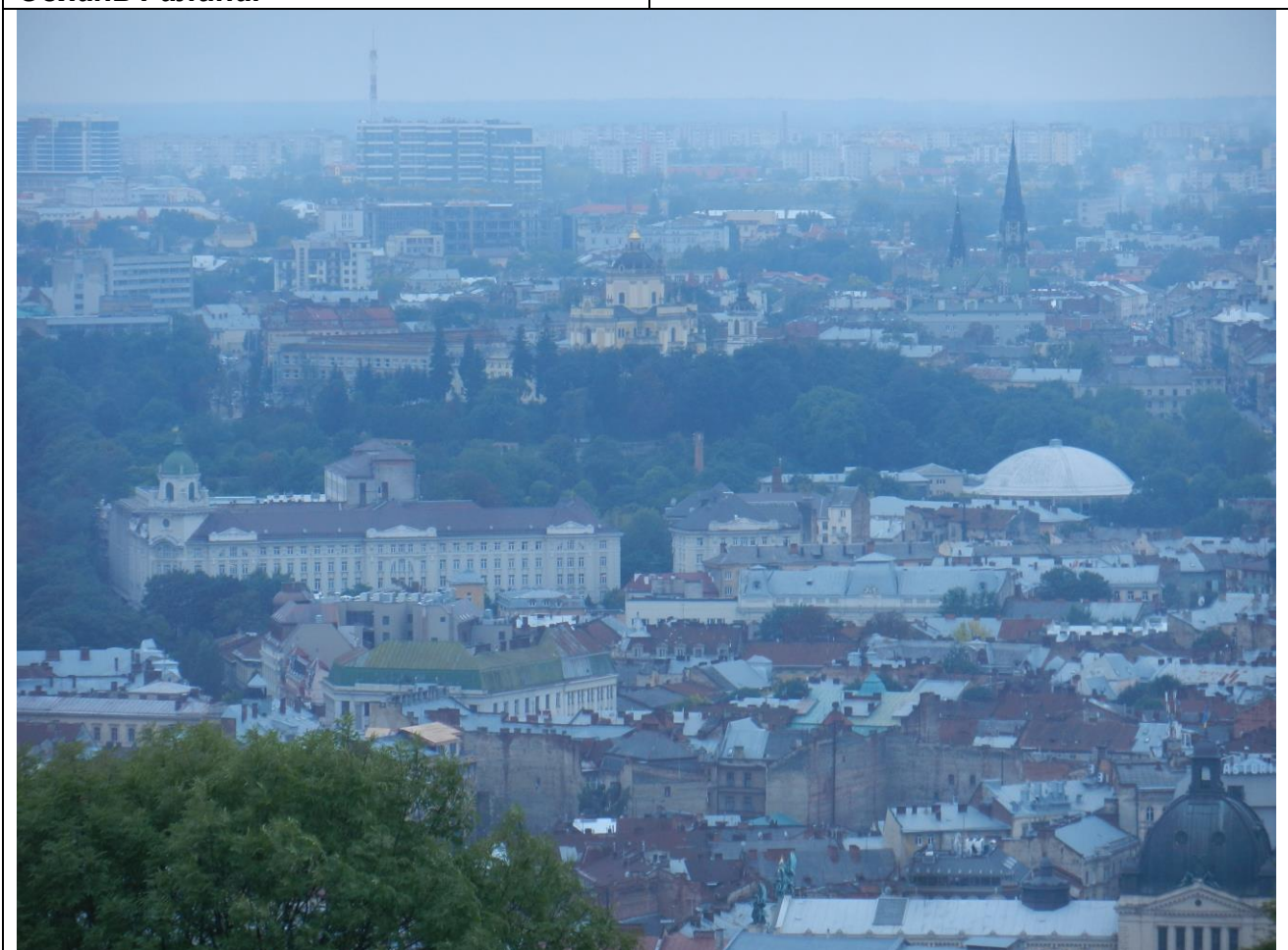
Делегація УБК взяла участь у Форумі козацьких педагогів, що проходив у Львові. У програмі – пленарні та секційні засідання (Львівський обласний інститут післядипломної освіти), обговорення із авторами Всеукраїнської програми «Лицарське виховання школярів» можливість приєднання до цього проекту Буджацьких козаків (Львівський обласний центр краєзнавства, екскурсій, туризму учнівської молоді), зустрічі із читачами бібліотек (Львівської національної ім. В.Стефаника, Наукової Національного університету ім. І.Франка, Українського католицького університету), керівництвом християнських конфесій.

Отаман УБК Тимофєєв Валерій та автор підручників з християнської етики для загальноосвітніх шкіл Сохань Галина.

Український католицький університет.

Львів. Фото на згадку.

Відбулася чергова Рада Отаманів УБК (В.Тимофєєв, М.Маринеску, Г.Трегубенко, П.Антонов, О.Ступак, Д.Георгієш, Г.Клоченко). На порядку денному – підготовка до Дня ветерана України та до Всесвітнього дня людини поважного віку (підготовка номерів до святкового концерту).

Зліва по колу: Д.Георгієш, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Г.Клоченко, Г.Трегубенко, П.Антонов, О.Ступак.

Керівництво Національної бібліотеки Болгарії ім. Святих Кирила і Мефодія надіслали керівництву УБК подяку за подаровані книги про Буджацьких козаків.

У свій час такі ж подяки надсилали наукова бібліотека Києво-Могилянської Академії, наукова бібліотека Українського Католицького університету, обласні наукові універсальні бібліотеки – Одеська, Чернігівська, Дніпровська та ін.

<div style="text-align: center;"> <p>НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" ST. ST. CYRIL AND METHODIUS NATIONAL LIBRARY</p> <p>буль. "Васил Левски" 88, 1037 София, тел. 00359 (2) 988 16 00; 9183101 факс 00359 (2) 843 54 95 88 Vasil Levski Blvd., 1037 Sofia, Bulgaria, phone 00359 (2) 988 16 00; 9183101, fax 00359 (2) 843 54 95 http://www.nationallibrary.bg; e-mail: nl@nationallibrary.bg</p> <p>Тимофеев Валерий Якович e-mail: Generalotaman@ukr.net</p> <p>Уважаемый Валерий Якович,</p> <p>От имени руководства Национальной библиотеки имени "Св.Св. Кирилла и Мефодия" разрешите поблагодарить Вас за книги „УКРАЇНСЬКЕ БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО: енциклопедія”, Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2017 г., ISBN 978-617-7479-15-3, „ШКОЛА КОЗАЦЬКОЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ”, Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2015 г., ISBN 978-617-7257-73-7 и „ЛОВІДНИК КОЗАКА”, Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2015 г., ISBN 978-617-7257-29-4, которые Вы представили в дар нашей библиотеке.</p> <p>Мы высоко ценим Ваш жест и уверяем Вас, что эти издания представляют интерес для наших читателей и несомненно обогатят фонд Национальной библиотеки.</p> <p>Разрешите пожелать Вам здоровья и успехов.</p> <p>С уважением: Доц. д-р Красимира Александрова Директор</p> <p>КФ-03/10ЕК</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p>НАУКОВА БІБЛІОТЕКА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»</p> <p>м. Київ, вул. Сковороди, 2, м. Київ, 04655, Україна тел. +380-44-4256055 Е-пошта: library@ukma.kyiv.ua Вул. Могоїлянська № 2, м. Київ, 04655, 2016 р.</p> </div> <p>Кому : Отаману Буджацького козацтва Тимофєєву В. Я.</p> <p>Вельмишановний Валерію Яковичу!</p> <p>Наукова бібліотека НаУКМА засвідчує Вам свою високу повагу та висловлює ширшу подяку за подаровані видання «Лидарі України: Енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку (8 збірков)» та «Сучасне козацтво Південноукраїнського Закарпаття (7 частин)», що стануть у добрий нагоді усій Могильнянській громаді.</p> <p>На титульній сторінці видання буде розміщено напис «Дарний примірник від Тимофєєва В. Я.».</p> <p>Сподіваємось на подальшу співпрацю!</p> <p>З повагою, Тетяна Ярошенко Директор наукової бібліотеки</p>
---	---

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я. м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174, E-mail: Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№18(596) ВЕРЕСЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ШКОЛАХ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ БУДЖАКУ

***За допомогою тільки школи побудувати світ
неможливо, але й без допомоги школи теж неможливо...***

Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – це територія останніх козацьких військ на теренах України (із кінця XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, трьома хвилями – мазепинці, некрасівці, запорожці - переміщується на Задністров'я-Буджак). В межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: Кіш Подністрянської Січі (1775-1782), під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й було створено Задунайську Січ (1782-1828); Вірних козаків (1783-1788), Чорноморське козацьке (1788-1807) – переселено на Кубань, Усть-Дунайське козацьке (1807), Усть-Дунайське Буджацьке козацьке (1807-1827), Дунайське козацьке (1828-1856), Новоросійське козацьке (1856-1869). Столицею козацьких військ був Акерман (сучасний Білгород-Дністровський). В 1869 році, у зв'язку із загальною реформою козацьких військ, останнє козацьке військо на теренах України було ліквідоване і козаків переведено до розряду державних селян.

У 1917 році на Буджаку знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку. Головною військовою силою Буджацької республіки стали некрасівці, селянське ополчення «вільних козаків». До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморського повстанського козацького війська, Одеського українського військового Коша, Гайдамацьких куренів, Союзу української молоді (Одеська Січ), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Буджаку діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які у 1970-1980-ті роки трансформуються у аморфну мережу неструктурованих та слабоструктурованих осередків, програми діяльності яких практично не мають чіткого ідеологічного спрямування, зосереджуючись на мистецькому та військово-спортивному напрямку й лише некрасівці ще й на духовному (старовірство). Після 1983 року виникає більш-менш організована мережа козацьких осередків Українського Задністрового Вільного козацтва, що пов'язано із «перебудовою» та налагодженням контактів із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки, зокрема із Українським Вільним козацтвом, козацьким земляцтвом Болгарії та нащадками козаків Румунії (некрасівці-

липовани-старовіри та запорожці). Мережа ця не мала єдиного центру управління. Ініціаторами створення осередків, як правило, виступали родові старійшини та козацька молодь.

Із 1988 року осередки трансформуються в сучасне Буджацьке козацтво, у складі якого районні та міські осередки (Арцизьський, Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський, Саратовський, Тарутинський, Татарбунарський), творчі колективи («Мрія», «Гроно», «Русичи», «Веселка», «Кредо», «Берегиня», «Алкалія», духовий оркестр), школи козацько-лицарського виховання (Адамівська, Баштанівська, Бритівська, Великомар'янівська, Випасненські, Вигінська, Долинівська, Молозька, Михайлівська, Миколаївко-Новоросійська, Салганська, Старокозацька, Турлацька, Шабська), козацькі духовні громади (Свято-Казанська-Адамівська, Свято-Рівноапостольського-Князя-Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська) працюють й дотепер.

На сучасному етапі розвитку козацтва Буджаку сесіями районних рад затверджуються регіональні програми Розвитку українського козацтва, Патріотичного виховання дітей та молоді «Джура» на 2016-2020 роки; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», двадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я», п'ятитомник «Архіви козаччини Буджаку», семитомник «Архіви козаччини Одещини», дванадцятитомна енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України», трьохтомник «Час виховувати лицарів»; регіональні Інтернет-сайти, що висвітлюють діяльність організацій Буджацького козацтва в XXI столітті – <http://budzakkozak.webstolica.ru/>, <http://samlib.ru/t/twja/>, <http://www.proza.ru/avtor/timeich/>, http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/; продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ» та ін.

У 2012 році 14 козацьких шкіл об'єдналися в Асоціацію шкіл козацько-лицарського виховання.

Спостереження за розвитком сучасного українського суспільства (зокрема, територіальних громад Буджаку) показують, що відбувається «звужування» держави – громада все більше бере на себе її функції, а громадяни все частіше спільно вирішують проблеми, не звертаючись по допомогу до державних органів. Це пов'язано із загальною тенденцією нашого часу, з переходом від державного до державно-громадського управління.

Ефективність нової схеми державно-громадського управління визначається рівнем громадянської культури всіх членів суспільства, і тому (у теперішніх складних умовах державотворення) школа повинна керуватись принципом пріоритету прав особистості над інтересами суспільства і держави, гуманізму, свободи, демократії, миру, національної злагоди, надаючи дитині, підлітку, юнакові (юнці) ще в школі навичок громадського самоврядування, виховуючи лідера XXI століття, людину, яка буде в змозі приймати доленосні рішення в житті громади, регіону, держави і бути відповідальним за них.

Згідно із Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Положеннями «Про загальноосвітній навчальний заклад», «Про педагогічну раду середнього загальноосвітнього навчально-виховного закладу», «Про раду школи», «Про піклувальну раду школи» - в школах козацько-лицарського виховання Буджаку вже більше двох десятків років функціонує модель державно-громадського управління, яка базується на дотриманні прав та обов'язків усіх суб'єктів навчально-виховного процесу: учнів, учителів, батьків, громадськості. Однією із складових частин його є учнівське самоврядування у формі Козацько-Отаманської республіки, що базується на традиціях лицарської верстви українського народу (козацтва).

Вищим органом учнівського самоврядування школи козацько-лицарського виховання є Коло джур і дан (загальні збори учнів 5-9 та 10-11 класів), яке збирається не рідше 2-х разів на навчальний рік - у травні та вересні.

На Колі джур і дан заслуховується звіт про роботу ради джур і дан, обирається новий склад Ради джур і дан (травень) та затверджується план роботи Ради джур і дан (вересень). Новий склад Ради джур і дан оновлюється не менш як на третину її членів і обирається терміном на один навчальний рік.

Рада джур і дан обирається у кількості 15 осіб (головного отамана, головної берегині, писаря та 12 отаманів (берегинь) паланок (секторів роботи). Рада джур і дан працює за 4 циклами напрямків роботи (всього напрямків роботи – 10).

У школах є узгоджувальні Ради джур і дан (у випадку розбіжностей в поглядах на якусь проблему між джурами та данами), які складаються з Ради отаманів загонів і ради дан (берегинь) загонів. Отаманів та берегинь обирають на класних зборах джур і дан терміном на один навчальний рік.

До узгоджувальної Ради джур і дан на правах співголів ради входять: головний отаман Ради джур і дан та головна берегиня Ради джур і дан.

Узгоджувальна Рада джур і дан разом із писарем Ради джур і дан складає Координаційну раду цікавих справ.

З числа молодих козаків старших класів обирається Суд козацької честі терміном на один навчальний рік у такому складі: суддя, радник, писар. Лелі, дани, берегині не підсудні Суду козацької честі.

Крім отаманів та берегинь, класні збори джур і дан обирають терміном на один рік (із обов'язковим піврічним звітом про роботу і можливістю переобрання) писаря, хорунжого, бунчужного, товмача, скарбничого та інших посадових осіб керівного складу класного козацького загону.

Ця модель учнівського самоврядування у школах козацько-лицарського виховання Буджаку на практиці довела доцільність виховання національної самосвідомості, громадської активності, формування творчої особистості козачат, зміцнення фізичного і морального здоров'я.

У пресі, на телебаченні наші школи (школи козацько-лицарського виховання) звинувачували у милітаризації системи виховання. Так, у нас є прапор, однострій, марширування, салютування, загони, командири (отамани). Але це має вигляд гри, що спирається на вікові особливості підлітків, прагнення до романтики. Це **форма** нашої організації, яка ґрунтується на історичному досвіді українського народу, а **зміст** – виховання патріота, свідомого громадянина, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації. До речі, скаутські організації в усіх країнах Європи та Америки також мають елементи воєнізації, але їх ніхто не звинувачує в антигуманізмі й милітаризації дитячого життя. Наша виховна система (козацька педагогіка) спирається на владу спільності як джерела впливу на особистість: взаємодопомога, відчуття іншого, підкорення спільно обраним законам, вимогам – все це зумовлює великий позитивний вплив на особистість у процесі формування нашої Молодої Січі – братства козачат. Що антигуманного в таких принципах життя нашого колективу: ніхто не має права образити іншого, бо дістане відсіч від усього дитячого гурту; ніхто не може порушити закони життя класу, школи, йому цього не дозволять; стриманість, ввічливість, повага до старших; міра в одязі; відповідальність за виконання своїх обов'язків?!

Не зайве буде додати, що ми користуємось цілковитою підтримкою батьків та громадськості: на території Буджаку мешкає більше 1,5 тисячі родових козаків Українського козацтва (нащадків запорожців, мазепинців, некрасівців).

На теперішній час вважається, що **вся** Україна **всі** роки Незалежності **не** займалася військово-патріотичним та духовним вихованням й знищувала свої Збройні Сили, які на першому етапі АТО (та й в Криму!) психологічно **не могли** захистити Батьківщину! Захищали Україну **добровольці!**

Велика увага приділяється в школах козацько-лицарського виховання Буджаку формуванню таких понять, як учнівська честь, гідність, совість.

Засобами козацької педагогіки ми формуємо у козачат «командний дух»: наша команда – це, відповідно, наша Січ, наша школа, наше село, наша Україна; виховуємо козака, для якого найдорожче – воля і честь! Хіба це погано?!

Одним з принципів, за яким будується школа козацько-лицарського виховання є принцип ідеалізації, тобто виховання козачат на позитивних прикладах, формування у молоді національної свідомості, духовності, фізичної досконалості, високої культури. Цей принцип має непересічний характер.

Немає ідеальних людей і не можна з будь-кого робити ідеал для молоді, але можна говорити про орієнтацію на моральні принципи: відданість ідеї Івана Мазепи, любов до Батьківщини Тараса Шевченка, відвага і честь Івана Сірка. Ми за основу принципу ідеалізації вибрали ідеал лицаря – високошляхетної, духовно багатой, морально чистої й мужньої людини. Такими лицарями були Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Тарас Шевченко, Михайло Драгоманов, Борис Грінченко, Софія Русова, Володимир Вернадський, Михайло Грушевський. Український лицар живе для Батьківщини: він завжди готовий віддати за неї своє життя. Найдорожче для нього – лицарська честь і слава...

Школи козацько-лицарського виховання Буджаку стали центром духовного життя, берегинями козацького духу станиць, і для цього у них є всі необхідні складові: вони національні, мають національно налаштовані кадри, оригінальну систему учнівського самоврядування, яка базується на традиціях лицарської верстви рідного народу, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції станиць.

В.Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва.

Додаток 1. Функції керівного складу і паланок Ради Джур та Дан шкіл козацько-лицарського виховання Буджаку

1. Головний Отаман Ради Джур та Дан – головує на засіданнях Ради Джур та Дан, головує на засіданнях Ради Отаманів загонів, співголове з Головною Берегинєю Ради Джур та Дан на засіданнях Узгоджувальної Ради, в проміжках між засіданнями Ради Джур та Дан керує діяльністю по самоврядуванню учнів.

2. Головна Берегиня Ради Джур та Дан – заступниця Головного Отамана Ради Джур та Дан – головує на засіданнях Ради Дан (Берегинь) загонів, співголове з Головним Отаманом Ради Джур та Дан на засіданнях Узгоджувальної Ради.

3. Писар Ради Джур та Дан – веде документацію Ради Джур та Дан та відповідає за накопичення Скарбу Ідей.

4. Паланка здоров'я та спорту (профільні загони ЮІР, ДЮП, футбольна та баскетбольна секції, туристський гурток, гурток народних ігор та забав, факультатив «Козацьке тіловиховання»). Плекає у кожного козака міцне здоров'я, загартовує тіло і дух, формує уміння досягати перемог на спортивних іграх. Формує культуру поведінки, норм моралі, контролює навчання в профільних загонах, розучує рухливі ігри та проводить з них змагання, дні козацьких забав, змагань та оглядів.

5. Паланка героїко-патріотичного виховання (гурток «Пам'ять», гурток козацьких бойових мистецтв, факультатив «Козацька військова справа»). Формує уміння захищати рідну мову, культуру, землю, досліджує і практично відроджує військово-спортивне мистецтво козаків: верхової їзди, стрільби з лука, володіння списом, шаблею, подолання природних перешкод, керування човном під веслами та вітрилами, різних видів боротьби та протиборств, козацького багатоборства.

6. Паланка національного відродження (клуб «Берегиня»: фольклорно-етнографічна секція, секція декоративно-прикладного мистецтва, літературно-фольклорна секція, факультатив «Козацька культура»). Продовжуючи патріотичні

традиції, звичаї прашчурів-козаків, навчає кожного молодого козака та козачку палко і ніжно, самовіддано любити свою калинову, вишневу країну, по-синівському служити їй корисними справами. Виховує в юних козаків родинні цінності, повагу до свого роду, бажання примножити його славу Добром, Правдою, Красою. Збирає і записує унікальні народні обряди, відроджує їх, популяризує пісенну народну творчість, виховує інтерес до народних ремесел, розвиває трудові і художні навички, знайоме з технікою виготовлення предметів українського побуту. Вивчає фольклор рідного села, краю, формує високу мовну культуру. Організовує дослідження кожним юних та молодим козаком, класними загонами славної історії українського козацтва, вивчення героїчного життя, подвижницької діяльності гетьманів, отаманів, керівників повстань. Допмагає виконати козачатам конкретну програму вивчення козацького визвольного руху, козацького краєзнавства, туризму та екскурсій козацькими шляхами, пошук козацьких могил та цвинтарів, їх упорядкування, встановлення пам'ятних знаків, вивчення молоддю козацьких родоводів під гаслом «Шукай, козак, свій родовід!»

7. Паланка організації дозвіль (драматичний гурток, дискотеклуб). Організовує змістовне дозвілля через колективні творчі справи, відзначає народні традиційні свята, знайоме та пропагує драматичну та літературну творчість. На культурно-історичних традиціях козацтва формує високу мораль, силу волі і духу підлітків і юнаків, допомагає їм оволодіти основами української козацької філософії, ідеології, психології, національного характеру і світогляду. Допмагає відроджувати козацькі мистецькі традиції: гуртового співу, танцю, дотепного влучного слова, художньої вишивки. Допмагає вивчати і застосувати на практиці козацькі знання: народної медицини, астрономії, агрономії, метеорології, кулінарії. Проводить роботу, спрямовану на те, щоб кожен учень – член козацького осередку займався самопізнанням і саморегулюванням, самовдосконаленням, розвивав свої інтелектуальні здібності і можливості, пізнавав сутність й особливості козацької ідеології (філософії, світогляду, моралі, етики, естетики, характеру, правосвідомості).

8. Паланка зарубіжних зв'язків (гурток знавців іноземної мови). Налагоджує зв'язки із зарубіжними школярами. Проводить роботу з вивчення культури та життя держав ближнього та далекого зарубіжжя.

9. Паланка роботи з молодшими школярами (гуртки «Умілі руки», «Юний художник», клуб «Чомучок»). Організовує позаурочну діяльність молодших школярів, надає шефську допомогу, залучає молодших школярів до спільної роботи з впровадження козацько-лицарського виховання.

10. Паланка трудової діяльності та охорони середовища (гурток екологів, ремонтна бригада, навчально-виробнича бригада, тимчасові трудові об'єднання). Проводить активну діяльність з охорони довкілля, збереженню шкільного майна, проведення трудових операцій. Формує в козачат любов до рідної природи, готовність і уміння берегти і примножувати її багатства, красу. Вивчає екологічне становище в регіоні. Засобами козацької педагогіки формує якості господаря рідної землі, державну позицію та інтереси українського власника, який чесною і самовідданою працею нарощуватиме матеріальні блага, духовні цінності рідного народу, гармонійно поєднуюватиме особисті і загальнонаціональні інтереси. Допмагає пізнати і дослідити, а також відродити традиції козаків як мудрих хліборобів, уміли орачів, господарів землі; прилучає козачат до організації і ведення госпрозрахункових трудових об'єднань, малих підприємств, асоціацій. Допмагає відроджувати ремесла і промисли: бондарство, гончарство, бджільництво, ковальство.

11. Паланка навчально-пізнавальної діяльності (МАН, предметні гуртки, групи консультантів з предметів, пости взаємодопомоги). Організує взаємодопомогу в навчанні, консультаційну допомогу з предметів, контролює відвідування уроків, проводить предметні тижні, місячники, олімпіади, конкурси. Роботу спрямовує на пізнання козачатами законів розвитку науки, формує любов до науково-пізнавальних процесів, допомагає вивчати сучасні види техніки і технології, організувати особисту і

спільну творчу діяльність (радіозв'язок, телерадіоконструювання, телерадіомоделізм, авіамоделізм, автомобільна та тракторна справа, радіомоделювання).

12. Паланка інформації (шкільна газета, фотогазета, газета-календар, шкільний часопис, прес-бюлетень, рекламний вісник). Інформує учнів, батьків, вчителів, громадськість про всі події, що відбуваються в школі.

13. Паланка дисципліни та порядку (пости чистоти та бережливості, штаб «Живи, книго!»). Формує навички здорового способу життя, контролює дотримання санітарно-гігієнічних норм, виховує бережливе ставлення до хліба, збереження книг.

14. Паланка соціального захисту (загони милосердя). Піклується про ветеранів війни, одиноких, пристарілих, шефствує над могилами полеглих воїнів, допомагає дітям з малозабезпечених сімей.

15. Історико-краєзнавча паланка (рада «Шевченківської світлиці», рада музею «Рідне село», історико-краєзнавчий гурток, факультатив «Історія козацтва»). Допомагає глибоко пізнавати історію українського козацтва, досягнуті ним національні пріоритети – ідейні, політичні, наукові, культурні і державотворчі. Поширює знання серед козачат про козацький національний визвольний рух, про заслуги козаків у боротьбі з чужоземними загарбниками, допомагає вивчати історичні документи, історичні праці про героїку козаччини, художні твори.

15. Суд Козацької Честі. Розробляє законодавчі документи (статут, закони, конституцію тощо). Слідкує за їх виконанням. Розглядає порушення прийнятих законодавчих актів, різні конфлікти.

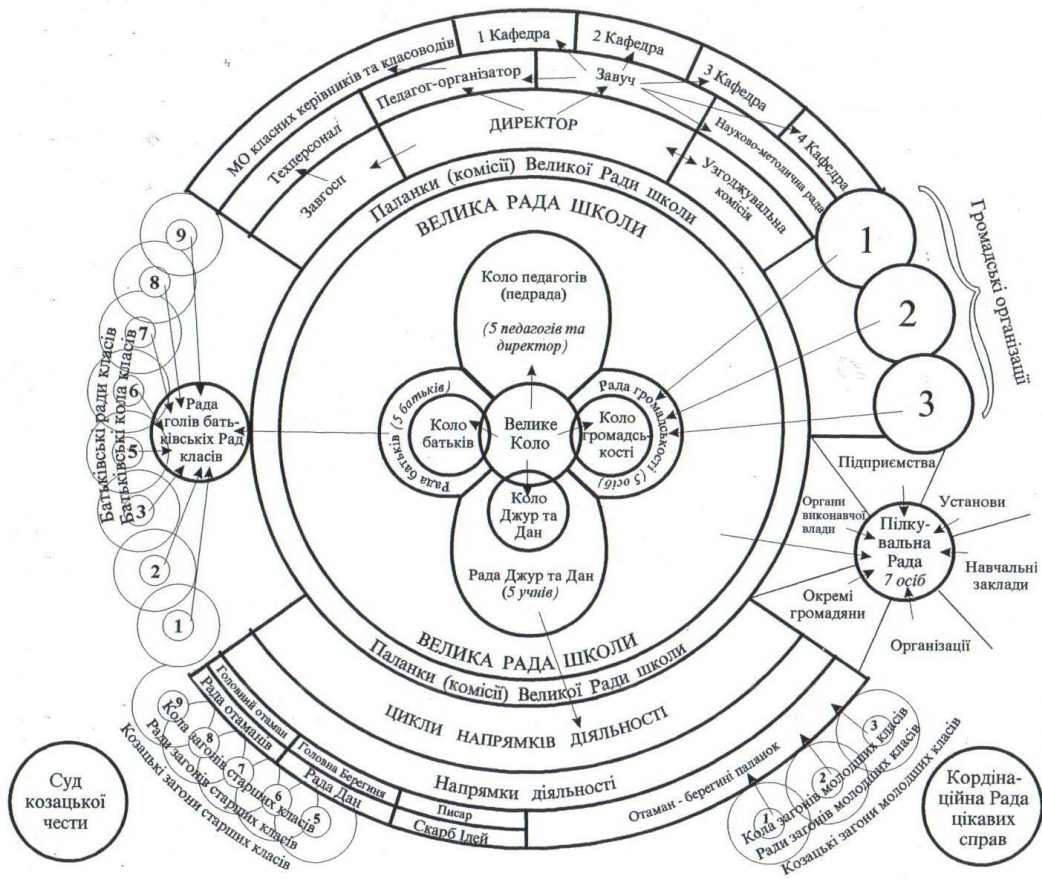
17. Координаційна Рада Цікавих Справ. Організує проведення колективних творчих справ.

18. У паланках працюють отаман (берегиня), творчі групи, особи – організатори та інструктори.

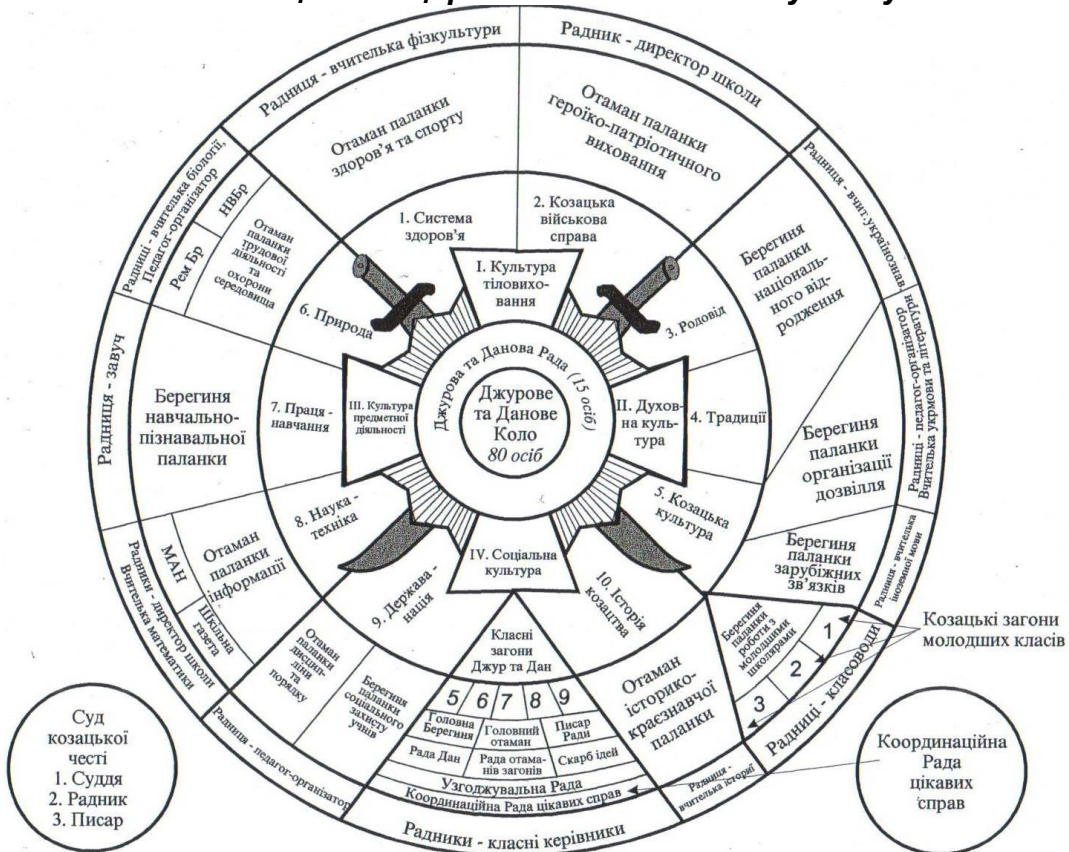
Додаток 2. Функціональні обов'язки керівного складу класних козацьких загонів шкіл козацько-лицарського виховання Бужаку

1. Отаман – здійснює загальне керівництво загonom.
2. Писар – веде канцелярію і разом з отаманом здійснює заходи щодо діяльності загону. Це - головний розпорядник, адміністратор і координатор діяльності загону.
3. Обозний – відає господарством та природозахисною діяльністю загону.
4. Скарбник – відає фінансами загону.
5. Осавул – стежить за поведінкою джур козацьких та молодих козаків, за виконанням заходів військово-патріотичного виховання та вишколу козачат, джур козацьких і молодих козаків з питань традиційних козацьких військових умінь та єдиноборств.
6. Хорунжий – головний прапороносець, відає козацькими стягами й хоругвами, крім того відповідає за фізичне виховання козачат, джур козацьких та молодих козаків.
7. Бунчужний – завідує козацькими клейнодами – бунчуками, пірначами тощо. Відповідає за культурно-мистецьку діяльність та виховну роботу в загоні.
8. Суддя – очолює суд козацької честі. Цей суд розбирає спірні питання, проступки джур козацьких, молодих козаків, неправильні дії загону та окремих його представників. Суд керується лише принципами лицарського кодексу козаків та Статутом.
9. Довбуш – завідує загонovими литаврами, якими скликає товариство на Ради, Круг.
10. Товмач – перекладач, знає іноземні мови.
11. Шафар – під час походів заготовляє провіант. Він ключник, економ, домоправитель.

Додаток 3. Загальна структура державно-громадського управління шкіль козацько-лицарського виховання Буджаку

Додаток 4. Структура учнівського самоврядування шкіль козацько-лицарського виховання Буджаку

**Додаток 5. Напрямки роботи Ради Джур та Дан
шкіл козацько-лицарського виховання Буджаку**

Керівний склад Ради Джур та Дан		1. Головний отаман Ради Джур та Дан		Рада отаманів загонів	Узгоджувальна рада	Координаційна Рада цікавих справ
		2. Головна Берегиня Ради Джур та Дан		Рада Дан (Берегинь) загонів		
		3. Писар Ради Джур та Дан		Скарб ідей		
ЦИКЛИ НАПРЯМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ		НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ		ОТАМАН-БЕРЕГИНЯ	РАДНИК-РАДНИЦЯ	
I	Культура тіловиховання	1	Система здоров'я	Отаман паланки здоров'я та спорту	Вчителька фізкультури	
		2	Козацька військова справа	Отаман паланки героїко-патріотичного виховання	Директор школи	
II	Духовна культура	3	Родовід	Берегиня паланки національного відродження	Вчителька українознавства	
		4	Традиції			
		5	Козацька культура	Берегиня паланки організації дозвілля	Педагог-організатор	
				Берегиня паланки зарубіжних зв'язків	Вчителька іноземної мови	
Берегиня паланки роботи з молодшими школярами		Класоводи				
III	Культура предметної діяльності	6	Природа	Отаман паланки трудової діяльності та охорони середовища	Вчитель біології, педагог-організатор	
		7	Праця - навчання	Берегиня паланки навчально-виховної діяльності	Завуч	
		8	Наука - техніка	Отаман паланки інформації	Директор школи, вчителька математики	
IV	Соціальна культура	9	Держава - нація	Отаман паланки дисципліни та порядку	Педагог-організатор	
				Берегиня паланки соціального захисту	Педагог-організатор	
		10	Історія козацтва	Отаман історико - краєзнавчої паланки	Вчителька історії	

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№19(597) ВЕРЕСЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

Козаки-педагоги та отамани-виховники Буджаку.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ШКОЛИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ БУДЖАКУ

Краще запалити свічку, ніж хаяти темряву.

Історія вчить, що ефективне те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Концепція гарту козака та берегині звертає увагу на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

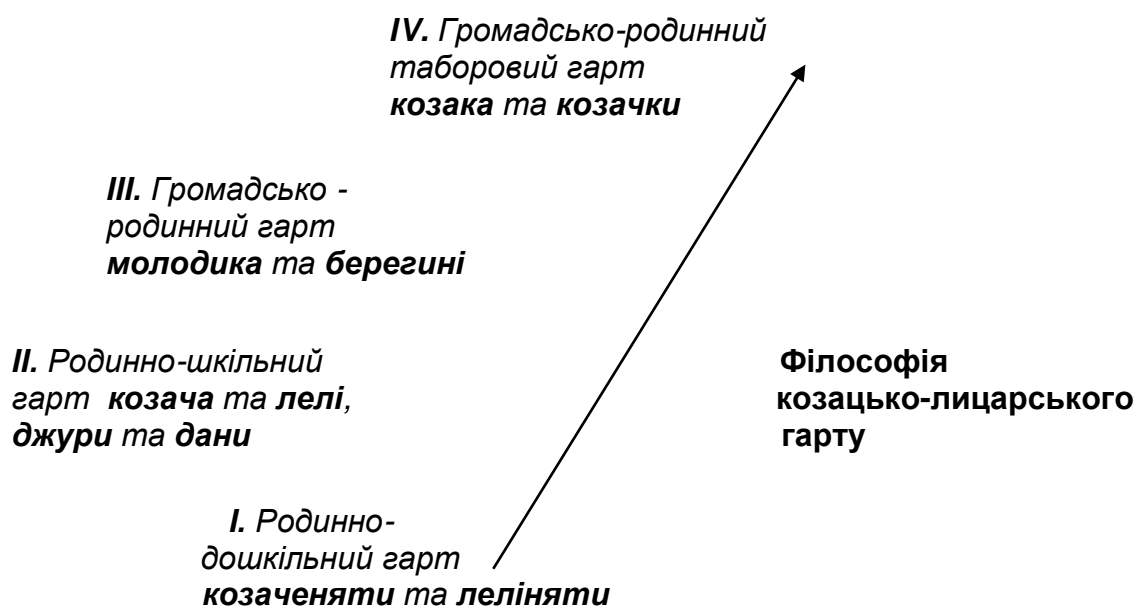
Родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти (діти до 6 років) здійснюється через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програм дитячого садка.

Родинно-шкільний гарт козачати та лелі (діти 6-9 років), джури та дани (діти та підлітки 10-13 років), молодика (молодого козака) та берегині (юнаки та юнки з 14 років) проводиться у формі навчально-виховного закладу козацько-лицарського гарту: А/ класна робота за рахунок варіативної частини навчального плану з основних дисциплін козацько-лицарського гарту; Б/ позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (одна з форм самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів; В/ позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації “Молода Січ” Українського козацтва.

Громадсько-родинний гарт молодика та берегині (молоть з 14 років) здійснюється через діяльність куренів Українського козацтва та жіночої громади Українського козацтва, роботи Центру, клубів та ін. козацького спрямування.

Громадсько-родинний таборовий гарт козака та козачки (молодика та берегині, джури та дани, козака та лелі) на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») здійснюється через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духівний вишкіл.

Сучасна система гарту козака та берегині

Практика роботи громадських організацій козацького спрямування переконливо свідчить, що поглиблення і примноження козацько-лицарських традицій в сучасних умовах сприяє нарощенню зусиль державотворчого спрямування, піднесенню духовності як кожної особистості зокрема, так і всієї громади, суспільства в цілому...

Козацький лицарський гарт – система громадського навчально-виховного впливу нового типу, що покликана дати молоді додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити її надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Навчальний план школи козацько-лицарського виховання розроблено з урахуванням вимог Закону про освіту та основних положень Державної національної програми „Освіта”. Він є перехідним для поступового трансформування загальноосвітньої школи у школу козацько-лицарського виховання та приведення змісту навчально-виховного процесу у відповідність із сучасними суспільними і особистими потребами.

Навчальний план створює передумови для здобуття повноцінної освіти всіма козацатами з урахуванням державних вимог, регіонально-національних особливостей, місцевих запитів та потреб особистостей. Цьому сприяє виділення у змісті освіти двох компонентів: державного і шкільного.

Державний компонент має забезпечити соціально необхідний для кожного козацати обсяг і рівень знань, умінь і навичок (державний стандарт загальної середньої освіти) і відповідає змісту державного компонента загальноосвітньої школи, на базі якої функціонує школа козацько-лицарського виховання.

Шкільний компонент складається з курсів за вибором і факультативів, додаткових занять і консультацій (індивідуальних та групових) та гурткових занять, перелік яких затверджує Велика рада школи. Шкільний компонент знаходиться в повному її розпорядженні і реалізується для задоволення потреб дітей в організації компенсуючих і розвиваючих занять, посиленні окремих предметів (зокрема, козацько-лицарського направлення), введення нових курсів, поглибленого вивчення предметів, занять учнів за індивідуальними програмами тощо.

При потребі, за наявності вільних годин, замість одного виду занять шкільного компонента (наприклад, курси за вибором) можна проводити інші (консультації тощо). Мінімальна наповнюваність груп для факультативних занять і курсів за вибором – 5 учнів. При потребі можуть створюватись міжкласні та міжшкільні факультативи і курси за вибором учнів. За рішенням місцевих рад депутатів факультативи і групи для вивчення курсів за вибором можуть комплектуватися незалежно від наявної кількості учнів. Додаткові заняття і консультації в межах виділених годин проводяться з групою учнів з будь-якою наповнюваністю або з окремими учнями.

*Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина.
Цикли і напрямки.*

	Цикли предметів		Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).		1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
			2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).		3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.
			4. Традиції.	Любись Україну, як сонце любись.
			5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 7,8).		6. Природа.	Плекати український храм природи.
			7. Праця-навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
			8. Наука-техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).		9. Державна-нація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
			10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

*Навчальний план школи козацько-лицарського виховання. Варіативна частина.
Шкільний компонент та гуртки.*

Класи Напрямки		Козачата та Лелі					Джури та Дани			Молоді Козаки та Берегині			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Система здоров'я	Діюча програма з фізичної культури. Система козацького тіловиховання. Авторська програма. Діюча програма з валеології.											
2	Козацька військова справа	Козацьке військове мистецтво. Авторська програма. Діюча програма з ДПЮ.											
3	Родовід	Вивчення свого родоводу та видатних козацьких родів. Авторська програма.											
4	Традиції	Діюча програма з українознавства та авторські спецкурси.											
5	Козацька культура	Діючі програми факультативів, курсів за вибором та гуртків з мистецтва, культури та ін. Українська козацька культура. Авторська програма.											
6	Природа	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з природничих дисциплін та авторські спецкурси.											
7	Праця–навчання	Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з навчальної та предметної діяльності, в тому числі й козацьких промислів.											
8	Наука–техніка	Олімпіади та інтелектуальні змагання. Авторські спецкурси. Робота МАН. Діючі програми факультативів, курсів за вибором, гуртків з технічної творчості.											
9	Держава–нація	Вивчення козацької Конституції. Авторська програма. Діюча програма з правознавства.											
10	Історія козацтва	Історія козацтва. Авторська програма.											

1. Тимофєєв В.Я. Дитячий та юнацький козацький рух.
<http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/9131/> <http://i.lekciya.com.ua/doc/920/index.html>
<http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-ditjachij-ta/>
2. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт.
<http://kozakpedagog.webstolica.ru/info> <http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-gart/>
3. <http://Budzakkozak.webstolica.ru/> <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>
4. <http://www.proza.ru/avtor/timeich/> <http://Kozakbiblio.web-box.ru/>
5. <http://samlib.ru/t/twja/>
6. <http://subscribe.ru/archive/history.cossacksdom/201101/19220221.html>
7. http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/ <http://www.cossackdom.com/enciclopr.html>

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. +38-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис козаків Буджаку	№20(598) ВЕРЕСЕНЬ 2017	Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Часопис заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ **Після нас не буде нас, а справи залишаться...**

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.

Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постане сучасне українське лицарство – духовно постане Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ГОЛОВНЕ – УВАГА ДО ШКОЛИ

Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства...

Проблеми виховання дітей та молоді мені знайомі не з книг; тридцятирічний педагогічний досвід (двадцятирічний директорський) та п'ятнадцятирічний досвід роботи на керівних посадах в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування дають підстави робити пропозиції щодо його покращання.

Сучасний його стан загрозливий. Якщо рівень навчання в загальноосвітніх школах становить 0,6 від можливої одиниці, то рівень виховання - 0,3; поза школою взагалі панує антивиховання. Цей стан погіршується, бо практично не зроблено спроби змінити в країні ситуацію з мораллю на кращу і школа залишається єдиним гарантом виховання дитини порядною людиною, патріотом України. **Тому на сучасному етапі розвитку держави головне - увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота.**

ГОЛОВНА МЕТА ОСВІТИ – ВИХОВАННЯ; ОСНОВНИЙ НАПРЯМОК СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ – ФОРМУВАННЯ ДУШІ

Рівень розвитку освіти - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник його прогресу або регресу. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: навчання і виховання. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. Лише поєднання навчання і виховання особистості формує у неї культуру самостійного мислення, розвиває і зміцнює духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію.

Ми часто зустрічаємо людей назверх освічених, енциклопедично озброєних знаннями, а всередині в них пустеля, як говориться в Біблії, «гроші пофарбовані, поваплені» і тому в теперішній час нам потрібні люди не тільки озброєні знаннями, а й духовно, психічно, фізично спроможні розвивати творчі здібності свої та навколишніх; співпрацювати з людьми різних філософських, політичних, релігійних поглядів; здатні вирішувати проблеми сьогодення й майбутнього; особи з великим культурним та духовним потенціалом; особи **виховані**.

Досвід практичної роботи свідчить, що **головна мета освіти - виховання; навчання повинно бути підпорядковано вихованню.**

Школа - єдиний соціальний інститут, який, виховуючи учнів сьогодні, працює на перспективу. Саме тут висока професійна майстерність педагога-вихователя стимулює потребу школяра стати свідомішим, самовдосконалюватися, щоб реалізуватися як громадянин.

Виховання - це, в першу чергу, **щеплення моралі та створення** в учнів навичок життя в моральній атмосфері, бо глибока моральна криза в нашій країні є наслідком прогалин і в освітньому процесі, зокрема у недооцінці ролі духовності української національної школи, яка виступає одним із важливих елементів збереження і розвитку спільноти, її духовного ядра і постачає суспільству свідомих громадян, носіїв духовності.

Загальної системи народного виховання для всіх народів немає, у кожного народу своя, особлива, національна система виховання. Вона базується на рідній, національній мові.

Рідна школа – це головна основа національного життя держави, основа рідної школи – національне виховання. Наше національне виховання – це козацьке

виховання, бо українці – нація козацька; козаки були типовими представниками рідного народу, вони втілювали волелюбний національний характер, відображали його потреби, інтереси, прагнення; і вони створили самобутню і високоефективну, близьку до європейської, національну систему освіти і виховання – козацьку педагогіку, яку впроваджують в свою роботу колективи навчальних закладів Південноукраїнського Задністров'я, бо творче впровадження в життя ідей і засобів козацького виховання має забезпечити формування фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України. Тому, конкретизуючи основну мету освіти, наголошую – **виховання повинно бути національним.**

Зупинюся ще на декількох аспектах, які конкретизують основну мету освіти. Перший, що пов'язаний із розвитком режиму життя, - розвиток усіх здібностей людини й особливо тих, які притаманні конкретній особі. Якщо людину навчати та виховувати у тісній атмосфері одного фаху, то по сусідству із цим фахом утворюється вакуум, у який втягується «виховання вулиці», навички, отримані від таких ж вузьких фахівців. Тому виховання та підпорядковане йому навчання повинні готувати особу, моральну особу, особу, яка легко оволодівала б любим фахом.

Повідомляти відомості може телевізор, комп'ютер. Виховувати людину може тільки педагог-творець. Освіта, що підпорядкована завданням виховання - творчість, творчість особливо тонкої структури, що потребує уваги, загостреної інтуїції і, як всяка творчість, - **свободи.**

Педагог - творець, тому не потрібно ставати йому на заваді детальними вимогами програм, методичних вказівок. Якщо педагог щось особливо любить (творчість поета, письменника, художника, якийсь розділ математики, біології та ін.), то для нього необхідно надавати можливість прищепити цю любов своїм учням. Педагог мусить (хоча б якійсь мірі) прагнути вложити в учня хороші риси своєї особи. Небезпечно, коли хороший виконавець методичних вимог одночасно дріб'язковий, бездуховний та ін. Все це так або інакше відобразиться (можливо, не зараз) на його учнях.

З всього цього, впливає **другий аспект - школа повинна мати своє обличчя, а педагог повинен бути особою.**

Школа - це вихователі, викладачі, бібліотекар, працівники їдальні, й увесь її обслуговуючий персонал. Але головне (певна річ) - директор школи, який визначає її (школи) «особу», «душу», який створює в ній атмосферу доброзичливості до учнів й учителів між собою. Загальноновизнано, що якість навчально-виховної роботи більшою мірою залежить від якості керівника школи, ніж від рівня педагогічної майстерності вчителів й вихователів. Неможливо педагогічним працівникам компенсувати негативний вплив першої особи. Тому я бачу **наступний аспект - ефективне управління можливе лише за умови, що особа-керівник бачить перспективу розвитку закладу, розуміє завдання і специфічні особливості його, володіє необхідними навичками керування колективом й має відповідні якості для цього.**

Школа - це й приміщення, чисті, привітні, красиві й індивідуальні. І, звичайно, у школі повинні бути й списки випускників (у нашій школі навчалися такі особи). Кожен має згадувати свою школу завдяки тому особливому, що було в ній. Тому **ще одна аспект - школа повинна мати свою репутацію, й для цього конче необхідно знати - хто з достойних людей її закінчив, а самій школі варто цікавитися долею своїх вихованців.**

В підґрунті козацького гарту лежить щоденна практична робота козацьких організацій. Головна мета їх діяльності – формувати вільнолюбиву і незалежну особистість, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває козацьке гасло: **“Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву-лицарству!”**

Загально визнано, що суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі!**

Душу – Богові! Віра в Добро і Справедливість. Кодекс лицарської духовності козацтва.

Дедалі більше політичних і культурних діячів, учителів, батьків звертаються до християнських моральних цінностей як найбільш стійких, універсальних, не підвладних політичній та ідеологічній кон'юктурі. Це означає, що сучасне українське суспільство поступово підходить до визнання й опанування етичних основ християнства, від яких воно було штучно відлучене протягом багатьох десятиліть і до яких у більшості людей навіть було сформовано різко негативне ставлення.

Ніхто не буде сперечатися, що віра є носієм духовності. Так воно і є, адже те, чого навчають в християнстві, спрямоване на забезпечення нашого духовного добробуту, і найперше гармонії нашого внутрішнього світу. Багато людей відвідують храми, вважають себе віруючими і повага до традицій та релігії свого народу стримує багатьох з них від хибних кроків. Свою роль тут відіграє і громадська думка, а тому людина буде намагатися жити і діяти так, щоб не було соромно перед людьми.

Лише розвинута моральність, лише прийняття абсолютних вічних норм співжиття допоможе у потрібну годину людині – вона не буде вагатися, втримається, не піде на умовляння, адже матиме приписи на всі випадки життя. А нагородою буде чисте сумління та гармонія внутрішнього світу...

Тому формування душі як основної якості людини, визначення її духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя дитини – основний напрямок сучасного виховання...

Життя – Україні! Кодекс лицарської звитяги козацтва.

Козак: готовий боротися до загину за волю, честь і славу України; нехтувати небезпекою, коли справа стосується життя рідних, друзів, побратимів, долі Матері-України; з презирством і ненавистю ставиться до ворогів, прагне визволити рідний край від чужих заброд-завойовників; уміє доводити наукову неспроможність ворожих ідей і теорій, спрямованих на послаблення Української держави, на приглушення національної свідомості і самосвідомості, та встановлення національної несправедливості і нерівноправності; здатний відстоювати в будь-яких обставинах життя рідну мову, культуру, мистецтво, духовні традиції, гідність і гордість свого та інших народів; виявляє героїзм, подвижництво в творчій праці і в бою в ім'я свободи і незалежності України; відстоює своє право бути господарем на рідній землі,

володарем національних багатств, готовність нікому не давати на поталу своєї материзни і дідизни; здатний і готовий займатися постійно, в тому числі і в години можливого лихоліття, народотворчою і націотворчою діяльністю, будівництвом і зміцненням Української держави.

Серце – народові-нації! Заповіді милосердя козацтва.

Козак: готовий допомагати найслабшим, найбеззахиснішим – дітям, створювати умови для їхньої радості, попереджувати їхні страждання, замінювати їм у разі необхідності батька і матір, брата і сестру; всебічно допомагає сиротам, вдовам, бабусям і дідусям, турботливо ставиться до безпомічних, постійна їм матеріально підтримує; надає допомогу хворим, інвалідам, потерпілим від злих людей, стихійних сил природи; здатний до співчуття, жалю до людей, які потрапили в біду; готовий допомагати будь-якій людині, щиро розділити з нею журбу, страждання, горе, зробити все для того, щоб їй стало легше.

Честь – козацтву-лицарству! Кодекс лицарської честі козацтва.

Козак: любить батьків, вірний у коханні, дружбі, побратимстві, товаришуванні, ставленні до Батьківщини, рідного народу; готовий турбуватися про молодших, зокрема дітей, усіх літніх людей і людей похилого віку; підкреслено шанобливо ставиться до матері, дівчини, жінки, бабусі; виявляє непохитну вірність ідеям, принципам народної моралі, національним і загальнолюдським цінностям; відстоює свободу і незалежність особистості, народу, держави, єдність і соборність українських земель; прагне роботи пожертвування на будівництво храмів, навчально-виховних закладів, просвітних установ, пам'яток історії та культури; готовий проявляти принциповість і непримиренність до зла, аморальності і наступальність у боротьбі з ними; здатний цілеспрямовано й систематично розвивати фізичні і духовні сили, зокрема непохитну силу волі і непоборну силу духу, можливості свого організму, займатися самопізнанням і самовдосконаленням; уміє скрізь і всюди чинити шляхетно, виявляти добротність, лицарські чесноти, глибоку історичну пам'ять, національну гідність і гордість; турбується про розвиток національних традицій, звичаїв, обрядів, бережливо ставиться до рідної природи, землі, примножує її багатств; прагне внести якнайбільший особистий внесок у підвищення добробуту рідного народу, його матеріального і духовного рівня.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ – ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗДУХОВНОСТІ, РУЙНАЦІЇ МОРАЛІ

Труднощі та проблеми школи впливають із сучасних труднощів громади - економічних, демографічних, соціальних.

Термінове розв'язання всіх проблем школи неможливо (особливо соціально-економічних, фінансових, частково методичних), але проблеми виховання ми повинні вирішувати негайно; **головне завдання школи на сучасному етапі - протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.**

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовних життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.**

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій); якби мали таке

виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасного козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства**: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це **історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу**, яка виробила і в своєму бутті, способу життя відобразила найвищі цінності його національної душі, філософії, характеру, світогляду, моралі, правосвідомості, естетики; це лицарська духовність, компоненти якої розвиваються у напрямі довершеності, найглибшого відображення потреб, інтересів української нації, держави.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути **національній, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі**, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Козацько-лицарський напрямок в сучасній педагогіці я особисто вважаю найперспективнішим напрямком в теорії сучасного виховання громадянина, патріота України; за цим напрямком майбутнє; він буде слугуватиме підґрунтям державної системи виховання, бо ми, браття, козацького роду!

ШКОЛА КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ГАРТУ – ОСНОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ВИХОВАННЯ КОЗАКА ТА БЕРЕГИНИ

Загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних національних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі.

Школа козацько-лицарського гарту (виховання) – громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

У практичній роботі школи козацького гарту дотримуються **основних змістовних компонентів сучасного козацько-лицарського виховання молоді**, які втілені у наступних циклах і напрямках навчального плану школи цього типу:

	Цикли предметів (блоки)	Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).	1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
		2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай по-лицарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).	3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.
		4. Традиції.	Любіть Україну, як сонце любіть.
		5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.

III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 6,7,8).	6. Природа.	Плекати український храм природи.
		7. Праця - навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
		8. Наука - техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).	9. Держава - нація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
		10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Колись мені мій дід (дунайський старовірський священник) казав: «Молодь необхідно вчити релігії, дисципліні, пошані до закону, любові до науки і праці, почуттю відповідальності – це в подальшому житті буде їй необхідним». Потім додав: «А ще вони повинні бути козаками, й, коли треба, брати шаблюки!»

Навчально-виховні заклади, що працюють в напрямку козацько-лицарського виховання, функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, тому потребують комплексу основних концептуально-методичних документів. Ці документи розроблені автором статті, пройшли апробацію в навчально-виховних закладах козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я, надруковані та виставлені в Інтернеті:

- 1. Тимофєєв В.Я. Козацький дитячий та юнацький рух.**
<http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/9131/> <http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-ditjachij-ta/>
- 2. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт.** <http://kozakpedagog.webstolica.ru/info>
<http://kozakbiblio.web-box.ru/optimisation.html/suchasna-kozacka-pedagogka/timofv-vja-kozackij-gart/>
- 3. Програмна стаття «Час виховувати лицарів».**
<http://narodna.pravda.com.ua/nation/4de62fdf0185d/> <http://Budzakkozak.webstolica.ru/>
<http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>
- 4. Матеріали з козацько-лицарського виховання (теорія).**
<http://www.proza.ru/avtor/timeich/> <http://Kozakbiblio.web-box.ru/>
- 5. Матеріали з козацько-лицарського виховання (практика).**
<http://samlib.ru/t/twja/> http://samlib.ru/u/ushanowa_s_w/
- 6. Історія козацтва Буджаку.**
<http://subscribe.ru/archive/history.cossacksdom/201101/19220221.html>
- 7. Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання.**
<http://www.proza.ru/2008/12/24/442> <http://studentbank.ru/view.php?id=5119>

В.Я.Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<p>Часопис козаків Буджаку</p>	<p>№21(599) ЖОВТЕНЬ 2017</p>	<p><i>Душу – Богові! Життя – Україні! Серце – народові-нації! Честь – козацтву- лицарству!</i></p>
<p>E-mail: Budzakkozak@ukr.net</p>	<p>Часопис заснований у жовтні 1991 року</p>	<p>http://Budzakkozak.webstolica.ru/</p>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В парку Миру відбувся традиційний захід (готував міський Центр соціального захисту населення) вшанування ветеранів (Всесвітній День ветерана - День ветерана України – День людини поважного віку).

Посвята до козацтва В.Мартинюка.

Загальне фото на згадку.

Козаки із керівництвом міста.

Козаки співають.

Участь у проведенні заходу взяли ветерани Українського Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Г.Трегубенко, Г.Клоченко, В.Воробйов, О.Ступак, Д.Георгієш, П.Антонов, Є.Пітюков, І.Комарова). Відбулося посвячення в козаки Мартинюка Валентина Івановича (Турлаки), якого рекомендував П.Антонов.

Відбулася Рада Отаманів Українського Буджацького козацтва з питань підготовки до Дня Українського козацтва.

Зліва: Г.Трегубенко, Д.Георгієш, В.Лукашевський, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Б.Устименко, О.Ступак.

Відбувся урочистий прийом козаків-представників Ради Старійшин УБК в Білгород-Дністровській районній Раді ветеранів України (голова П.Ластовецький, заступник М.Адиров).

Зліва (сидять): В.Тимофєєв, П.Ластовецький, Д.Георгієш, М.Маринеску. Зліва (стоять): О.Ступак, Б.Устименко, В.Воробйов, Г.Хохлачов.

Козаки М.Маринеску, О.Ступак, Г.Клоченко, М.Скибенко, Г.Хохлачов, Д.Георгієш, В.Воробйов були нагороджені грамотами Ради ветеранів. Після нагородження козаки поспілкувались у неформальній обстановці.

Відбулася посвята в козачата та лелі, джури та дани, молоді козаки та берегині учнів Білгород-Дністровської ЗОШ №6. Висвячували козаки В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, О.Ступак, П.Антонов, о.Михаїл (Євчев), – священник Болгарської церкви м. Білгорода-Дністровського, Берегиня – О.Гамар.

Лунає Гімн України – «І покажем, що ми, браття, козацького роду!».

Напередодні Дня українського козацтва в міському Центрі соціального захисту відбулася зустріч ветеранів козацького руху Задністров'я та Подністров'я. В перебігу дійства пройшла посвята в Берегині Малінської Віри Самсонівни. Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, О.Ступак, Г.Хохлачов, Д.Георгієш.

Зліва по колу: Г.Хохлачов, О.Ступак, В.Лукашевський, В.Тимофєєв, В.Малінська, Є.Пітюков, М.Маринеску, Д.Георгієш.

На Покрову відбулася Велика Рада Українського Буджацького козацтва. Урочистості та нагородження проводилися у міському Центрі культури та дозвілля. Грамотами міського голови, голів райдержадміністрації та райради були нагороджені козаки та Берегині: Б.І.Устименко, Т.Г.Римська, Лукашевський В.В., Ковпак В.П., Вронська

В.М., Вдовиченко О.М., Гловацька В.П., Завойчинський М.О., Добрева Г.В., Осолінська В.С., Тиханська О.Ю., Тома Т.І., Чороба М.І., Трегубенко Г.Ф., Чекмарьова Л.В., Адиров М.С., Антонов П.П., Кузаконь Т.П., Ніколаєнко С.О., Пітюков Є.П., Параденко І.Г., Ростікова С.С., Холостенко Г.В., Щербина Ю.І., Яровой О.С.

Урочистості продовжилися в Бритівському БК: посвята до козацтва голови райдержадміністрації Ільченка С.П. та козацати Максима Меркулова. Після урочистостей козаки поспілкувались у неформальній обстановці (із дегустуванням козацького кулішу).

Фото на згадку.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

ЮВІЛЕЙНИЙ НОМЕР
Часопису
козаків Буджаку

№22(600)
ЖОВТЕНЬ
2017

Душу – Богові!
Життя – Україні!
Серце – народові-нації!
Честь – козацтву-
лицарству!

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Часопис заснований
у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не усі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Досвід багаторічної діяльності нашої організації вивів формулу успіху модернізації козацтва: «Синтез чужих досягнень і власних традицій».

Тому для Українського Буджацького козацтва (теоретично):

1. Козацькі ідеї повинні відносно легко і безболісно усвідомлюватися широким загалом.

2. Козацькі новації повинні органічно продовжувати і розвивати віками усталені українські козацькі національні традиції.

3. Черговість і темпи впровадження козацьких новацій визначаються мірою їхньої сплетеності в мережу віками вироблених і закорінених у українській козацькій національній свідомості цінностей.

Тому для Українського Буджацького козацтва (практично):

4. Взаємодія із владою; делегування козаків до влади; залучення представників влади до козацтва. Взаємодія із впливовими людьми, педагогами; залучення їх до козацтва.

5. Підготовка кадрового резерву козацтва (в тому числі й у владі) - починаючи із дитячого садочка-школи-виша - через систему козацьких навчальних закладів-курсів-тренінгів-семінарів тощо.

6. Увага дитячо-юнацьким молодіжним козацьким організаціям – «Січ», «Молода Січ», «Сокіл», «Пласт», «Джура».

7. Увага козакам-характерникам. Увага козачатам-характерникам.

Редакція часопису козаків Буджаку «Козацький вісник» - квітень 1995 року. Зліва-направо: С.Макаренко, О.Козаченко, В.Білоус, М.Маринеску, В.Тимофєєв (головний редактор), А.Редько, Ф.Макаренко.

З ІСТОРІЇ КОЗАЦЬКИХ ЗМІ БУДЖАКУ

В діяльності козацтва важливо інформувати отаманів, козацьку старшину, козаків про здобутки козацьких колективів. Цьому сприяють статті в масових ЗМІ, друк своїх козацьких видань. Козацтво Буджаку із самого початку своєї діяльності приділяло цьому питанню достатню увагу: виходить свій Часопис (з 1991 року), багато матеріалу козаки друкували в масових ЗМІ (вже більше 300-х статей в районних, обласних, центральних виданнях та VIP-журналах), створено Інтернет-сайти (з 2008 року), є багато Інтернет-сторінок (з 2008 року).

I. КОЗАЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

«...Після нас не буде нас, а справи залишаться» - сказав мій (пра)прадід Давид Макаров (прим. авторів) – останній станичний отаман некрасівських козаків Дунайської Муравльовки, страчений румунами в січні 1918 року за збройний супротив. Я додам: «Справи залишаються, якщо їх занотує Хранитель в Літопису».

Так, нам, козакам, потрібен свій друкований орган, свій Літопис, бо багато чого з діяльності нашої (кінця ХХ – початку ХХІ століть) забулося, зникло багато документів, відходять у Спокій старі Козаки, які розпочинали справу...

1. 1991-1998. «Козацький вісник». Рукописний орган Адамівського осередку козацтва. Почав випускатися з жовтня 1991 року. Редактор В.Тимофєєв. Перші три роки «Вісник» розмножувався під копірку. З 1994 року в м. Білгороді-Дністровському почала працювати філія копір-центру СП «Петрекс» й розмножували газету (з оригіналу) вже там. Всього вийшло **14 номерів** формату А4:2. Останні три номері вийшли із фотографіями. Тираж газети не перевищував 20 екземлярів.

«Козацький вісник» виконував функції листівки під гаслом «Прочитай та передай товаришу». У «Віснику» розміщувалися матеріали теоретично-інформаційного змісту для широкого обговорення: Програмний документ Адамівського Осередку Козацтва, Положення про Козацьку школу «Джур», Положення про Клейноди АОК, Козацькі заповіді, Положення про Козацьке тілодуховиховання, Правила поведінки Козака, Положення про Добровільну Козацьку Дружину, Програма діяльності АОК, Програма виходу Адамівської громади з моральної (духовної) кризи та ін.

2. 1998-2015. «Козацький вісник». Друкований орган Буджацького козацтва, який виконував функцію своєрідного довідника з історії останніх козацьких військ на теренах України (Буджацьке, Дунайське, Новоросійське), сучасного козацтва українства в діаспорі (Болгарія, Румунія, Молдова, Придністров'я) та практики сучасного козацького руху Буджаку. Всього вийшло **37 номерів**. Редактори В.Тимофєєв, С.Ушанова.

3. 1998-2001. «Козак» з додатками «Козача», «Леля», «Джура», «Дана», «Молодик», «Берегиня». Друкований (на друкарській машинці) орган Адамівської Січі (школи). Почав друкуватися з квітня 1998 року. Ілюстрований фотографіями. Редактор В.Тимофєєв. Розмножували (по 25 екземплярів) в СП «Петрекс». Всього вийшло **45 номерів** формату А4:2. На сторінках газети друкувався теоретичний матеріал – зокрема, спроба концепції школи козацько-лицарського виховання, положення про школу цього типу, статут. Велася хроніка школи та Адамівського куреня Українського козацтва – описувалися події шкільного життя, Адамівської «Молодої Січі», Адамівського куреня Українського козацтва, Білгород-Дністровської паланки Українського козацтва (міжрайонового товариства козаків Буджаку), Адамівської громади.

4. 2001-2003. «Річ про Адамівську Січ». Друкований (на друкарській машинці) орган Адамівської Січі (школи). Почав друкуватися з квітня 2001 року. Ілюстрований фотографіями. Редактор В.Тимофєєв. Спочатку розмножували по 10 екземплярів в СП «Петрекс»; в останній рік випуску тираж досяг 50 екземплярів. Всього вийшло **220 номерів** формату А3. Поступово газета стала друкованим органом всієї Адамівської громади та козацьких осередків Білгород-Дністровського району: в Літопису друкувалися матеріали з життя громади, людей, що тут мешкають, біографії видатних козаків Задністров'я.

5. 2004-2006. «Річ про Буджацьку Січ». Друкований (на друкарській машинці в 2004-2005 роках; комп'ютерний друк з 2006 року) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2004 року. Редактор В.Тимофєєв. Розмножували (по 50 екземплярів) в СП «Петрекс» протягом 2004-2005 років, з 2006 року – самодрук. Всього вийшло **37 номерів** формату А4:2. Літопис розповсюджувався серед козаків; по одному примірнику отримували школи козацько-лицарського виховання. Літопис знайомив читача з новинами козацтва, історією та сучасним станом всіх 28 козацьких військ (11 з них були на Україні – Азовське, Бузьке, Буджацьке, Запорозьке Низове, Запорозьке Реєстрове, Грецько-Албанське, Дунайське, Катеринославське, Кримське, Усть-Дунайське, Чорноморське), з дитячо-юнацьким козацьким рухом, з особами, діяльність яких залишила слід в історії козацтва.

6. 2007. «Річ про Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2007 року. Розмножували самодруком по 100 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Всього вийшло **33 номери** формату А4:2. Друкувалося багато інформаційно-теоретичних та практичних матеріалів на допомогу козаку-наставнику, отаману, козацькій старшині; новини козаччини Задністров'я.

7. 2008. «Козацтво Задністров'я». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2008 року. Розмножували самодруком по 200 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Всього вийшло **27 номерів** формату А4:2. Випускали його з тематичними додатками: розповіді про козацькі організації Придунайської Січі

(Рені, Ізмаїл, Кілія, Вилкове), Буджацької Січі (Болград, Тарутине, Арциз, Сарата, Татарбунари); була продовжена розповідь про Задністрову Січ (Білгород-Дністровський) - районів та міських осередки, шкільні Січі; друкувалася історія козацьких формувань межиріччя Дунай-Дністер; розповідалося про особ, діяльність яких залишила слід в історії козацтва.

8. 2009. «Козак Задністров'я» - «Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2009 року. Розмножували самодруком по 200 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. В 2009 році вийшло **27 номерів** формату А4:2. Видання друкувало статті про козацтво Задністров'я, що діє в місті Білгороді-Дністровському та районі; про козаків та козачок Білгород-Дністровської громади, що в загальному громадському русі прокладають свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна. Були статті про козацтво Буджаку (Південноукраїнської Бессарабії).

9. 2010. «Козак Задністров'я». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Задністров'я. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з січня 2010 року. Розмножували самодруком по 250 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. В 2010 році вийшло **23 номера** формату А4:2. Видання друкувало статті про козацтво Задністров'я. Були статті про козацтво Буджаку (Південноукраїнської Бессарабії).

10. 2010-... «Річ про Буджацьку Січ». Друкований (комп'ютерний друк) орган козацтва Буджаку. Ілюстрований фотографіями. Почав друкуватися з жовтня 2010 року. Розмножується самодруком до 500 екземплярів. Редактор В.Тимофєєв. Вже вийшло **600 номерів**.

II. КОЗАЦЬКІ ІНТЕРНЕТ-САЙТИ.

В епоху стрімкого поширення технологій Інтернету Буджацьке козацтво не стояло осторонь від можливостей донести до широкого загалу інформації про свою діяльність. Інтернет-сайти козаків Буджаку почали інформаційну кампанію з грудня 2008 року; з серпня 2009 року на керівництво козацтва почали виходити Всеукраїнські та Міжнародні козацькі організації, VIP-видання...

1. Буджацьке козацтво:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%83%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B5_%D0%BA%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE

2. Козацтво Буджаку: <http://Budzakkozak.webstolica.ru/>.

3. Козацтво Задністров'я: <http://Dnestrkozak.webstolica.ru/>.

4. Козацтво Придунав'я: <http://Dunajkozak.webstolica.ru/>.

5. Козацтво межиріччя Дунай-Дністро: <http://Dunajdnestr.webstolica.ru/>.

6. Козацька педагогіка: <http://Kozakpedagog.webstolica.ru/>.

7. Історія козацтва Задністров'я: <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>.

8. Козацько-лицарське виховання: <http://www.proza.ru/avtor/timeich/>.

9. Історія Задністрового козацтва: http://www.proza.ru/u/uschanova_s_w/.

10. Козацька бібліотека: <http://kozakbiblio.web-box.ru/>

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.

м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,

E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Часопис
козаків Буджаку

№23(601)
ЖОВТЕНЬ
2017

*Душу – Богові!
Життя – Україні!
Серце – народові-нації!
Честь – козацтву-
лицарству!*

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Часопис заснований
у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Салганська Січ. Фото на згадку.

Відбулася посвята в джури та дани учнів 5 класу Салганської Січі. Висвячували козаки В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков, Г.Клоченко, Берегиня-директор школи – О.Тиханська.

Відбулася зустріч козаків УБК (Є.Пітюков, Г.Клоченко, П.Антонов) із козаченятами та лелінятами дитячого садочку №3 «Дзвіночок» м. Білгорода-Дністровського.

Фото на згадку.

У м. Миколаєві відбулася чергова Велика Рада Українського козацтва (Гетьман М.Пантелюк). У Великій Раді взяла участь делегація Буджацького козацтва.

Лунає Гімн України.

Відбулося засідання Координаційної Ради з питань розвитку козацтва в Україні при Міністерстві оборони України. Питання, що обговорювалися на засіданні – затвердження Регламенту роботи Ради, складу робочих комісій та їх регламенту роботи. Отамана УБК В.Тимофєєва було зараховано до Канцелярської служби (Штаб).

Фото із засідання Координаційної Ради.

Відбулося засідання Громадської Ради при Міністерстві освіти і науки України. Одне з питань, яке обговорювалося в перебігу засідання – стан військово-патріотичної складової національно-патріотичного виховання в умовах АТО. В обговоренні взяла участь делегація Українського Буджацького козацтва у складі Комітету Ради з питань національно-патріотичного виховання учнів та студентської молоді.

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА

КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ КОЗАЦТВА В УКРАЇНІ ПРИ МІНОБОРОНИ УКРАЇНИ.

Координаційна рада з питань розвитку козацтва в Україні – є консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України, утвореним для сприяння забезпечення координації заходів з розвитку козацтва в Україні. Сьогодні працює четверта за часом рада. Основні її завдання: проведення

аналізу стану розвитку козацтва в Україні, налагодження конструктивного діалогу між органами державної влади та громадськими організаціями, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в Україні. Робочі групи Ради: Канцелярська служба (Секретаріат), Бунчужна служба (група упорядкування ідеологічних засад українського козацтва), Хорунжа служба (група військово-патріотичного виховання молоді), Осавульська служба (група з питань територіальної оборони та залучення козаків до військової служби), Обозна служба (група з фінансово-економічних та господарчих питань).

Перша Координаційна рада працювала із січня 2001 року по червень 2005 року. Склад: І.Білас, В.Дончак, В.Каленяк, М.Ануфрієв, С.Аржевітін, В.Банних, Б.Ваврик, І.Вардинець, П.Германчук, О.Гончарук, В.Дубограй, Л.Єфіменко, П.Заболотний, Ю.Катрич, М.Кобозов, О.Кужель, В.Кулініч, С.Лазаренко, М.Мариненко, В.Нікончук, О.Ніколаєнко, Л.Новохатько, В.Огнев'юк, С.Павлюк, А.Попович, О.Реєнт, П.Сардачук, О.Скіпальський, І.Соболь, М.Стеценко, А.Чорноіван, А.Шевченко, П.Шишолін, І.Шумило, І.Юхновський, В.Яковенко.

Друга Координаційна рада працювала із червня 2005 року по липень 2011 року. Склад: С.Аржевітін, В.Баранчиков, І.Вардинець, Є.Груба, В.Гуменюк, В.Каленяк, О.Конечний, С.Лазаренко, В.Мулява, Є.Петренко, В.Пилат, В.Попов, А.Попович, О.Постолак, О.Притула, Д.Сагайдак, В.Сєдих, М.Ситнюк, О.Солодовник, О.Хорофейко, Т.Чухліб, А.Шевченко, М.Ямненко.

Третя Координаційна рада працювала із серпня 2011 року по грудень 2013 року. Склад: Міністр оборони (Д.Саламатін, М.Єжель), Голова Синодального відділу УПЦ у справах пастирської опіки козацтва та духовно-фізичного виховання молоді (Іосиф Масленников-єпископ Донецький), Заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту, Головний отаман міжнародної громадської організації «Вірне козацтво» (О.Селіванов), Заступник Міністра внутрішніх справ, Заступник Міністра надзвичайних ситуацій, Заступник Міністра культури, Заступник Голови Адміністрації Держприкордонслужби, Б.Беркович, В.Бут, О.Губіна, М.Коваль, О.Гіда, К.Левківський, С.Жуков, В.Каленяк, А.Собора, С.Кавлак, В.Камінський, А.Каташов, В.Кічігін, М.Коваленко, Л.Маслов, В.Олійник, А.Пасічний, О.Панченко, В.Сєдих, К.Щербина, М.Ямненко, С.Скоробагатий, І.Якубець, О.Тарасенко, В.Гузій, С.Козирєв, О.Притула.

Четверта Координаційна рада працює із грудня 2016 року. Склад: С.Полторак, П.Хобзей, С.Яровий, Т.Мазур, О.Ярема, Р.Білошицький, О.Бляшенко, Ю.Палієв, А.Грива, С.Скоробагатий, В.Воловодюк, К.Рижов, О.Притула, О.Посохов, В.Гнатюк, В.Гарбуз, В.Присяжнюк, О.Голопотелюк, В.Шевчук, В.Тимофєєв, В.Опанащук, Ю.Ведмедь.

КОМІТЕТ З НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ.

Громадська рада – є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, ефективної взаємодії Міністерства Міносвіти і науки України з інститутами громадянського суспільства. Комітет з національно-патріотичного виховання молоді був створений у липні 2016 року. Основні завдання: сприяння забезпечення координації заходів з національно-патріотичного виховання учнівської та студентської молоді. Склад: С.Фаріон, Ю.Палієв, Д.Степанов, В.Тимофєєв.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

*Часопис
козаків Буджаку*

**№24(602)
ЛИСТОПАД
2017**

*Душу – Богові!
Життя – Україні!
Серце – народові-нації!
Честь – козацтву-
лицарству!*

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Часопис заснований
у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Пітюков Є.П., Трегубенко Г.Ф., Клоченко Г.Л., Георгієш Д.М., Ступак О.Т., Устименко Б.І., Хохлачов Г.К., Андронік Г.К., Антонов П.П.). На засідання обговорювалося питання перерозподілу обов'язків між членами Ради та посилення організаційної роботи у світлі подій, що наближаються – тридцятиріччя (квітень 2018 року) козацького руху Буджаку (Українського Буджацького козацтва).

На фото зліва (стоять): Б.Устименко, Г.Трегубенко, Є.Пітюков, Г.Андронік, О.Ступак, П.Антонов, Г.Холачов; сидять: Г.Клоченко, В.Лукашевський, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Д.Георгієш.

Відбулись зустрічі козаків УБК (В.Тимофєєв та Є.Пітюков) із директором школи №4 М.В.Богаченко, заступниками директорів з виховної роботи рибпромислового технікуму (Паламарчук В.В.), медичного училища (Ігнатенко В.І.), аграрного технікуму (Зайченко М.Д.),

педагогічного училища (Шиманська Г.М.) та ін. Річ йшла про координацію зусиль із військово-патріотичного виховання учнів на засадах козацького лицарства та проведення презентацій діяльності УБК, книг про козацтво.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Лукашевський та О.Ступак) із учнями школи №10.

Фото на згадку.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Г.Клоченко) із викладачами та студентами аграрного технікуму (заступники директора Дорошенко Світлана Василівна, Зайченко Марія Дмитрівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Делегація УБК (В.Тимофєєв, Г.Трегубенко, А.Трегубенко, Б.Устименко) взяла участь у святкуванні 170-річчя села Адамівка (сільський голова Кашульський Дмитро Олександрович).

Глядачі святкового концерту.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко) із педагогами ЗОШ №4 (директор Богаченко Маргарита Володимирівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Б.Устименко) із викладачами та студентами педагогічного училища (заступник директора Шиманський Петро Григорович). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Відбулася зустріч керівництва УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Б.Устименко) із головою Білгород-Дністровської РДА Ільченком Сергієм Петровичем. Козаки вручили голові адміністрації Універсал про присвоєння козацького військового звання; згодом у невимушеній бесіді були обговорено ряд питань спільної діяльності із виховання юні в дусі козацького лицарства та виконання районної програми з розвитку українського козацтва на 2016-2020 роки.

Фото на згадку (зліва направо): козаки В.Лукашевський, Г.Трегубенко, Б.Устименко, С.Ільченко, В.Тимофєєв.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко, Б.Устименко) із викладачами та студентами рибпромислового технікуму (заступник директора Паламарчук Валентина Вікторівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

**Часопис
козаків Буджаку**

**№25(603)
ГРУДЕНЬ
2017**

*Душу – Богові!
Життя – Україні!
Серце – народові-нації!
Честь – козацтву-
лицарству!*

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Часопис заснований
у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулася ювілейна Всеукраїнська (Міжнародна) науково-практична конференція «Героїко-патріотичне виховання дітей і молоді на козацько-лицарських традиціях українського народу». (Київ, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», вул. Львівська, 23). Конференція присвячена 30-й річниці відродження козацької педагогіки.

Фото на згадку.

Організатори: Міністерство молоді та спорту України, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Науково-дослідний інститут козацтва Інституту історії України НАН України, МГО «Українське козацтво». **Оргкомітет:** Руденко Ю.Д., Чухліб Т.В., Дубас Р.Г., Перець В.І., Шморгун Л.Г., Омельченко Д.Г., Коломоєць Г.А., Опанащук В.С., Мельничук Ю.Л., Тимофєєв В.Я., Кармацьких О.О., Панасюк В.Ф., Припуга І.П.

Всеукраїнська науково-практична конференція проводиться з метою підведення підсумків тридцятирічної роботи педагогів України питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства.

Напрямки роботи. 1.Український патріотизм як найпотужніший чинник єдності та консолідації нашого суспільства. 2.Героїко-патріотичне та ідейно-духовне виховання молоді на козацько-лицарських традиціях українського народу. 3.Шляхи, форми і методи виховання

державотворчих якостей дітей і молоді України засобами козацької педагогіки. 4.Сучасні технології практичної реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей і молоді України. 5.Національно-патріотичне виховання молоді в умовах гібридної війни.

Доповідь козаків Буджаку: Тимофєєв В. Привітання від УБК.

Відбувся круглий стіл «Українська національно-демократична революція 1917-1921 рр. як джерело самоідентифікації і формування патріотизму української нації» (Одеса, приміщення Військово-морського ліцею, Фонтанська дорога, 14).

Фото на згадку.

Організатори: Військово-морський ліцей, Громадська спілка «Одеське обласне відділення Об'єднання ветеранів», Крайова організація Соборне козацтво України «Січ».

Учасники: науковці (Є.Акимович, Т.Гончарук, Л.Кормич, В.Кушнір, О.Музичко, В.Швець, В.Шлапак), науковці-громадські діячі (М.Аксанюк, В.Геник, С.Боган, Д.Бондаренко, Б.Дубров, Р.Кракалія, Є.Лупаков, Г.Могильницька, О.Олійник, А.Пляченко, О.Різників, В.Савченко, Б.Сушинський), військовики (Б.Гуменюк, О.Калініченко, О.Калінін, Л.Коломієць, С.Ковальчук, М.Лейфура, А.Русін, В.Шлапак, В.Шмигановський), козаки (О.Волович, І.Герасименко, С.Гуцалюк, І.Коваль, В.Мастеренко, В.Тимофєєв, С.Ушанова, В.Шевченко).

Темі для обговорення: Історичні паралелі 1917-2017 рр. Врахування помилок і прорахунків Української національної революції. Холодноярська республіка – 1919-1921 рр. Січневі події 1917 року в Одесі. Становлення Українських МВС у 1917-1919 рр. Церква та армія в Україні. Українське націотворення. Патріотичне виховання молоді.

Виступ козаків Буджаку. В.Тимофєєв «Теорія і практика козацько-лицарського виховання молоді».

Відбулося засідання Ради Отаманів УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, М.Маринеску, Є.Пітюков, ГТрегубенко, Г.Клоченко, Д.Георгієш, О.Ступак, В.Воробйов, Г.Хохлачов, Г.Андронік, М.Скибенко, С.Кравченко). На засідання обговорювалося питання підготовки до 30-річчя УБК (квітень 2018) у світлі рішень минулих Київської конференції та Одеського круглого столу, складу Координаційної ради з питань розвитку козацтва в районі, виконання програми розвитку українського козацтва

на 2016-2020 роки, підсумків візиту до полковника УК голови РДА Ільченка С.П.

Фото на згадку (зліва-направо): сидять – Г.Клоченко, Д.Георгієш, В.Лукашевський, В.Тимофєєв, М.Маринеску, Є.Пітюков; стоять – Г.Трегубенко, С.Кравченко, Г.Хохлачов, О.Ступак, Г.Андронік.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із викладачами, учнями Білгород-Дністровського НВК «школа-ліцей» (директор ліцею Бондаренко Валентин Дмитрович) та працівниками ліцейської бібліотеки. Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із викладачами та студентами медичного училища (заступник директора Ігнатенко Валентина Іванівна). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Відбулася зустріч козаків УБК (В.Тимофєєв, Є.Пітюков, Г.Трегубенко) із педагогами та учнями ЗОШ №2 (директор Коломійчук Василь Васильович). Козаки презентували діяльність козацьких осередків та відповіли на запитання.

Фото на згадку.

Наклад 500 екз. Передрук та поширювання схвалюється. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@ukr.net <http://samlib.ru/t/twja/>

ЗАМІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ.

Що є для нас українське козацтво у минулому й сучасному часі? Що ми активно відроджуємо й намагаємось використати? Чи зможе козацтво зайняти свою нішу в ХХІ столітті? Як в сучасних умовах силами громадської організації відродити тип козака-лицаря? Як згуртувати таких людей? На якій основі відроджувати козацтво? **Як козацтву визначити свою роль у соціально-політичному житті сучасного суспільства?**

Зміни геополітичної ситуації (тероризм, територіальні претензії до України) висунули на порядок денний питання про додаткові гарантії захищеності та безпеки, територіальної, державної цілісності, забезпечення мирного проживання населення, підтримки на достатньому рівні мобілізаційних ресурсів. Цими обставинами в теперішній час продиктована увага державних структур до українського козацтва. Бачимо, що до сьогодні козацтво відроджувалось головним чином як громадські організації з культурологічними, господарськими, виховними, охоронними та іншими функціями. Трансформація цих організацій у військові не передбачалася. Але практика вчить, що для історичних козацьких структур основним змістом і суттю їхнього існування була специфічна військова справа у відповідних суспільно-політичних та природно-географічних умовах. Завдяки цьому на засадах архаїчних військово-лицарських традицій сформувалась комплексна система козацького військового буття – козацько-лицарське мистецтво. Це мистецтво (специфічне бойове мистецтво зі зброєю та на його основі – рукопаш; козацьке звичаєве право; елементи архаїчної військової магії; пісенно-енергетична практика; особливе світосприйняття) і є сутністю української козацької спадщини. Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам (додам тезу про важливість збереження господарських й культурних пріоритетів). У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Адже лише на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ (можливо, військ територіальної оборони).

Законодавча база відродження та розвитку Українського козацтва нерозвинена, тому процес розбудови козацьких організацій іде мляво. Істотною перешкодою розвитку козацтва є концептуальна невизначеність цього процесу. Історія українського державотворення переконливо свідчить про те, що в цьому історичному процесі, порівняно з іншими суспільно-політичними силами, козацтво відіграло вирішальну, провідну роль. Тому національні інтереси України вимагають створення державних документів, зокрема законів, постанов, які б сприяли

дальшому розвитку українського козацтва як могутньої націотворчої і державотворчої потуги, залучення до його лав найширших верств співгромадян з метою пробудження і спрямування їхньої енергії на розв'язання історичних завдань, що стоять перед нашим суспільством і державою.

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманічів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не набуває продуктивних і ефективних, суспільно корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки ще не усвідомили, що вони козаки!**

Справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє; коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користюлюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козаччини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Спроба сучасних реформаторів збудувати нове суспільство з орієнтацією лише на економічні, ринкові розрахунки, неминуче провалиться. Суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або зміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо

Козацтво має Кодекс Честі!

ЗМІСТ:

Історія сучасного козацтва Буджаку.

01. №01. Січень-лютий 2017. Події в козацтвах Буджаку.

02. №02. Лютий 2017. До історії УБК.

03. №03. Березень 2017. Ситі захисники голодних.

04. №04. Березень 2017. До історії УБК.

05. №05. Березень 2017. До історії УБК.

06. №06. Березень 2017. До історії УБК.

07. №07. Березень 2017. Завжди готові.

08. №08. Березень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

09. №09. Квітень 2017. План роботи.

10. №10. Квітень 2017. Довідка.

11. №11. Травень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

12. №12. Травень 2017. Історія сучасного козацтва Буджаку.

13. №13. Червень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

14. №14. Червень 2017. Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини.

15. №15. Липень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

16. №16. Серпень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

17. №17. Вересень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

18. №18. Вересень 2017. Учнівське самоврядування.

19. №19. Вересень. 2017. Навчальний план.

20. №20. Вересень. 2017. Час виховувати лицарів.

21. №21. Жовтень. 2017. Події в козацтвах Буджаку.

22. №22. Жовтень 2017. Ювілейний 600-й номер.

23. №23. Жовтень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

24. №24. Листопад 2017. Події в козацтвах Буджаку.

25. №25. Грудень 2017. Події в козацтвах Буджаку.

Замість закінчення.

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 8.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2017.**